

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 11^{ης} Δεκεμβρίου 2019*

Ωρα έναρξης: 3.02 μ.μ.

Αρ. 11

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλό απόγευμα.

Πάρτε τις θέσεις σας, παρακαλώ, για να συνεχίσουμε τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2020.

Να καλέσω στο βήμα την κ. Άννα Θεολόγου.

Κυρία Θεολόγου, έχετε τον λόγο.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οφείλω να ομολογήσω ότι είχα ετοιμάσει μια πολύ διαφορετική ομιλία. Ήθελα να μιλήσω για έναν διαφορετικό προϋπολογισμό, ήθελα να μιλήσω για ατομική και συλλογική ευημερία, να μιλήσω για την ανθρώπινη πλευρά της κυβέρνησης. Έψαξα να βρω σε ποιο σημείο του προϋπολογισμού φαίνεται αυτό το πρόσωπο, αλλά τελικά ασπάσθηκα την ανάγκη του κυβερνώντος κόμματος να ακούσει μια καλή κουβέντα για την διακυβέρνησή τους από τα κόμματα και τους βουλευτές της αντιπολίτευσης. Γι' αυτό αποφάσισα να επιβραβεύσω την κυβέρνηση για ορισμένες από τις παγκόσμιες πρωτιές που μας έφερε στα επτά χρόνια διακυβέρνησης του τόπου, ξεκινώντας από τα πολύ απλά που επηρεάζουν άμεσα τη δημοσιονομική πολιτική του κράτους και των μελλοντικών οικονομικών δεδομένων.

Μπράβο σας για την παγκόσμια πρωτιά στην υπογεννητικότητα! Η Κύπρος βρίσκεται στον παγκόσμιο πάτο το 2017 και στον πάτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2018, με μέσο όρο ένα παιδί ανά γυναίκα. Μέσα σε τέσσερα χρόνια η Κύπρος είχε μείωση 7% στις γεννήσεις και μετά το 2012 γεννιούνται λιγότερα από 10 000 παιδιά ετησίως. Θέλετε να εξηγήσουμε τους παράγοντες; Να τους εξηγήσουμε απλά και κατανοητά. Επειδή κάποιος δε θέλουν να αντιληφθούν τα πιο ευνόητα, να εξηγήσουμε γιατί σήμερα οι νέοι ζουν μέσα σε συνθήκες υποαπασχόλησης, χαμηλών μισθών, ακρίβιας και ελλείψει οποιασδήποτε κοινωνικής πρόνοιας για τους νέους δυσκολεύονται να προχωρήσουν στη δημιουργία οικογένειας. Επειδή προχθές θέλατε να σχίσουν τις οικονομικές θεωρίες, εάν υπάρχει ακρίβια στην Κύπρο, ενώ υπήρχε αποπληθωρισμός, δηλαδή αρνητικός πληθωρισμός, είναι καλά να γνωρίζετε τι σημαίνει «αποπληθωρισμός» και τι συνθήκες δημιουργεί. Η ακρίβια είναι σχετική με τα εισοδήματα και όχι μόνο με τον πληθωρισμό. Άρα, αν δε σας απασχολεί η ακρίβια και δεν αντιλαμβάνεστε ότι υπάρχει ακρίβια, μάλλον τα εισοδήματά σας είναι αρκετά, για να ζείτε άνετα σε σχέση με το ένα τρίτο των συμπολιτών μας, που ζει στα όρια της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Όπως αναφέρει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η γήρανση του πληθυσμού θα επηρεάσει τα δημόσια οικονομικά για τις επόμενες δεκαετίες, είτε θέλετε να το αντιληφθείτε είτε όχι, και μη νομίζετε ότι ο κόσμος θα ξεχάσει ότι η δική σας διακυβέρνηση ήταν αυτή που δεν είδε τις ανάγκες της νέας γενιάς κατάματα και δεν μπόρεσε να δώσει ελπίδα στους νέους και στον τόπο μας.

---

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Μπράβο σας και για τη σταθερή διατήρηση του δημοσίου χρέους στα €21,3 δις! Χρήματα μπορούμε να δανειστούμε, για να στηρίξουμε τράπεζες εκδίδοντας ομόλογα, αλλά δεν μπορούμε να δανειστούμε, για να τα δώσουμε σε κοινωνικές παροχές. Χρήματα δηλαδή που θα κυκλοφορήσουν εντός της οικονομίας και θα υποβοηθήσουν την κατανάλωση, θα αυξήσουν την παραγωγική δραστηριότητα και τα έσοδα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που τους ζητούμε να αυξήσουν τους μισθούς. Χρήματα που θα βοηθήσουν τη διαβίωση και θα παρέχουν αξιοπρέπεια στους πολίτες αυτού του κράτους. Θέλετε να σας εξηγήσουμε και πώς κυκλοφορεί το χρήμα ή νομίζετε ότι έχουμε ικανοποιητική κυκλοφορία του χρήματος;

Για να γνωρίζουν οι πολίτες, το συνολικό δημόσιο χρέος συμπεριλαμβανομένου ενδοκυβερνητικού δανεισμού και βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ανέρχεται στα €29,6 δις μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Δηλαδή, 140% του ΑΕΠ, με βάση τα δημοσιευμένα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στις 2 Δεκεμβρίου 2019. Επαναλαμβάνω, δημόσιο χρέος €21,3 δις, συνολικό δημόσιο χρέος €29,6 δις! Δηλαδή, με λίγα λόγια κρύβουμε τα λεφτά που χρωστούμε ως κράτος στο Ταμείο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να λέμε ότι χρωστούμε λιγότερα. Σας είπε η τρόικα να σταματήσετε να απορροφάτε τα λεφτά του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να μπει σε βιώσιμη κατάσταση και να δημιουργηθεί εκ νέου αποθεματικό. Εντούτοις, από τα €7 δις που χρωστούσαμε το 2014, σήμερα χρωστούμε €8,2 δις. Μπράβο που καταφέρατε να ξοδέψετε €1,2 δις, χωρίς να φαίνεται στο δημόσιο χρέος! Εξαιρετική οικονομική προσέγγιση για την αντιπροσωπευτική εικόνα των δημοσίων οικονομικών. €1,2 δις, που χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς που δεν ξεκαθαρίζονται σε καμία έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου, πάρα μόνο ότι μπήκαν στον κρατικό κορβανά, δανεικά και αγύριστα!

Ένα ακόμα τεράστιο μπράβο, που έχετε καταφέρει να μετακυλήσετε το δημόσιο χρέος που έχει δημιουργηθεί συνεπεία λαθών στις μελλοντικές γενιές, που δε φέρουν καμία ευθύνη για την ανικανότητα όσων διαχρονικά διοίκησαν και διοικούν τα ταμεία του κράτους, πανηγυρίζοντας για τα δεκαπεντάχρονα και τριαντάχρονα ομόλογα και θεωρώντας επίτευγμα να έχουμε πλεονάσματα €1 δις τον χρόνο στους προϋπολογισμούς, ώστε να αποπληρώνεται το δημόσιο χρέος, καθώς με αυτό τον τρόπο το θεωρείτε διαχειρίσιμο. Τίποτα δεν πρέπει να πληρώνουν οι μελλοντικές γενιές. Τίποτα απολύτως! Όχι να τους αναγκάζουμε για τα επόμενα τριάντα χρόνια να πληρώνουν τα σημερινά λάθη και να χάνονται δυνητικές κρατικές επενδύσεις, επειδή πρέπει να μαζεύουμε πλεονάσματα, για να ξοφλούμε χρέη!

Ένα τεράστιο μπράβο και για την πρωτιά στην αύξηση της διαφθοράς σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την πενταετία 2013-2018, σύμφωνα με τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας όχι βάσει του αισθήματος που διακατέχει τον πολίτη σχετικά με τη διαφθορά, όπως έχω ακούσει σε αυτή την αίθουσα. Αυτή η πρωτιά επιβεβαιώνεται και από τα όσα είδαν το φως της δημοσιότητας για τα περίφημα κυπριακά διαβατήρια και τους επίλεκτους δικαιούχους, που ξεπλένοντας παράνομο χρήμα, που προέκυψε από διαδικασίες αθέμιτου πλουτισμού, ανήκουν πλέον στην κοινωνία μας. Διαφθορά είναι επίσης να γνωρίζεις ότι υπάρχει διαφθορά και να κλείνεις τα μάτια και το στόμα, επειδή τούτο το σύγχρονο κράτος ακόμα να εφαρμόσει την απαραίτητη προστασία στους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος, τους λεγόμενους «whistleblowers».

Μπράβο που ξεγελάσατε και τη Βουλή, παρουσιάζοντας την ιδιωτικοποίηση των υπηκοοτήτων ως ένα επενδυτικό σχέδιο! Παραδώσατε ένα κατεχορήν κρατικό εργαλείο αναφορικά με τη ρύθμιση των δημογραφικών δεδομένων του λαού μας στους ιδιώτες, χωρίς το παραμικρό τίμημα. Οι υπηκοότητες είναι κρατική υπόθεση και όχι ιδιωτική. Τα λεφτά από τις υπηκοότητες έπρεπε να καταλήγουν στα δημόσια ταμεία, όχι στους ιδιώτες. Μόνο έτσι θα συγκρατούσατε τις τιμές των ακινήτων και δε θα δημιουργούνταν όλα τα αλυσιδωτά προβλήματα με την αύξηση των ενοικίων και το φαινόμενο των αστέγων. Αυτά τα λεφτά θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για αποπληρωμή δημοσίου χρέους ή χορήγηση επιδομάτων, για να μη σας απασχολεί τόσο πολύ ποιοι πληρώνουν τα κοινωνικά επιδόματα και να ανησυχείτε για το βάρος που αναλαμβάνουν οι μεσαίοι, οι νούσιμοι και οι νοικοκυραίοι για αυτά τα επιδόματα. Αλλά είναι κλασική προσέγγιση των κυβερνώντων και αυτών που τους στηρίζουν να διχάζουν τον κόσμο. Δηλαδή, μέσα σε ένα κράτος πρόνοιας δεν πρέπει οι μεσαίοι, οι νούσιμοι και οι νοικοκυραίοι να συνεισφέρουν για την κοινωνική συνοχή;

Μάθατε να βγάξετε τους εαυτούς σας έξω από την κοινωνία νομιζόμενοι ότι ως μονάδες δεν επηρεάζεστε από την κοινωνική δυσχέρεια ή τα προβλήματα του διπλανού σας, ξεχνώντας ότι, αν αυτά τα προβλήματα δε διορθωθούν, θα σας επηρεάσουν στο τέλος και εσάς, διότι είσατε μέρος αυτής της κοινωνίας. Συντηρώντας την καταστροφή της κοινωνίας που ζείτε, καταστρέφεστε και εσείς οι ίδιοι. Κάνατε τον πολίτη να νιώθει φταίχτης που ζητά από το κράτος του να τον στηρίξει και να τον προστατεύσει, απαιτώντας την πρόνοια που δικαιωματικά του ανήκει, αφού πληρώνει, για να ζει σε αυτό το κράτος αξιοπρεπώς.

Μπράβο που μειώθηκαν οι αστικές υποθέσεις στα δικαστήρια! Μεγάλη μεταρρύθμιση ο διπλασιασμός των τελών καταχώρισης των δικαστικών διαδικασιών, για να αποτρέψετε τους πολίτες από το να διεκδικούν τα δικαιώματά τους στα δικαστήρια! Και, επειδή θα ακούσω το ωραίο επιχείρημα ότι τα τέλη είναι χαμηλά σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη, θα ξαναπώ ότι όλα σχετίζονται με το διαθέσιμο εισόδημα. Βέβαια, αυτό περιορίζει κατάφωρα το ανθρώπινο δικαίωμα στην πρόσβαση στη δικαιοσύνη, αλλά είναι ψιλά γράμματα για τη μοναδική κυβέρνηση του τόπου που περιόρισε αναρίθμητα ανθρώπινα δικαιώματα στον βωμό της εξυπηρέτησης συμφερόντων και ιδιαίτερα των τραπεζικών!

Ακόμα ένα τεράστιο μπράβο για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την εξέχουσα ρευστότητα στις τράπεζες! Καταφέρατε να μειώσετε στο 34% το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων στα βιβλία των τραπεζών, με το αποτελεσματικό μέτρο της πώλησης των δανείων σε εξευτελιστικές τιμές μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Μπράβο που δεν επιτρέπτε στους δανειολήπτες να αγοράζουν τα δάνειά τους στην τιμή που τα αγοράζουν οι τρίτοι! Αφού αυτό το μέτρο της πώλησης των δανείων είναι τόσο αποτελεσματικό, γιατί το 2018 έπρεπε να αλλάξετε το πλαίσιο των εκποιήσεων για εξπρές εκποιήσεις και ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, τάχα για να ανταπεξέλθουν οι τράπεζες; Και γιατί δε νομοθετήσατε πρώτα το πλαίσιο της πώλησης των δανείων, να πουληθούν από το 2014, να τελειώνουμε με τα δάνεια, και αντί αυτού φέρατε ένα αντισυνταγματικό νέο πλαίσιο εκποιήσεων; Μπράβο σας που επιτρέψατε σε ιδιωτικά συμφέροντα να εκποιούν τις περιουσίες ενός λαού που ξεριζώθηκε ήδη μια φορά από τον τόπο του! Μπράβο σας που δεν αφήσατε λόγο στους πολίτες να παλεύουν υπέρ βωμών και εστιών με αυτά τα νομοθετήματα! Μπράβο σας που την υπερβάλλουσα ρευστότητα δεν μπορεί να την απορροφήσει η υπερχρεωμένη οικονομία, διότι μπορεί να μειώσατε τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, αλλά το ιδιωτικό χρέος παραμένει και συντηρείται από τη διαχρονική τοκογλυφική πρακτική των κατά τα άλλα αναδιαρθρωμένων τραπεζών σας!

Μπράβο σας για την ευρωπαϊκή πρωτιά σε θανάτους μέσα στις πόλεις λόγω τροχαίων ατυχημάτων σε ποσοστό 70% σε σχέση με το 38% που είναι ο μέσος όρος στην Ευρώπη! Μπράβο για την πρωτιά στη χρήση αλκοόλ κατά την οδήγηση στους νέους! Μπράβο που επτά χρόνια δεν έχετε συμβάλει στη βελτίωση της οδικής συνείδησης και ασφάλειας, αφού ελάχιστα είναι τα ποσά στον κρατικό προϋπολογισμό για τη διαφώτιση και την ενημέρωση για την οδική ασφάλεια! Μπράβο σας για την πρωτιά στη χρήση βενζινοκίνητων οχημάτων και μπράβο σας που είμαστε οι τελευταίοι στη χρήση οχημάτων με εναλλακτικά καύσιμα! Και υπάρχει και το ενδεχόμενο να έχουμε και την αποκλειστικότητα και να είμαστε και το μόνο κράτος στην Ευρωπαϊκή Ένωση που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναλαμβάνει πρωτοβουλία δράσεων για το κλίμα, αλλά παράλληλα η κυβέρνησή του φοροαπαλλάσσει ρυπογόνα οχήματα πολυτελείας. Μπράβο που το ΓΕΣΥ δεν καλύπτει συγκεκριμένα φάρμακα! Μπράβο που οι χαμηλοσυνταξιούχοι χάνουν ακόμα περισσότερα λόγω αποκοπών του ΓΕΣΥ! Μπράβο που καταφέρατε να φοροαπαλλάσσετε τους ξένους εργαζομένους στη βάση του επενδυτικού σχεδίου, αλλά όχι τους Κυπρίους εργαζομένους! Μπράβο που μειώσατε τους άμεσους φόρους, αλλά αυξήσατε τους έμμεσους φόρους! Μπράβο που καταφέρατε οι πολίτες να πληρώνουν υψηλότερη τιμή ηλεκτρικού ρεύματος! Μπράβο που μας μάθατε την παγκόσμια γεωγραφία λόγω διαβατηρίων, αλλά ξεχνάτε τη γεωγραφία της Κύπρου, π.χ. τις ζώνες στον Ακάμα, στα Κούκλια και τη Λίμνη! Αν πραγματικά νιώθατε ότι η διακυβέρνηση Συναγερμού ήταν επιτυχής, δε θα εκλιπαρούσατε για επιβράβευση ούτε θα σας ικανοποιούσε μια καλή κουβέντα.

Θέλω να πιστεύω ότι οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος αναγνωρίζουν πλέον ότι η υπεύθυνη στάση τους δεν έχει το ανάλογο αντάλλαγμα και αξία, λόγω της ανικανότητας αυτών που μας κυβερνούν, και ότι θα σταματήσουν να αναλαμβάνουν αυτό το πολιτικό κόστος που δεν τους αναλογεί και δεν πρέπει να τους αναλογεί, ψηφίζοντας τους προϋπολογισμούς. Φτάσαμε στο παρά πέντε και θα πρέπει όλοι να αντιληφθούμε ότι μας κυβερνούν όχι μόνο ανίκανοι, αλλά και επικίνδυνοι και πρέπει με ό,τι θεσμικά μέσα και μέτρα διαθέτουμε τουλάχιστον να τους περιορίσουμε τη ζημιά που κάνουν στον τόπο και στον λαό μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Θεολόγου.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Λίνος Παπαγιάννης.

Κύριε Παπαγιάννη, έχετε τον λόγο.

(Αστειεύομενος)

Κύριε Κουλία, είχα μία γραπτή δήλωσή σου ότι θα είσαι φρόνιμος!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όι, η γραπτή δήλωση είναι ότι θα εναλλάσσεται η προεδρία.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κάθε χρόνο η συζήτηση του προϋπολογισμού αποτελεί το κορυφαίο νομοθετικό γεγονός του κοινοβουλίου. Είναι η στιγμή που πέρα από τα λόγια οφείλουμε να συμφωνήσουμε ή να διαφωνήσουμε στην πράξη με την κυβερνητική πολιτική. Ως ΕΛΑΜ δεν ακολουθούμε ισοπεδωτική πολιτική, αλλά από την άλλη κάποιοι πιστεύουν πως μπορούν να υποτιμούν τη νοημοσύνη μας. Έτσι μόνο εξηγούνται όλα όσα ακούσαμε τις τελευταίες ημέρες από τους βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος, αλλά και από τους βουλευτές των κομμάτων που κυβέρνησαν και συγκύβερνήσαν τον τόπο μας.

Δεν έχω καμία πρόθεση να κολακεύσω τα αυτιά του οποιουδήποτε σε αυτή την αίθουσα. Αντίθετα, η υποχρέωσή μας είναι να διαπιστώσουμε τα κακώς κείμενα στην πατρίδα μας με τον πλέον έντονο τρόπο, μπας και αντιληφθείτε ποια είναι η πραγματικότητα που ζούμε!

Θα ξεκινήσω την ομιλία μου με ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα που αφορά πολύ μεγάλη μερίδα των συμπατριωτών μας και είναι το κεφάλαιο των εκποιήσεων. Πέρα από το τι ακούγεται στα τηλεοπτικά πάνελ και σε αυτή την αίθουσα από τους εκπροσώπους του ΔΗΣΥ και του ΔΗΚΟ, η αλήθεια και η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική. Σε όλη την Κύπρο καθημερινά συμπατριώτες μας κινδυνεύουν να χάσουν είτε την πρώτη κατοικία τους είτε την επαγγελματική τους στέγη, αλλά εντούτοις η άποψη των τραπεζών και των κομμάτων που μόλις έχω αναφέρει είναι ότι κάτι τέτοιο δεν ισχύει.

Το ΕΛΑΜ καθημερινά συμμετέχει με τον πιο έντονο τρόπο στην όλη διαδικασία και ευτυχώς για τους συμπατριώτες μας, τουλάχιστον για αρκετές εκατοντάδες από αυτούς, εμείς στεκόμαστε στο πλευρό τους έμπρακτα και χωρίς να επιτρέψουμε στις τράπεζες να πάρουν τις περιουσίες τους.

Κάτι άλλο που συμβαίνει καθημερινά είναι ότι δεχόμαστε πολλά παράπονα για την αδιαλλαξία των τραπεζών σε περιπτώσεις που υπάρχει πραγματική θέληση να καταλήξει ο δανειολήπτης σε έναν συμβιβασμό ή σε μια αναδιάρθρωση και, παρ' όλη τη θετική πρόθεση του δανειολήπτη, οι τράπεζες εξακολουθούν να προχωρούν τη διαδικασία των εκποιήσεων.

Κάνουμε έκκληση λοιπόν για ακόμη μια φορά να αλλάξει το νομοθετικό πλαίσιο, έτσι ώστε να αφαιρέσουμε κάποια από τα υπερόπλα των τραπεζών και να υπερασπιστούμε επιτέλους τους συμπατριώτες μας. Οι ηλεκτρονικές εκποιήσεις, οι υπερχρεώσεις των τόκων και οι οποιεσδήποτε αδικαιολόγητες χρεώσεις των τραπεζών πρέπει να αντιμετωπιστούν. Και, για να προλάβω τους καλοθελητές, θα πω απλά ότι οι προτάσεις μας βρίσκονται ακόμα κάπου στο Προεδρικό, αλλά και στο κοινοβούλιο. Πέραν όμως των δικών μας προτάσεων, σε καμία περίπτωση δε διστάσαμε να στηρίξουμε προτάσεις άλλων κομμάτων που κινούνται προς αυτή την κατεύθυνση.

Και, επειδή πλέον δε μιλούμε με υποθετικούς όρους, ένα μεγάλο ποσοστό των συμπατριωτών μας κινδύνεψε ήδη στο πρώτο στάδιο των εκποιήσεων. Για όσους έχουν την παραμικρή αμφιβολία για τα όσα έχω αναφέρει, ένας περίπατος σε όλες τις πόλεις, στα σημεία όπου γίνονται οι εκποιήσεις καθημερινά θα πείσει και τον τελευταίο δύσπιστο.

Προχθές ακούσαμε τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού να αναφέρει ψευδώς ότι κανένα κόμμα δεν ενδιαφέρεται για τους καλοπληρωτές.

Προφανώς, το ΕΛΑΜ σε αντίθεση με το κόμμα σου, κύριε Νεοφύτου, έχει καταθέσει τρεις προτάσεις μέχρι στιγμής και δεν έμεινε στο «θα»!

Ένα άλλο τεράστιο κεφάλαιο που ενοχλεί τους πλείστους σε αυτή την αίθουσα είναι το κεφάλαιο των σκανδάλων. Ένα από τα πλέον παράδοξα γεγονότα σε αυτή την πατρίδα είναι η συχνότητα των σκανδάλων στο νησί μας. Ένα τόσο μικρό νησί, που όμως ταλαιπωρείται από ανθρώπους που έχουν χρησιμοποιήσει τόσο δημόσιο χρήμα.

Ένα γεγονός που αξίζει να αναφερθεί είναι ότι, παρ' όλο που το κίνημά μας προβαίνει σε αρκετές καταγγελίες για διάφορα σκάνδαλα, αυτά δεν προβάλλονται στον ανάλογο βαθμό. Το πιο πρόσφατο παράδειγμα είναι η υπόθεση με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που το 2016 προβήκαμε σε συγκεκριμένες καταγγελίες και για τρία χρόνια δεν υπήρχε το οποιοδήποτε ζήτημα, ενώ με την έκθεση του Γενικού Ελεγκτή στην ουσία επιβεβαιώνεται το τι είχαμε καταγγείλει.

Τυχαία επίσης υπάρχει έμμεση ή άμεση εμπλοκή από πρόσωπα των τεσσάρων παραδοσιακών κομμάτων του νησιού. Κάτι ανάλογο είχε συμβεί και με την περίπτωση του συνεργατισμού, όπου ο πρόεδρος του ΕΛΑΜ κατάγγειλε από αυτό το βήμα τα διάφορα κακώς κείμενα στον συνεργατισμό. Κάποιους μήνες μετά το πόρισμα της ερευνητικής επιτροπής τον επιβεβαίωσε. Αποτέλεσμα; Καμία τιμωρία!

Με μεγάλη έκπληξη άκουσα τη Δευτέρα τον κ. Άντρο Κυπριανού και τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου να αλληλοκατηγορούνται για σκάνδαλα, που όντως αποτυπώνουν την αληθινή εικόνα. Ξέχασαν όμως να αναφέρουν τη Focus, τον Οργανισμό Νεολαίας, τον συνεργατισμό, τα ΣΑΠΑ, τα συμβούλια ημικρατικών. Εκεί δεν υπάρχει αμφιβολία ότι φάγατε αρκετά εκατομμύρια. Και σε αυτή τη μάχη του ποιος είναι κερδισμένος για τα σκάνδαλα το μόνο που μπορώ να πω με βεβαιότητα είναι ότι χαμένος είναι ο φορολογούμενος πολίτης!

Ακόμα και στον τομέα του αθλητισμού ακούστηκαν και ακούγονται διάφορα, ας πούμε, για την κάρτα φιλάθλου. Χρησιμοποιήθηκε ως προκάλυμμα για την καταπολέμηση της βίας, αλλά στην πραγματικότητα καταφέρατε να μειώσετε την προσέλευση στα γήπεδα, να διατηρήσει τη βία και προπαντός να εξυπηρετήσει τις εταιρείες που έχετε σχέσεις.

Περνώντας σε ένα άλλο κεφάλαιο, αυτό των συντάξεων, είναι εξαιρετικά περιεργο το πώς οι προεκλογικές εξαγγελίες και οι υποσχέσεις δεν έχουν τόσα χρόνια υλοποιηθεί. Δεκάδες χιλιάδες συμπατριώτες μας θεωρούνται εν έτη 2019 προς 2020 χαμηλοσυνταξιούχοι. Δυστυχώς, οι υποσχέσεις όλων των κυβερνήσεων δεν έχουν αποδώσει ούτε στο ελάχιστο κοινωνική δικαιοσύνη σε αυτό τον τομέα. Είναι τουλάχιστον τραγικό για μια ευρωπαϊκή χώρα, που παινεύονται καθημερινά οι κυβερνήτες ότι είμαστε μία σύγχρονη κοινωνία με ρυθμούς ανάπτυξης και όλα τα υπόλοιπα, να υπάρχει μια τεράστια ομάδα συμπατριωτών μας που να λαμβάνει συντάξεις των €356, των €400 ή των €500 και ακόμη να μην έχει διορθωθεί αυτή η αδικία.

Σε έναν ακόμη προϋπολογισμό λοιπόν βλέπουμε τους χαμηλοσυνταξιούχους να είναι ξεχασμένοι και αδικημένοι. Την ίδια στιγμή που κάθε εβδομάδα το υπουργείο μάς ενημερώνει ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα για αυξημένα κονδύλια, για να μπορέσουμε να στηρίξουμε περαιτέρω διάφορες ευάλωτες ομάδες συμπατριωτών μας, βλέπουμε με πόση ευκολία έχουν αυξηθεί φέτος τα κονδύλια για τους μετανάστες. Οι προτάσεις του ΕΛΑΜ λοιπόν που αφορούν τους χαμηλοσυνταξιούχους, ούτε αυτές είχαν αντίκρισμα από την κυβέρνηση. Γι' αυτό θα ρωτήσω πόσο δίκαιο είναι το υποτιθέμενο κράτος δικαίου να έχει ξεχασμένο τον γεωργό, τον οικοδόμο, τον κτηνοτρόφο και γενικότερα όσους εργάζονται σε βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα, αλλά την ίδια ώρα να μας μιλούν για στήριξη του πρωτογενούς τομέα παραγωγής. Σε όλα όσα έχω πει και θα πω έχω παρουσιάσει την αλήθεια και μόνο την αλήθεια και θα ξαναρωτήσω την κυβέρνηση και τον Δημοκρατικό Συναγερμό: Η υπόσχεσή σας για άμεση καταβολή των αποζημιώσεων των γεωργών έχει υλοποιηθεί; Όχι! Κατά τη δική σας κρίση λοιπόν άμεση καταβολή της προκαταβολής σημαίνει δύο χρόνια και βάλε; Σας είχαμε προειδοποιήσει για τα ενδεχόμενα προβλήματα του νέου συστήματος αποπληρωμής των γεωργικών ζημιών και τότε ήμασταν αυτοί που λαίκιζαμε. Θα παραδεχθείτε λοιπόν το λάθος σας, θα απολογηθείτε στους γεωργούς για την καθυστέρηση και να τους πληρώσετε; Επειδή δεν είναι θέμα παραδοχής του λάθους. Αν δεν προχωρήσετε στην καταβολή των αποζημιώσεων, αυτοί οι άνθρωποι θα καταστραφούν.

Ακόμη ένα κεφάλαιο που αξίζει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία είναι η στήριξη του Υπουργείου Εργασίας και κατ' επέκταση της κυβέρνησης προς τα άτομα με αναπηρίες. Όπως έχουμε δηλώσει πολλές φορές, δεν πρέπει τα άτομα με αναπηρία να στηρίζονται μόνο με επιδόματα. Η στήριξη σε αυτούς τους ανθρώπους πρέπει να είναι πολυεπίπεδη και η ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία πρέπει να γίνεται τόσο με την παροχή εργασίας, αλλά και η αντιμετώπιση που θα έχουν από το κράτος σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να τους κάνει να νιώθουν υποδεέστεροι πολίτες.

Στο ίδιο μήκος κύματος βρίσκονται οι μονογονιοί και οι πολύτεκνοι, που χρειάζονται τη στήριξη του κράτους και οι υποσχέσεις κάθε προεκλογικής τους έχουν κουράσει. Αυτές οι ευάλωτες ομάδες των συμπατριωτών μας, κάθε φορά που εσείς μιλάτε για ανάπτυξη, δέχονται ένα ακόμη πλήγμα στην αξιοπρέπειά τους.

Ακόμη μία αδικία που πρέπει να αντιμετωπιστεί, και ευτυχώς έχει ακουστεί αυτή η πρόθεση, είναι η κατάργηση ή τουλάχιστον η μείωση του 4% που θα κληθούν να πληρώσουν για το ΓΕΣΥ οι αυτοτελώς εργαζόμενοι, μιας και είναι και το υψηλότερο από όλες τις ομάδες. Κάτι επίσης που θεωρώ ότι πρέπει να αλλάξει στο ΓΕΣΥ είναι το καθεστώς του προσωπικού γιατρού. Ειδικά στο θέμα των παραπομπών χρειάζονται αλλαγές, έτσι ώστε να αποφορτιστούν σε μεγάλο βαθμό οι προσωπικοί γιατροί και να μπορούν οι ειδικοί γιατροί να εξετάζουν με μεγαλύτερη προσοχή τους ασθενείς.

Σε αυτή τη χώρα όμως υπάρχει ακόμη ένας παραλογισμός. Το να επικαλείται η κυβέρνηση και το υπουργείο ότι το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι €1.519 το μήνα είναι ευθεία πρόκληση στη νοημοσύνη της πλειοψηφίας των πολιτών, αφού σίγουρα αυτό δεν είναι το ποσό που λαμβάνουν κάθε μήνα. Ο μέσος όρος που παρουσιάζετε είναι πλασματικός.

Την ίδια στιγμή που οι αξιωματούχοι του κράτους λαμβάνουν παχυλούς μισθούς και τόσα ωφελήματα, η πλειοψηφία των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, αλλά και οι χαμηλόμισθοι του δημοσίου συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν κατάφωρη αδικία. Οι μισθοί και τα δικαιώματα αποδεικνύουν πέραν πάσης αμφιβολίας ότι αυτή η κατάσταση πρέπει να αλλάξει, έτσι ώστε να μπορεί αυτό το κράτος να θεωρείται κράτος δικαίου. Το παράδειγμα για το κατά κεφαλήν εισόδημα που έχω αναφέρει είναι επίπλαστο και δεν αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα. Η πραγματικότητα που βρίσκεται έξω από την αίθουσα είναι εντελώς διαφορετική.

Σε όλα αυτά όμως ποια είναι η διέξοδος που δίνει το κράτος στους συμπατριώτες μας; Μα φυσικά, η πολιτική των ανοικτών οδοφραγμάτων και η βελτίωση της οικονομίας των κατεχομένων! Η ευθύνη βαραίνει πρωτίστως την κυβέρνηση, αλλά και τα κόμματα που στηρίζουν αυτή την πολιτική. Έχετε δημιουργήσει μια κατάσταση με πολλαπλές επιπτώσεις, τις οποίες έχουν για ακόμα μια φορά επωμιστεί συμπατριώτες μας. Πόσο δύσκολο είναι άραγε να μειωθούν οι τιμές των καυσίμων, έτσι ώστε να μη συμφέρει στους συμπατριώτες μας να πηγαίνουν στα κατεχόμενα; Πόσο δύσκολο είναι να καταργήσετε τη συμφωνία της Πράσινης Γραμμής, για να σταματήσει ο αθέμιτος ανταγωνισμός; Πόσο δύσκολο είναι άραγε, αντί να σταματήσετε να δίνετε κίνητρα στον κατακτητή, να δώσετε επιτέλους κίνητρα στους Έλληνες; Τι πρότυπο δίνεται στους ίδιους τους πολίτες, όταν εσείς τρώτε ψάρι στην Αμμόχωστο και πίνετε καφέ στο λιμανάκι της Κερύνειας; Όταν οι συμπατριώτες μας δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις καθημερινές τους ανάγκες και εσείς τους δίνετε την επιλογή των κατεχομένων, πώς θα προοδεύσουμε ως κράτος;

Ακόμη ένα θέμα που έχει σχέση με τα ανοικτά οδοφράγματα και έχει ολέθριες συνέπειες για την άμυνα και την ασφάλεια των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι το ζήτημα της παράνομης μετανάστευσης. Από την πρώτη μέρα που έχουμε μπει στη Βουλή έχουμε θέσει ως προτεραιότητα την καταπολέμησή της. Κάθε χρόνο καταγγέλλουμε περιστατικά βίας και εγκληματικότητας από τους κουβαλητούς της Αγκυρας. Φέτος η κατάσταση έχει ξεφύγει και δικαιωθήκαμε δυστυχώς για ακόμα μια φορά. Αντί η κυβέρνηση όμως να αντιδράσει, βλέπουμε τους προϋπολογισμούς να περιέχουν δεκάδες εκατομμύρια ευρώ για στήριξη των λαθρομεταναστών. Όταν τα περιστατικά βίας σε πλατείες, γειτονιές, ακόμη και σε σχολεία έχουν πολλαπλασιαστεί, αυτή είναι η απάντησή σας;

Θα αναφέρω ενδεικτικά ότι το συνολικό ποσό για τις ανάγκες της φοιτητικής χορηγίας θα ήταν €5 εκατομ. για όλους τους αιτητές. Ένα αντίστοιχο ποσό για αύξηση €60 το μήνα για τους χαμηλοσυνταξιούχους θα ήταν γύρω στα €50 εκατομ. Η κυβέρνηση όμως φαίνεται ότι δε θεώρησε κάτι τέτοιο ιδιαίτερα σημαντικό, μιας και η αύξηση στα ποσά που δαπανώνται για στήριξη των μεταναστών είναι μόνο για φέτος γύρω στα €70 εκατομ. Και, ενώ όλοι μιλούν με κάθε ευκαιρία για μια ρατσιστική κοινωνία, ο μεγαλύτερος ρατσισμός που υπάρχει στο νησί είναι αυτός κατά των Ελλήνων της Κύπρου!

Μια πολύ μεγάλη μερίδα συμπατριωτών μας που έχει επίσης ξεχαστεί είναι οι κουρεμένοι καταθέτες και οι κάτοχοι αξιογράφων. Θυμάστε άραγε πόσες υποσχέσεις και πόσα «θα» είχαν ακουστεί από αυτά τα έδρανα και σε διάφορα τηλεοπτικά πάνελ; Κανένας δεν έχει πληρώσει το τίμημα πλην του φορολογούμενου πολίτη και δε φτάνει αυτό, η απάντηση σε αυτούς τους ανθρώπους ήταν η εκποίηση της περιουσίας τους και οι αυξημένες φορολογίες!

Θα περάσω σε ένα άλλο επίκαιρο ζήτημα, που είναι αυτό της τοπικής αυτοδιοίκησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ένα λεπτό.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Εν συντομία, κύριε Πρόεδρε, διερωτώμαι πόσο βιώσιμη θα είναι αυτή η μεταρρύθμιση, όταν για παράδειγμα έχουν μείνει εκτός δημόσιας διαβούλευσης οι κοινότητες. Όταν για παράδειγμα θα δημιουργηθούν δύο υπερδήμοι, που στην ουσία οι δήμαρχοί τους θα έχουν εξουσίες υπουργών. Με ποια λογική έχουν αφεθεί τόσο μικροί δήμοι να μείνουν εντελώς αδικημένοι σε αυτή την περίπτωση; Ελπίζω μέσα από τη συζήτηση των νομοσχεδίων αυτά να αλλάξουν.

Θα κλείσω την ομιλία μου με το κεφάλαιο της άμυνας και των τουρκικών προκλήσεων. Όλα αυτά τα χρόνια τα λεφτά της άμυνας πάνε οπουδήποτε αλλού. Η χώρα μας θα έπρεπε να ήταν ένα φρούριο με τα δισεκατομμύρια που έχουν χαθεί όλα αυτά τα χρόνια. Πρωτίστως πρέπει άμεσα να ενεργοποιηθεί στην πράξη το ενιαίο αμυντικό δόγμα με τη μητέρα Ελλάδα. Ταυτόχρονα απαιτείται η εφαρμογή ενός στρατηγικού πλάνου βασισμένου στην αποτρεπτική ισχύ τόσο σε διπλωματικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο. Η εξοπλιστική ενίσχυση των ειδικών δυνάμεων, της αεράμυνας και του ναυτικού είναι επιβεβλημένη.

Για να επιτευχθούν όμως όλα αυτά, χρειαζόμαστε πρωτίστως πολιτική βούληση και, επειδή οι προκλήσεις των Τούρκων δε θα σταματήσουν ούτε με μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης ούτε με την πολιτική του καλού παιδιού, πρέπει να ενισχύσουμε το εθνικό φρόνημα των Ελλήνων της Κύπρου και να ισχυροποιήσουμε το αξιόμαχο της Εθνικής Φρουράς. Κάτι που είναι θετικό μέσα σε αυτή τη ζοφερή εικόνα είναι οι συμμαχίες στις οποίες ως κράτος έχουμε προχωρήσει.

Κλείνοντας θέλω να στείλω ένα μήνυμα τόσο μέσα σε αυτή την αίθουσα, αλλά κυρίως εκτός αυτής της αίθουσας: Ο Έλληνας ποτέ δεν ήταν επαιτής. Ο Έλληνας ποτέ δε δέχτηκε να μείνει σκλάβος. Οφείλουμε λοιπόν να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων και αυτό πράττουμε. Οφείλουμε να πάρουμε την κοινωνία μας μπροστά και αυτό θα πράξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Θεοπέμπτου, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το 2015 η χώρα μας υπέγραψε στα Ηνωμένα Έθνη και αναλάβαμε την ευθύνη να προωθήσουμε πολιτικές που θα προωθούσαν τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης, τα γνωστά σε όλους “Sustainable Development Goals”. Τότε χαρήκαμε όλοι, γιατί, εφόσον δεν τα κάναμε μόνοι μας, ήταν καλά που κάποιος θα μας πίεζε να τα κάνουμε και ορισμένα πράγματα ‘πού τούτα ήταν αυτονόητα. Πράγματα όπως ο τερματισμός της φτώχειας, η διασφάλιση της δημόσιας υγείας, η ισότητα των φύλων, οι ασφαλισμένες πόλεις και πολλά άλλα. Δυστυχώς και παρά το γεγονός ότι είχαμε αναλάβει την ευθύνη, αποτύχαμε οικτρά, εφόσον κατατάσσουν τη χώρα μας στην 61^η θέση στον κατάλογο υλοποίησης στόχων, που δεν είναι τίποτα άλλο από τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των συμπολιτών μας και του περιβάλλοντος. Βασικά, δεν ασχολείται κανένας και έτσι καταλήξαμε οι τελευταίοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αλλά δυστυχώς, η αδιαφορία για την κοινωνική πολιτική και την επίλυση των προβλημάτων στη ρίζα τους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεοπέμπτου, απλώς τι εννοείτε «δεν ασχολείται κανένας», με τι;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Με τα Sustainable Development Goals.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Ένα λεπτό, να ενημερώσω τότε και να μου επιτρέψετε, αν μου επιτρέπεται εσείς, δε θέλω να σας διακόψω...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Βέβαια, βέβαια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ συντεταγμένα η κυπριακή Βουλή ανέθεσε και με πολύ οργανωμένο τρόπο στις Παράλληλες Βουλές να ασχοληθούν και με τους δεκαεπτά στόχους των Ηνωμένων Εθνών μέσα στα πλαίσια του διαλόγου που έχει κηρύξει ο κ. Γκουτέρες, ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών για το 2020. Ίσως να είμαστε η πρώτη, ίσως και η μόνη Βουλή, η οποία πήρε πολύ σοβαρά αυτό τον διάλογο και τον έχουμε θέσει ήδη σε πράξη.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Ήμουν τζιαι εγώ στις συνεδριάσεις τζιαι πρέπει να συγχαρώ τη Βουλή για τούτα τα βήματα. Φυσικά, καταλαβαίνετε όλοι ότι η κριτική μου είναι στην κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Η Παράλληλη Βουλή έντζιε έσει θεσμικό ρόλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη και πάλι, κύριε Θεοπέμπτου.

Σβήστε τον χρόνο, να ξεκινήσει από την αρχή ο κ. Θεοπέμπτου, να μην του χρεώσετε...

Κυρία Μαύρου...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Έντζιε υποτιμώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παίρνω και την ευκαιρία, για να σας το γνωστοποιήσω ξανά και ξανά, γιατί θέλω και τη συμμετοχή σας. Εμείς συμμετέχουμε σε αυτό που εξήγγειλε και ζήτησε ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, στον δημόσιο διάλογο με την κοινωνία. Και μάλιστα θεωρώ ότι έχουμε έναν πολύ αποτελεσματικό μηχανισμό, ο οποίος δε θα υποκαταστήσει τίποτε άλλο, απλώς θα προσθέσει. Άρα, και εμείς και στις επιτροπές τις κανονικές πρέπει να κάνουμε και άλλη δουλειά.

Ευχαριστώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

Τι να κάνουμε πάλε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να περάσουμε τον παράλληλο κόσμο στον ενεστώτα κόσμο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, στα λογοπαίγνια δυσκολεύομαι να συμμετέχω!

Συνεχίστε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Δυστυχώς, την αδιαφορία για την κοινωνική πολιτική και την επίλυση των προβλημάτων στη ρίζα τους τη βλέπουμε ακόμη πιο έντονα στο περιβάλλον. Το Ευρωκοινοβούλιο κήρυξε κατάσταση κλιματικής έκτακτης ανάγκης, όλοι αναφέρονται πλέον σε "climate emergency" και "climate crisis". Ο κόσμος και οι μαθητές βγαίνουν

έξω σε διαδηλώσεις σε όλο τον κόσμο, ακόμα και στην Κύπρο. Οι συζητήσεις για το κλίμα είναι πλέον προτεραιότητα και μόλις το 2016 πανηγυρίζαμε για τη συμφωνία του Παρισιού. Εμείς; Εμείς δεν ασχοληθήκαμε ποτέ σοβαρά με το θέμα αυτό και, απ' ό,τι φαίνεται, ούτε έχουμε πρόθεση. Στις παρουσιάσεις του σχεδίου της κυπριακής κυβέρνησης για την ενέργεια και το κλίμα το κοινό ήταν πάρα πολύ επικριτικό. Η Ευρωπαϊκή Ένωση όμως ήταν εξίσου επικριτική στην έκθεσή της για το σχέδιό μας και απαιτεί να κάνουμε πρόγραμμα που να διασφαλίζει τους στόχους μας, κάνοντάς μας πέρα από δεκατέσσερις συστάσεις. Το κυβερνητικό σχέδιο δεν επιτυγχάνει τους στόχους, είναι γενικά προβληματικό, αργήσαμε πολύ και δε φαίνεται να υπάρχει πρόθεση να παρθούν διορθωτικά μέτρα. Βασικά, και εδώ δεν ασχολείται κανένας.

Περιβάλλον. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μας κάνει σοβαρές εισηγήσεις και στην έκθεσή της για πιο σωστή εφαρμογή του περιβαλλοντικού δικαίου. Μας κάνουν συστάσεις για την κυκλική οικονομία, τη διαχείριση των αποβλήτων, την προστασία της φύσης, την προστασία της θάλασσας, για την ποιότητα του αέρα και την αρνητική επίδραση της στην υγεία μας, για την παντελή απουσία πολιτικής για την προστασία του πληθυσμού από τον θόρυβο, για την ποιότητα και τη διαχείριση των νερών. Μας κάνουν παρατηρήσεις σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας για την περιβαλλοντική ευθύνη, την πρόσβαση των πολιτών στη δικαιοσύνη και στην πληροφόρηση.

Φυσικά, πέρα από τις πιο πάνω εισηγήσεις, η Ευρωπαϊκή Ένωση μας παίρνει και δικαστήριο για τα αστικά λύματα, μία εξέλιξη που ήταν συνειδητή επιλογή της κυβέρνησης. Βλέπετε είχαμε υποχρέωση να καλύψουμε με σύστημα επεξεργασίας λυμάτων οικισμούς άνω των δύο χιλιάδων κατοίκων μέχρι το 2012. Εμείς όμως σχεδιάσαμε να υλοποιήσουμε τις υποχρεώσεις μας δεκαπέντε χρόνια μετά τη λήξη της διορίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή το 2027. Ακόμη μια τραγική υπόθεση είναι αυτή με τα υγρά βιομηχανικά λύματα στο Βατί. Στη Λεμεσό, όπως και αλλού, έχουμε πολλές βιομηχανίες που δεν επεξεργάζονται τα υγρά βιομηχανικά τους απόβλητα. Και, εφόσον δεν υπάρχουν έλεγχοι, τα φορτώνουν σε αυτοκίνητο και καταλήγουν στη φύση. Η κυβέρνηση γνωρίζει ποια είναι τα εργοστάσια, αλλά δεν τους υποχρεώνουμε να κατασκευάσουν σύστημα επεξεργασίας των λυμάτων τους όπως έπρεπε. Είπαμε μέρος της ευρύτερης κυβερνητικής πολιτικής είναι ότι δεν ενοχλούμε τους επιχειρηματίες!

Τα λύματα δεν είναι το μόνο πρόβλημα που έχουμε με τα απόβλητα. Μετά από την καταδίκη μας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αναγκάστηκε η κυβέρνηση στην αρχή του χρόνου φέτος να κλείσει τους δύο μεγάλους σκυβαλότοπους στο Βατί και τον Κοτσιάτη. Το ήξεραν εδώ και χρόνια ότι θα έκλειναν οι δυο μεγάλοι σκυβαλότοποι, αλλά δεν ασχολήθηκε κανένας με τις υποδομές και τα συστήματα διαχείρισης των αποβλήτων που έπρεπε να είχαμε στήσει και που θα ήταν ικανά να διαχειρίζονται όλα τα είδη αποβλήτων όπως αυτά κατέληγαν τότε στους σκυβαλότοπους. Το αποτέλεσμα είναι να γεμίζουν καθημερινά η ύπαιθρος και οι πόλεις μας με σκουπίδια.

Οι επόμενες γενιές θα κάμνουν για πολλά χρόνια εκστρατείες καθαρισμού μέχρι να μαζέψουν όλα όσα εμείς πετάμε. Πολλά όμως δε θα τα βρουν, γιατί τα κρύβουμε θάβοντάς τα σε αργάκια, ποταμούς και σε λατομεία στα οποία δίνουμε άδεια επεξεργασίας μπάζων, χωρίς να έχουν τα μηχανήματα, και τα οποία δεν επιθεωρεί κανείς, εφόσον έχουν εδώ και χρόνια καταργήσει τις επιθεωρήσεις. Και πρέπει να γνωρίζετε ότι έχουμε πολλά λατομεία που λειτουργούν σαν ιδιωτικοί σκυβαλότοποι. Και να θυμίσω την ευρύτερη κυβερνητική πολιτική ότι δεν ενοχλούμε τους επιχειρηματίες!

Εδώ μας οδήγησε η περισπούδαστη πολιτική του Υπουργείου Εσωτερικών που, ενώ δεν είχε καμιά ειδικότητα, τμήμα ή σχέση με τα οικιακά απόβλητα, έτρεξε κατά τη διάρκεια της ενταξιακής μας πορείας να αναλάβει την ευθύνη. Και τώρα τρέχουμε όλοι να διορθώσουμε τα λάθη τους. Μέρος των προβλημάτων ήταν και ο σχεδιασμός των πράσινων σημείων που πολύ θα ήθελα τους βουλευτές της κάθε επαρχίας να επισκεφθούν.

Από τα πιο σοβαρά προβλήματα με την εκπομπή ρύπων που έχουμε ως χώρα είναι και η έλλειψη δημόσιων μεταφορών, η επιμονή στην κατασκευή νέων δρόμων, το ότι τα αυτοκίνητα δικαιούνται να κυκλοφορούν παντού σε αντίθεση με ευρωπαϊκές χώρες, όπου π.χ. δεν επιτρέπονται ιδιωτικά οχήματα στο κέντρο της πόλης. Η μη κήρυξη περιοχών χαμηλών ρύπων για προστασία των οικιστικών περιοχών ευθύνονται για δυο πρόωρους θανάτους κάθε χρόνο στην Κύπρο λόγω της κακής ποιότητας του αέρα και για περίπου 50% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η κυβέρνηση δεν ασχολείται καθόλου με τις δημόσιες μεταφορές, πέρα από την ανανέωση συμβολαίων, κάτι για το οποίο δεν είχαν επιλογή και από το 2010, που ετοιμάστηκε το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Κινητικότητας της Λευκωσίας, δεν έκαναν τίποτα.

Τι θα γίνει με τις άλλες πόλεις; Οι σαράντα επτά νεκροί της ασφάλτου για το 2019, εκ των οποίων οι δώδεκα πεζοί, είναι ακόμη μια απόδειξη για την έλλειψη δημόσιων μεταφορών, αλλά και για την ανάγκη ανασχεδιασμού των πόλεων και των δρόμων μας. Τα σχέδια ανάπτυξης των πόλεών μας είναι κατά το δοκούν ή όπως ανακαλύψαμε τα τελευταία χρόνια, ανάλογα με τις επιθυμίες των εταιρειών ανάπτυξης, όπως π.χ. γίνεται τώρα με τους πύργους. Θέλουμε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικίσεως να ενδιαφερθεί να βοηθήσει τις πόλεις να σχεδιάσουν το μέλλον τους και το αναπτυξιακό τους πρόγραμμα. Θέλουμε πόλεις που να έχουν σωστούς δημόσιους χώρους, προγράμματα εντοπισμού και διαχείρισης εγκαταλειμμένων χώρων, σχεδιασμό επέκτασης της πόλης και ανανέωσης περιοχών, φροντίδα για τις γειτονίες και την βιώσιμη κινητικότητα, φροντίδα για τον πολιτισμό και την κληρονομιά μας, σχεδιασμούς που να βοηθούν την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, την εργασία και την επιχειρηματικότητα, την εκπαίδευση, την άσκηση, τον αθλητισμό και τη νεολαία, υποδομές και

πολιτικές διαχείρισης των αποβλήτων και υποστήριξης της κυκλικής οικονομίας. Θέλουμε καταρτισμό πολιτικής διαχείρισης των ομβρίων υδάτων. Να υπενθυμίσω ότι τα περισσότερα τροχαία δυστυχήματα γίνονται σε κατοικημένες περιοχές, αλλά επιμένουμε να μην έχουμε αρκετές διασταυρώσεις πεζών, για να μην ενοχλούμε τη διακίνηση των αυτοκινήτων.

Ακόμη ένα πρόβλημα στις πόλεις μας που έχει να κάνει με τη μεγαλομανία των Κυπρίων είναι και αυτό με τα βεγγαλικά. Σε σχετική κοινοβουλευτική ερώτηση που έκανα ο υπουργός απάντησε: «Εδώ και αρκετό χρονικό διάστημα παρατηρείται παράνομη χρήση πυροτεχνημάτων, πολλές φορές σε ώρες κοινής ησυχίας, με αποτέλεσμα να γίνονται έντονα παράπονα από τους κατοίκους των περιοχών αυτών». Και πάλι όλοι γνωρίζουν, αλλά δε γίνεται τίποτα, για να σταματήσει όλη αυτή η αναρχία.

Όσον αφορά την αναφορά μου πιο πάνω για την ποιότητα του αέρα και την υγεία, να θυμίσω ότι πέρασε ακόμη ένας χρόνος αδιαφορίας για την τλαιπωρία που περνούν χιλιάδες κάτοικοι στο Δάλι, αφού το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας μάς είπε ότι δεν είναι ρύποι που την αφορούν και σύστησε να πάνε στον έπαρχο για οχληρία. Ο έπαρχος είπε ότι θα έπρεπε να κάνει μελέτη, αλλά φυσικά ακόμη δεν έκανε. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν επεμβαίνει, παρά το ότι οι μαθητές στην περιοχή πνίγονται καθημερινά. Το Υπουργείο Υγείας δεν ασχολείται. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικίσεως λέει «δεν είμαι εγώ που έβαλα την οικιστική κοντά στις βιομηχανικές περιοχές, έν' το Πολεοδομικό Συμβούλιο», αλλά από την άλλη έδωσε έγκριση να γίνουν άλλα ασφαλικά κοντά στα Πυργά, τον Κόρνο και τη Μονή Σταυροβουνίου. Έδωσε επίσης άδεια για ασφαλτικό στην Παρεκκλησιά και εκεί διαμαρτύρονται οι κάτοικοι. Και όλα αυτά μετά από πέντε χρόνια παραστάσεων, διαδηλώσεων, συναντήσεων και δημοσιευμάτων σε έντυπα και τηλεόραση. Και κανένας δεν τους υποχρεώνει να βάλουν πρόσθετα για μείωση μυρωδιάς ή να αλλάξουν καύσιμα.

Πριν από μερικές μέρες οι κάτοικοι στο Δάλι βγήκαν στους δρόμους αργά το βράδυ και έκοψαν την πρόσβαση σε ένα από τα ασφαλικά και το επόμενο Σάββατο θα διαμαρτυρηθούν οι κάτοικοι στα Πυργά, Κόρνο και Μονή Σταυροβουνίου. Και δεν είναι μόνο τα ασφαλικά. Διαμαρτυρίες γίνονται και για την κακή ποιότητα του αέρα και τις οσμές στον καταυλισμό της Κοφίνου. Η κατάσταση είναι ανυπόφορη, παιδιά με μάσκες, κόσμος με δυσκολίες αναπνοής και κάψιμο στον λαιμό. Οι εθελοντές δυσκολεύονται και πάλι, οι αρμόδιες υπηρεσίες γνωρίζουν το πρόβλημα. Η μελέτη του ΤΕΠΑΚ καταγράφει μια σειρά από ρύπους, αλλά, όπως μας συνήθισαν μέχρι τώρα, δεν ασχολείται κανένας να βρει λύση. Και, είπαμε, η ευρύτερη κυβερνητική πολιτική είναι ότι δεν ενοχλούμε τους επιχειρηματίες!

Για τις παραλίες θέλω να τονίσω ότι ούτε και το 2019 η κυβέρνηση εφάρμοσε το πρωτόκολλο της Βαρκελώνης, που έπρεπε να το εφαρμόσει από το 2011. Αντίθετα, εψηφίσαμε ιδιωτικοποίηση των παραλιών, καθυστερούμε με τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, δώσαμε δώρο παραλίες σε ξενοδόχους, χτίσαμε τις θαλασσινές σπηλιές. Το ερχόμενο καλοκαίρι θα βάλουμε ομπρέλες σε παραλίες ωτοκίας των χελωνών, ισοπεδώσαμε παραλίες στον Πρωταρά, ετοιμαζόμαστε να κηρύξουμε τριών ειδών παραλίες: Παραλίες πλουσίων, "luxury beaches", όπως μας τις είπαν, της μεσαίας τάξης και λαϊκές παραλίες. Σκάψαμε παράνομα τους βράχους και κάναμε παραλία στις θαλασσινές σπηλιές, που κηρύχθηκε και παραλία λουομένων, παρά το ότι είναι αποτέλεσμα παρανομίας.

Εταιρεία ανάπτυξης έσκαψε και έφερε τη θάλασσα στα διαμερίσματά της στην Αγία Νάπα. Η κυβέρνηση έφερε νομοσχέδιο, για να κτιστούν κέντρα αναψυχής και άλλες αναπτύξεις σε δασικές παραλίες, όπως είναι αυτές του Ακάμα, στην Πέτρα του Ρωμιού, για να κάνουν γάμους, το Δασούδι, τον Κόρνο και το Κάβο Γκρέκο. Ετοιμαζόμαστε να χτίσουμε παραλιακά τουριστικά χωριά. Και είχαμε και την τόλμη μέσα σε όλα αυτά να φιλοξενήσουμε στις 25 Σεπτεμβρίου τη γιορτή των μεσογειακών ακτών, που έχει ως στόχο την ανάδειξη της αξίας των ακτών και της ανάγκης προστασίας τους!

Κάθε χρόνο ο πληθυσμός της Κύπρου αυξάνεται κατά μερικές χιλιάδες. Αυτό σημαίνει ότι χιλιάδες κάθε χρόνο ψάχνουν για στέγη, πέρα από τους φοιτητές που ψάχνουν προσωρινή στέγαση σε συγκεκριμένες περιοχές. Σε μια συνετή χώρα φροντίζουν, ούτως ώστε τουλάχιστον τα άτομα χαμηλών εισοδημάτων να μπορούν να βρουν στέγη. Τα πιο πάνω σε συνδυασμό με τη συγκέντρωση φοιτητών σε Λευκωσία και Λεμεσό, τη στροφή των εταιρειών ανάπτυξης στις μεγάλες αναπτύξεις, πύργους και επαύλεις για πώληση διαβατηρίων είχαν ως αποτέλεσμα να μειωθεί η προσφορά οικιστικών μονάδων. Για να κτιστούν όμως οι πύργοι και οι επαύλεις με μέγιστο κέρδος, χρειάζεται φτηνό εργατικό προσωπικό, που το φέρνουμε από το εξωτερικό. Οι ξένοι εργάτες όμως χρειάζονται και διαμονή, γι' αυτό και οι πολιτισμένες χώρες έχουν δημοσιευμένα ελάχιστα πρότυπα διαμονής των εργατών. Εμείς, στα πλαίσια της ευρύτερης πολιτικής να μην ενοχλούμε τους επιχειρηματίες, δε διαθέτουμε τέτοια πρότυπα και κρίνουμε ανά υπόθεση. Το αποτέλεσμα είναι να στοιβάζονται άνθρωποι σε containers, πάνω σε ταράτσες και χωράφια, σε εγκαταλεημένα σπίτια και χωριά. Φυσικά, ένα επιπλέον πρόβλημα είναι ότι με τόσο χαμηλού κόστους επιλογές το ντόπιο προσωπικό δεν προτιμάται και δυσκολεύεται να βρει δουλειά.

Και, επειδή έφθασα στο τέλος του χρόνου, θα πω περιληπτικά ότι ψηφίσαμε τον νόμο για τα ποδήλατα, αλλά το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων δεν έκανε ούτε την ενημέρωση που έπρεπε, δεν κατασκεύασε ποδηλατοδρόμους και ούτε προώθησε το ποδήλατο.

Πάλι ξεκίνησε η σχολική χρονιά για να ανακαλύψει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού πόσα παιδιά με αναπηρίες θα χρειάζονται συνοδό. Όλες οι ηλικίες βρίσκουν εύκολα αλκοόλ, ναρκωτικά και τα αναβολικά είναι παντού! Πρέπει να πάρουμε σοβαρά μέτρα. Δε γίνεται να συνεχίσουμε έτσι με σχεδιασμούς στα συρτάρια. Έντεκα χρόνια μετά και ακόμη περιμένουμε το εθνικό πλαίσιο προσόντων, που θα δώσει λύση και διέξοδο αναβάθμισης προσόντων σε πολλά πρόσωπα. Πάνω από διακόσιοι μαθητές εγκαταλείπουν το σχολείο κάθε χρόνο και ξεχάσαμε να ελέγχουμε πόσοι μαθητές εγκαταλείπουν το σχολείο από τα ιδιωτικά. Πού καταλήγουν όλα αυτά τα παιδιά;

Είχαμε νομική υποχρέωση να ξοδεύουμε το 1% του κόστους κατασκευής δημόσιων κτιρίων σε έργα τέχνης, αλλά για πολλά χρόνια δεν εφαρμόσαμε τον νόμο. Εδώ και πολλά χρόνια δεν εφαρμόζουμε επίσης τον νόμο που καθόριζε τη διαδικασία εγγραφής γυμναστών. Ετοιμαζόμαστε να ξοδέψουμε πολλά εκατομμύρια, για να φέρουμε το φυσικό αέριο στην Κύπρο, ενώ σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση θα ανακοινώσει τους στόχους του 2050 για απάλειψη της χρήσης ορυκτών καυσίμων για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Και, πριν κλείσω, να εκφράσω και πάλι τον θαυμασμό μου και να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στις μη κυβερνητικές οργανώσεις, που με την εθελοντική τους δουλειά συμπληρώνουν τα τεράστια κενά και ελλείψεις της δημόσιας υπηρεσίας. Ελπίζω σύντομα με την ψήφιση του νόμου για τις κοινωνικές επιχειρήσεις να αυξηθούν οι υπηρεσίες προς την κοινωνία και το περιβάλλον για το καλό όλων μας, αλλά κυρίως των ευπαθών ομάδων.

Και τέλος ένα μεγάλο «ευχαριστώ» στην αεικίνητη Σοφία και στην καλύτερη συνεργάτιδα, τη διευθύντρια του Γραφείου, την εργατική Χρυσάνθη, στην οποία εύχομαι να πάνε όλα καλά, αφού σε λίγες εβδομάδες θα γίνει μάνα! Και οι δύο με κάνουν να φαίνομαι πολύ πιο καλός από ό,τι είμαι!

Και, επειδή έρχονται γιορτές, να θυμάστε ότι τα πιο πολλά περιβαλλοντικά εγκλήματα γίνονται σαββατοκυριακά, αργίες και γιορτές, για να μην υπάρχει κάποιος να αντιδράσει.

Καλά Χριστούγεννα σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Καλά Χριστούγεννα!

Κύριε Μυριάνθους, έχετε τον λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Την περασμένη Παρασκευή παρακολουθήσαμε απ' αυτή την αίθουσα την ομιλία του νέου Υπουργού Οικονομικών για τον προϋπολογισμό του 2020. Έναν προϋπολογισμό, θα έλεγα, σχεδιασμένο βάσει των προηγούμενων χρόνων και με βάση κάποιες από τις απαιτήσεις που μας έθεσαν οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν έβάζαν σε πρόγραμμα στήριξης την κυπριακή οικονομία. Η κυβέρνηση και το κυβερνών κόμμα - δικαιολογημένα, θα έλεγα- διεκδικούν τα εύσημα για την ανάκαμψη της οικονομίας και τη βελτίωση των οικονομικών δεικτών, σε σχέση με το τι είχαν μπροστά τους πριν από επτά χρόνια. Πολύ ορθά επίσης λέχθηκε ότι στη διεθνή αγορά επικρατεί ρευστότητα και ίσως τα επόμενα χρόνια να βρεθούμε ξανά σε μια παγκόσμια οικονομική αναταραχή και ως εκ τούτου πρέπει να είμαστε προσεκτικοί στον τρόπο διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών.

Μέχρι εδώ συμφωνούμε. Το ερώτημα όμως που πλανάται είναι κατά πόσο αυτή η βελτίωση των δεικτών της οικονομίας μας είναι ουσιαστική ή επίπλαστη, κατά πόσο η βελτίωση των δεικτών της οικονομίας εκπέμπει ένα κλίμα ευφορίας και ασφάλειας στους πολίτες και αν όντως βελτιώθηκε και ο δείκτης ευημερίας τους. Σίγουρα, για να απαντήσει κάποιος, δεν μπορεί να βασιστεί μόνο πάνω στον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας, που όντως αυξήθηκε, ούτε και πάνω στο ποσοστό ανεργίας, που όντως μειώθηκε. Η απάντηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπορεί να δοθεί μόνο αν αναλύσουμε πώς αυτό το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα κατανέμεται στους πολίτες. Και δυστυχώς η πολιτική που ακολουθήθηκε από την κυβέρνηση του κ. Αναστασιάδη τα τελευταία επτά χρόνια ήταν να αναδιανέμει τον εθνικό πλούτο προς όφελος των υψηλά εισοδηματικών τάξεων.

Τα τελευταία επτά χρόνια δυστυχώς το χάσμα μεταξύ των εισοδηματικών τάξεων συνεχώς διευρύνεται και σιγά σιγά η μεσαία τάξη συνεχώς συρρικνώνεται και εξαφανίζεται. Η οποιαδήποτε ανάπτυξη και μείωση της ανεργίας δε συνοδεύτηκε από τις ανάλογες αυξήσεις των μισθών. Όποιες φορολογικές βελτιώσεις έγιναν εξυπηρέτησαν και εξυπηρετούν τα μεγάλα συμφέροντα, χωρίς να έχουν ιδιαίτερη φορολογική ελάφρυνση τα μεσαία και τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα.

Ο φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας, που καταργήθηκε με την προϋπόθεση ότι θα σχεδιάζονταν και θα επιβαλλόταν άλλη φορολογία που να φορολογούσε τον πλούτο και τις μεγάλες περιουσίες, έμεινε απλή εξαγγελία. Όπως απλή εξαγγελία έμεινε η κατάργηση των €350 του ετήσιου τέλους του Εφόρου Εταιρειών, που επιβαρύνει με τον ίδιο τρόπο μεγάλες και μικρές εταιρείες. Λέχθηκε προχθές από τον κ. Αβέρωφ η αναγκαιότητα

για φορολογική μεταρρύθμιση και όντως συμφωνώ ότι επιτέλους πρέπει να γίνει. Να γίνει όμως με τέτοιο τρόπο που να αναδιανέμει με κοινωνικά δίκαιο τρόπο το εθνικό εισόδημα.

Και, επειδή έδωσε ένα παράδειγμα με βάση το αφορολόγητο ποσό, που σήμερα είναι οι €19.500, θα πω το εξής: Ναι, όντως, αν εργάζονται σε μια οικογένεια και οι δύο σύζυγοι και παίρνουν ξεχωριστά ο καθένας καθαρό εισόδημα €19.500, δηλαδή στο σύνολο €39.000 οικογενειακό εισόδημα, δεν πληρώνουν καθόλου φόρο. Αν εργάζεται ο ένας και μόνο, παίρνει, για παράδειγμα, καθαρό εισόδημα €27.000, πληρώνει φόρο €1.700. Αν λοιπόν θέλουμε αυτή την κοινωνικά φορολογική στρέβλωση να τη βελτιώσουμε, υπάρχουν διάφοροι τρόποι που ο καθένας οδηγεί με διαφορετικό τρόπο στην αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος. Ο πρώτος τρόπος είναι να πούμε ότι η φορολογική απαλλαγή των €19.500 ανά φορολογούμενο λαμβάνεται υπόψη στο οικογενειακό εισόδημα και ως εκ τούτου φοροαπαλλάσσονται από το οικογενειακό εισόδημα οι €39.000, ανεξάρτητα αν τις κερδίζει ο ένας ή και οι δύο σύζυγοι. Ο δεύτερος τρόπος είναι να πούμε ότι κάθε φορολογούμενος δικαιούται αφορολόγητο ποσό €19.500 και, ανάλογα με το πόσα εξαρτώμενα έχει, παίρνει την ανάλογη έκπτωση από τον οφειλόμενο φόρο. Ο τρίτος τρόπος είναι ότι μειώνεις το αφορολόγητο και δίνεις εκπτώσεις στο εισόδημα ανάλογα με τα εξαρτώμενα και τις οικογενειακές υποχρεώσεις, π.χ. τόκοι σε δάνεια κατοικίας, και παράλληλα όμως δίνεις και εκπτώσεις στον φόρο. Η κάθε περίπτωση έχει τη δική της σκοπιμότητα και, αν αναλογιστούμε μετά την οικονομική κρίση πόσοι παίρνουν εισοδήματα πάνω από €19.500 τον χρόνο, θα αντιληφθούμε τι όφελος θα έχουν ο καθένας από την κάθε περίπτωση ξεχωριστά.

Πέραν τούτου όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μεταρρυθμίσεις και βελτιώσεις νομοθεσιών χρειάζεται να γίνουν σε πολλούς τομείς της κοινωνικοοικονομικής ζωής του τόπου, για να διορθωθούν οι στρεβλώσεις που επικρατούν. Δώσαμε στις τράπεζες, όπως λέχθηκε από πολλούς συναδέλφους, νομικά υπερόπλα, με αποτέλεσμα να λειτουργούν αυθαίρετα και να εκβιάζουν ανοικτά πλέον με εκποιώσεις τους δανειολήπτες. Οι νοικοκυραίοι, που επικαλέστηκε ο κ. Αβέρωφ, βρίσκονται σε απόγνωση, αφού κινδυνεύουν να χάσουν περιουσίες που απέκτησαν με κόπους μιας ζωής, αφού δεν έχουν πλέον το δικαίωμα να αντιμετωπίσουν με τα ίδια νομικά όπλα τις διαχρονικές αυθαιρεσίες των τραπεζών.

Και ακούστε και το παράδοξο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για τα φορολογικά δρώμενα αυτού του τόπου σήμερα: Οι νοικοκυραίοι που κουρευτήκαν οι καταθέσεις τους το 2003 και στη συνέχεια τα δάνειά τους δεν μπορούσαν να τα εξυπηρετήσουν έχουν, τώρα που εκκαθαρίζονται οι φορολογίες, αυτή την περίοδο, του έτους 2013, και το πρόβλημα να πληρώνουν φόρους, γιατί δεν αναγνωρίζονται, άκουσον άκουσον, οι ζημίες που έπαθαν από το κούρεμα! Πού έχει ξανακουστεί να χάνει κάποιος τις καταθέσεις του, που για να τις αποκτήσει έχει πληρώσει τον φόρο επί των κερδών και δεν του παρέχεται σήμερα το δικαίωμα να τις αναγνωρίσει ως ζημίες στα βιβλία της επιχείρησής του; Οι νοικοκυραίοι λοιπόν πέφτουν τη νύχτα και παραμιλούν. Είναι οι παραπάνω με υπνωτικά και ψυχοφάρμακα και οφείλει αυτή η Βουλή, πριν ολοκληρώσει τη θητεία της σε ενάμιση χρόνο, να επιλύσει αυτά τα προβλήματα.

Καθημερινά βλέπουμε κόσμο να λαμβάνει ειδοποιήσεις για εκποιώσεις των περιουσιακών του στοιχείων, ενώ ακόμα βρίσκεται σε διαδικασία αναδιάρθρωσης. Οι τράπεζες εκβιαστικά, κύριοι κυβερνώντες, οδηγούν αυτούς που κάποτε ήταν νοικοκυραίοι σε διαδικασία πλειστηριασμού, χωρίς να λαμβάνουν τίποτα υπόψη, αναιρώντας πολλές φορές δεσμεύσεις και συμφωνίες. Και όλα αυτά, γιατί κάποιος σε αυτό το σώμα έδωσαν υπερόπλα στις τράπεζες τάχα, για να διαφυλάξουν τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των νοικοκυραίων.

Σίγουρα κανένας δε θέλει να απαλλάξει τους στρατηγικούς κακοπληρωτές από αυτό το βάρος, αλλά ας μου πει κάποιος επιτέλους τον οικονομικό ορισμό του στρατηγικού κακοπληρωτή. Ανέφερα πιο πάνω ότι ετοιμάστηκε αυτός ο προϋπολογισμός με βάση κάποιες δεσμεύσεις που δώσαμε στους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να μας στηρίξουν σε ένα πρόγραμμα εξυγίανσης της οικονομίας. Παρ' όλα αυτά, μόνο τις δεσμεύσεις που εξυπηρετούν το μεγάλο κεφάλαιο εφαρμόζουμε άμεσα και χωρίς χρονοτριβή, ενώ άλλες δεσμεύσεις, όπως για παράδειγμα, το νομοθέτημα το οποίο αυτή η κυβέρνηση οφείλε να βελτιώσει, από την πρώτη στιγμή που έδωσε στις τράπεζες τέτοια όπλα, και αφορά τη μεταρρύθμιση του δικαίου της πτώχευσης, τις ξεχάσατε στο συρτάρι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζώντας και ενεργώντας μέσα σε ένα έντονα μεταλλαγμένο περιβάλλον στο οποίο έχουν καταργηθεί πλέον τα οποιαδήποτε εθνικά και οικονομικά συμφέροντα, οι μεταλλάξεις αυτές αναμφίβολα επηρεάζουν τον τρόπο ζωής του κάθε πολίτη, ο οποίος όμως αναγκάζεται και οφείλει να προσαρμόζεται συνεχώς, για να μπορέσει να επιβιώσει. Αυτή όμως την προσαρμογή του πολίτη στην κάθε νέα τάξη πραγμάτων οφείλει η πολιτεία να τη βάλει σε πλαίσια, θεσπίζοντας νόμους και εφαρμόζοντας πολιτικές οι οποίες θα έχουν στόχο από τη μια να αποτρέψουν οποιεσδήποτε κοινωνικοοικονομικές αναταραχές, που θα οδηγούν σε υποβάθμιση της ευημερίας του, και από την άλλη όμως θα αναβαθμίζουν την ευημερία και την ασφάλειά του.

Έτσι λοιπόν, μετά από μια παρατεταμένη οικονομική κρίση που περάσαμε, που, παρ' όλο ότι έχει ξεκινήσει να υποχωρεί, εντούτοις οι οικονομικές επιπτώσεις θα συνεχίσουν να μας επηρεάζουν για πολύ καιρό ακόμα. Οφείλει λοιπόν αυτή η πολιτεία να δώσει στήριξη τόσο στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες συμπολιτών μας, αλλά και από την άλλη οφείλει να σχεδιάσει και να εφαρμόσει μια αναπτυξιακή πολιτική, προσαρμοσμένη πάνω σε

ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο. Δυστυχώς όμως, όλοι μιλούμε για ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο, αυτό όμως δεν το βλέπουμε και δεν το βλέπουμε ούτε να σχεδιάζεται ούτε να υλοποιείται.

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση του δημόσιου τομέα ακόμα πελαγοδρομεί, η ηλεκτρονική αναβάθμιση των υπηρεσιών του κράτους και η εισαγωγή καινοτόμων λύσεων στον τρόπο λειτουργίας τους ακόμα παραμένουν ως εξαγγελίες. Η μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος ακόμα καρκνοβατεί. Τη μεταρρύθμιση στον τομέα της υγείας με το ΓΕΣΥ ακόμα την περιμένουμε να λειτουργήσει σε σωστή βάση.

Συνάδελφοι, ήμουν τότε ξανά μέλος αυτού του σώματος το 2001, όταν ως ΕΔΕΚ με τον Βάσο Λυσαριδίδη καταφέραμε να πείσουμε τότε την κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη να δεχθεί και να φέρει για ψήφιση τον συγκεκριμένο νόμο του ΓΕΣΥ. Πέρασαν σχεδόν είκοσι χρόνια, πέρασαν σχεδόν τέσσερις κυβερνήσεις απ' όλα τα κόμματα και ακόμα πειραματιζόμαστε με την υγεία των πολιτών, για να βρούμε την σολομωνιζική, να το λειτουργήσουμε σωστά. Νομίζω ότι επιτέλους οφείλουμε όλοι να κάνουμε την αυτοκριτική μας σε αυτό το θέμα και με ειλικρίνεια να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που πηγάζουν από τον συγκεκριμένο τρόπο λειτουργίας του ΓΕΣΥ, μακριά από οποιαδήποτε επιχειρηματικά ή κομματικά συμφέροντα. Η κυβέρνηση και το Υπουργείο Υγείας έχει τα εργαλεία, έχει τη νομοθεσία και τη λαϊκή εντολή να το εφαρμόσει και να το λειτουργήσει σωστά. Εμείς ως ΕΔΕΚ είμαστε χρεωμένοι από τον γιατρό και οφείλουμε πάντα καλόπιστα να κάνουμε την κριτική μας και τις παρατηρήσεις μας, μέχρι το ΓΕΣΥ να λειτουργήσει όπως πραγματικά πρέπει, προς όφελος όλων των πολιτών, ανεξαρτήτως οικονομικής στάθμης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκεί που περιμέναμε όλοι ότι θα ακούσουμε κάτι καινοτόμο, που θα λαμβάνει υπόψη τις εισηγήσεις και τις ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής, του κάθε δήμου και της κάθε κοινότητας, είδαμε προσεγγίσεις και ακούσαμε εξαγγελίες που μας δημιουργούν ερωτήματα κατά πόσο αυτοί που ανέλαβαν την ευθύνη να κάνουν τους σχεδιασμούς αυτούς έχουν όντως επισκεφτεί και αφουγκραστεί τις τοπικές αρχές και τους πολίτες. Ακούσαμε εισηγήσεις για κοινότητες που πρέπει να συνενωθούν με άλλες κοινότητες ή δήμους που δεν έχουν καμία σχέση και που δεν έχουν καμία γειννίαση. Ακούσαμε εισηγήσεις για κοινότητες που, ενώ πρέπει να συνενωθούν με άλλες κοινότητες ή δήμους, δεν τους έχουν συμπεριλάβει. Ακούσαμε εισηγήσεις για κοινότητες που πρέπει να συνενωθούν με άλλες κοινότητες ή δήμους, ενώ τα οικονομικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά τους δε συνάδουν με τις αναλύσεις και τις μελέτες των υποτιθέμενων ειδικών που τις έκαναν. Τελικά, πόσα πληρώσαμε και σε αυτή την περίπτωση σε συμβούλους και μελετητές, για να μας παρουσιάσουν αυτά τα επισφαλή αποτελέσματα;

Αναμφίβολα όλοι διαπιστώνουμε την αναγκαιότητα της μεταρρύθμισης στην τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά αυτή, για να επιβιώσει, πρέπει να αφήσει εκτός κάθε σκοπιμότητα. Μεταρρύθμιση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιβάλλεται να γίνει και στην παιδεία. Δυστυχώς όμως, τα τελευταία είκοσι χρόνια διαπιστώνω ότι τα παιδιά μας έχουν γίνει πειραματόζωα και τα συγκριτικά αποτελέσματα των μαθητών μας με άλλες χώρες καταδεικνύουν την τραγικότητα του προβλήματος. Μιλούμε για το κοινωνικό αγαθό της παιδείας, το οποίο πρέπει να παρέχεται δωρεάν από το κράτος, αλλά στο τέλος το αγαθό αυτό ακριβοπληρώνεται στα φροντιστήρια. Φθάσαμε στο σημείο, ενώ ένα παιδί της Γ' Λυκείου στο ιδιωτικό σχολείο πληρώνει €7.500 διδάκτρα περίπου, το παιδί που είναι στην αντίστοιχη τάξη του δημόσιου σχολείου θέλει να πετύχει -και θέλει να πετύχει σε προεισαγωγικές εξετάσεις- και πληρώνει για φροντιστήρια σε τέσσερα ή πέντε μαθήματα το ίδιο ή και μεγαλύτερο ποσό. Και σε αυτό δε λαμβάνουμε καν υπόψη το γεγονός ότι ο πατέρας ή η μητέρα πρέπει να βρίσκεται σε επιφυλακή όλο το απόγευμα κάθε μέρας, για να μεταφέρει το παιδί του από το ένα μάθημα στο άλλο.

As είμαστε επιτέλους όλοι ειλικρινείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αν θέλουμε να κάνουμε πραγματικές μεταρρυθμίσεις, πρέπει να συγκρουστούμε με συμφέροντα. Οφείλουμε να δούμε το δάσος και όχι το δέντρο που βλέπαμε μέχρι σήμερα. Οφείλουμε όλα αυτά τα φέουδα και τα τσιφλίκια του κάθε επιχειρηματία ή του κάθε συνδικαλιστή να τα καταργήσουμε προς όφελος όμως του κοινωνικού συνόλου και όχι για να δημιουργήσουμε νέους φεουδάρχες και νέους τσιφλικάδες. Τώρα λοιπόν που η ατμομηχανή της ανάπτυξης παίρνει σιγά σιγά μπροστά, είναι επιβεβλημένη η ανάγκη να συζητήσουμε και να ρυθμίσουμε όσο το δυνατό καλύτερα τα ζητήματα αυτά, γιατί πολύ φοβούμαι ότι η επόμενη οικονομική κρίση που θα μας βρει, γιατί πλέον πρέπει να το δεχθούμε ότι περιοδικά θα έχουμε ξανά τέτοια φαινόμενα, δε θα μας δώσει δεύτερη ευκαιρία.

Πέραν τούτου, πρέπει επίσης η κυβέρνηση μέσα από τους προϋπολογισμούς να διασφαλίσει την ευημερία του λαού και να ρυθμίσει ζητήματα που αφορούν: Πρώτον, την ελάχιστη και την ανώτατη σύνταξη που μπορεί να απολαμβάνει κάποιος συνταξιούχος από τα δημόσια ταμεία. Το θεωρώ απαραίτητο εν έτει 2019 να μιλούμε για συντάξεις των €350 και €400. Πρέπει επιτέλους να εφαρμόσουμε τον θεσμό της επικουρικής σύνταξης και να ενοποιήσουμε όλα τα επιδόματα που υπάρχουν, με στόχο να απλοποιήσουμε από τη μια τις διαδικασίες και από την άλλη να σταματήσει η ταιριαστικότητα του κάθε συνταξιούχου, του κάθε πολίτη να ψάχνει σε ποιο πρόγραμμα ή σε ποια υπηρεσία πρέπει να κάνει αίτηση, για να ενισχύσει τη σύνταξη και το επίδομά του.

Δεύτερον, σε άλλες χώρες, αγαπητοί συνάδελφοι, έχουν ρυθμίσει την ανώτατη σύνταξη του κράτους, λαμβάνοντας υπόψη αν υπάρχουν εισοδήματα από άλλες πηγές, όπως ενοίκια, τόκους, μερίσματα ή άλλες ιδιωτικές συντάξεις. Με αυτό τον τρόπο το κράτος εξοικονομεί και ενισχύει τον χαμηλοσυνταξιούχο του.

Τρίτον, η κυβέρνηση, το κράτος πρέπει επίσης να ρυθμίσει το ωράριο εργασίας, τις συνθήκες εργασίας, τον κατώτατο μισθό και τις μέρες ανάπαυσης του εργαζομένου. Η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος με έργα, όχι μόνο με διακηρύξεις, έπρεπε να είχε γίνει εδώ και είκοσι πέντε χρόνια. Ο δείκτης έχει πέσει κάτω από το 2,3% και σήμερα βρίσκεται στο 1,3%. Πότε επιτέλους θα αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα αυτό; Όταν πλέον ως Κύπριοι θα είμαστε μειοψηφία σε αυτό το κράτος;

Τέταρτον, η κυβέρνηση πρέπει να προβεί στην αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος με πραγματικά μέτρα στήριξης. Δυστυχώς, τα εξαγγελθέντα μέτρα στεγαστικής πολιτικής δεν εξυπηρετούν τον σκοπό τους, αφού είναι ισοπεδωτικά και με βάση και το τελευταίο μέτρο που εξαγγέλθηκε από τον πρώην Υπουργό Εσωτερικών το μόνο κριτήριο είναι το υψόμετρο των εξακόσιων μέτρων, χωρίς να λαμβάνει καν υπόψη τα ιδιαίτερα δημογραφικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά της κάθε επαρχίας και της κάθε περιοχής.

Πέμπτον, το κράτος πρέπει να στηρίξει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις με σημαντικά προγράμματα επιδοτήσεων, με κύριο στόχο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, κυρίως για τους νέους. Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δεν είδαμε δυστυχώς οποιοδήποτε ποσό για μέτρα στήριξης του τομέα της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας ούτε και για τη στήριξη του μεταποιητικού τομέα. Ενώ όλοι μας κατά καιρούς συζητούμε για την ανεργία που κυρίως αντιμετωπίζουν οι νέοι μας, για την αναγκαιότητα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, για τη δημιουργία καινοτόμων προϊόντων μέσα από την έρευνα και καινοτομία, εντούτοις οι πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται είναι περιορισμένες και ο κύριος λόγος είναι η έλλειψη πόρων και η αδυναμία να μπορέσουν οι νέοι μας μέσα στο νέο τραπεζικό περιβάλλον να έχουν τη δυνατότητα να δανειστούν και να δημιουργήσουν αυτό που σχεδιάζουν και ονειρεύονται. Πρέπει λοιπόν το κράτος να εκπονήσει σχέδια προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά και να δημιουργήσει ειδική υπηρεσία που να συμβουλεύει και να στηρίζει τέτοιες δράσεις. Δεν αρκεί μόνο να πανηγυρίζουμε ότι βελτιώθηκαν οι μακροοικονομικοί δείκτες της οικονομίας, χωρίς να βλέπουμε και τους μικροοικονομικούς δείκτες πώς βελτιώνονται.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι στρεβλώσεις που υπάρχουν στην οικονομία μας είναι πάρα πολλές, όπως επίσης και οι ανεκμετάλλετοι πόροι μας. Δυστυχώς όμως, δε βλέπουμε να γίνονται εκείνα τα βήματα που θα οδηγούσαν σε διόρθωση αυτών των στρεβλώσεων οι οποίες λειτουργούν ως τροχοπέδη στην ανάπτυξη. Η διαφθορά σήμερα αποτελεί τη μεγαλύτερη στρέβλωση και το μεγαλύτερο καρκίνωμα στο σώμα της κυπριακής κοινωνίας και δε φτάνουν μόνο οι διαπιστώσεις γι' αυτό, αλλά πρέπει να προχωρήσουμε και σε πράξεις, θεσπίζοντας πολύ πιο αυστηρές ποινές οι οποίες να λειτουργούν αποτρεπτικά για τον κάθε επίδοξο καταχραστή του δημόσιου πλούτου.

Παρ' όλα αυτά, εμείς εδώ, οι εκπρόσωποι αυτού του λαού, οφείλουμε να συνηγορήσουμε μεταξύ μας, θεσπίζοντας εκείνα τα νομοθετήματα που να αποτρέπουν όσο το δυνατό καλύτερα τέτοια φαινόμενα. Πέραν τούτου, υπάρχει το ερώτημα ποιος και ποια αρχή θα επιληφθεί των θεμάτων ελεύθερου ανταγωνισμού, όταν το μέγεθος της οικονομίας μας δεν επιτρέπει τη βιωσιμότητα κανού αριθμού επιχειρήσεων που να μπορεί να λειτουργούν ανταγωνιστικά. Θεωρούμε σήμερα ότι υπάρχει ελεύθερος ανταγωνισμός στην κυπριακή αγορά στο εμπόριο καυσίμων; Θεωρούμε σήμερα ότι υπάρχει ελεύθερος ανταγωνισμός στην κυπριακή αγορά στις αερομεταφορές; Θεωρούμε σήμερα ότι υπάρχει ελεύθερος ανταγωνισμός στο τραπεζικό σύστημα; Πότε επιτέλους θα ρυθμιστούν τα ζητήματα αυτά; Ή απλώς μας ενδιαφέρει να λέμε ότι οι ιδιωτικοποιήσεις είναι η λύση στο πρόβλημα; Δυστυχώς, δεν είναι η λύση στο πρόβλημα, αλλά παράγοντας του προβλήματος, όταν το μέγεθος της εθνικής οικονομίας είναι περιορισμένο. Γι' αυτό και εδώ χρειάζεται η παρέμβαση του κράτους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το έχω πει και πέρσι, θα το επαναλάβω και φέτος. Δυστυχώς, η έλλειψη σοβαρής αγροτικής πολιτικής, βασισμένη πάνω στη μεταποίηση, βασισμένη και συνδεδεμένη στην παραγωγή των παραδοσιακών μας προϊόντων, έχει οδηγήσει στην εγκατάλειψη της γεωργίας. Έχει οδηγήσει τους περισσότερους αγρότες να εκριζώνουν πολυετείς φυτείες και να ανεγείρουν επαύλεις, αφού τελικά το εισόδημα από τον αγροτουρισμό είναι το μόνο που μπορεί να οδηγήσει στην επιβίωσή τους. Αλλά, ακόμα και αυτό τίθεται σε αμφισβήτηση, αφού με την πολιτική της μεμονωμένης κατοικίας, προσπαθούμε και αυτό το εισόδημα να τους το αποκόψουμε. Είναι εδώ που ως ΕΔΕΚ ζητούμε άμεσα να επανέλθει η προηγούμενη πολιτική, ώστε να επιτρέπεται η ανέγερση μεμονωμένης κατοικίας στα αγροτεμάχια, αλλά βεβαίως πάντα μέσα από κάποιες προϋποθέσεις.

Κλείνω την παρέμβασή μου, αγαπητοί συνάδελφοι, με αναφορά στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η επαρχία Πάφου. Ξέρετέ, αγαπητοί συνάδελφοι, συνειδητά έχω επιλέξει, να ζω σε μια απομακρυσμένη ακριτική περιοχή. Μια περιοχή που απέχει απ' αυτό το σημείο εκατόν ογδόντα χιλιόμετρα. Απ' εδώ θέλω δυόμισι ώρες οδήγηση, για να πάω. Μία απόσταση, που, αν υπήρχε σωστό οδικό δίκτυο, θα ήθελα κατά μέσο όρο μία ώρα και σαράντα πέντε λεπτά. Μια περιοχή, η οποία βιώνει εδώ και δεκαετίες την παραμέληση από την πολιτεία. Μια περιοχή από την οποία ο κάθε υποψήφιος Πρόεδρος της Δημοκρατίας περνούσε, έτασσε φούρνους ποζαμάδικια, έλεγε αυτό που ήθελαν να ακούσουν, έπαιρνε αυτό που ήθελε στις εκλογές και μην τον είδατε!

Είναι γεγονός ότι για κάποια έργα έχει προϋπολογισθεί η κατασκευή τους για το 2020, όπως ο δρόμος Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς, όπου και ελπίζουμε ότι, αν δεν μπλέξουμε σε διαμάχες μεταξύ προσφοροδοτών, το έργο θα ξεκινήσει. Εδώ θα ήθελα να ευχαριστήσω την τέως Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, την κ. Βασιλική Αναστασιάδου, για την ουσιαστική συμβολή της στην προώθηση αυτού του έργου. Η πρώτη φάση του έργου είναι μήκους δεκαπεντέμισι χιλιομέτρων μέχρι τη μέση της διαδρομής και η περίοδος κατασκευής τριάντισι χρόνια. Και θα ήθελα να καλέσω τον νέο Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων να χειριστεί το έργο αυτό με την ίδια ευαισθησία της προκατόχου του και θέλουμε να πιστεύουμε ότι με την έναρξη της πρώτης φάσης θα ξεκινήσουν και οι διαδικασίες, για να είναι έτοιμο το κράτος με σχεδιασμούς και προσφορές να συνεχίσει το έργο για το υπόλοιπο μέρος της διαδρομής. Κάποιος θα πει ότι είμαστε ικανοποιημένοι απ' αυτή την εξέλιξη. Προσωπικά λέω ότι θα είμαστε ικανοποιημένοι και θα δώσουμε τα εύσημα στην κυβέρνηση, όταν το έργο αρχίσει να ολοκληρώνεται μέσα στα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα. Δεν πανηγυρίζουμε λοιπόν, συνάδελφοι, αλλά ζητούμε μόνο αυτό το οποίο το κράτος σε άλλες περιοχές έχει δώσει. Ζητούμε απ' αυτή την πολιτεία να αντιμετωπίσει τους κατοίκους που ζουν στην περιφέρεια, που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζονται αυτοί που κατοικούν στα αστικά κέντρα.

Ζητούμε από την πολιτεία και την κάθε κυβέρνηση να αντιμετωπίζει την περιφέρεια όχι μετρώντας τους ψηφοφόρους της, αλλά μετρώντας τους ανθρώπους της, μετρώντας τον πόνο τους, μετρώντας την ταλαιπωρία τους. Δεν μπορεί αυτό το κράτος να διαιωνίζει εδώ και τριάντα χρόνια το πρόβλημα του δρόμου, το πρόβλημα του Ακάμα και να μην μπορεί να δίνει επιτέλους μια απάντηση. Για το πρόβλημα του Ακάμα να μην μπορεί να δίνει μια δικαίωση στις κοινότητες της Λαόνας και στους κατοίκους της. Δεν μπορεί οι κάτοικοι της περιοχής να μην έχουν λόγο στον τρόπο που θα σχεδιαστεί το διαχειριστικό και το τοπικό σχέδιο. Δεν μπορεί λοιπόν αυτό το κράτος να σφυρίζει αδιάφορα σε μια επαρχία και να μη λαμβάνει τα δέοντα μέτρα, ώστε να προχωρήσουν σε επίλυση προβλημάτων που χρονίζουν, προβλημάτων που αφορούν το οδικό δίκτυο σε όλη την επαρχία της Πάφου, προβλήματα που αφορούν το νοσοκομείο της Πάφου και το νοσοκομείο της Πόλης Χρυσοχούς, προβλήματα που αφορούν τα εκπαιδευτήρια, τις Τεχνικές Σχολές Πάφου και Πόλης Χρυσοχούς.

Ξέρετε, συνάδελφοι, ότι στα δημόσια εκπαιδευτήρια στην Πόλη Χρυσοχούς, αλλά και σε άλλα περιφερειακά σχολεία της Πάφου η κανονική στελέχωση ολοκληρώθηκε πριν από έναν μήνα περίπου; Γιατί; Γιατί ο κάθε εκπαιδευτικός αρνείται την τοποθέτησή του στην περιοχή για λόγους υγείας, αλλά η πραγματικότητα είναι η ταλαιπωρία γι' αυτόν που θα μετακινείται μέσα σε ένα άθλιο οδικό δίκτυο. Όλα αυτά είναι προβλήματα που απαιτούν άμεση επίλυση. Και, όταν λέμε άμεση επίλυση, δεν εννοούμε ότι η απλή συμπερίληψη κάποιων κονδυλίων στους προϋπολογισμούς επιλύει τα προβλήματα αυτά. Χρειάζεται συντονισμός και επιτάχυνση των διαδικασιών και, αν δεν μπορεί να γίνει αυτό, να αλλάξουμε εμείς τους νόμους και τις διαδικασίες, ώστε ακριβώς να απορροφούνται κανονικά τα κονδύλια αυτά μέσα στο συγκεκριμένο οικονομικό έτος για το οποίο ψηφίζονται. Δε φτάνει το γεγονός ότι ο αναπτυξιακός προϋπολογισμός των τελευταίων χρόνων κυμαίνεται μεταξύ 5% και 8% του συνόλου του ετήσιου προϋπολογισμού, είναι απαράδεκτο να υλοποιείται στο 50%. Και εδώ να αναφέρω ότι βγαίνουμε σε προσφορές την ίδια περίοδο για αρκετά αναπτυξιακά έργα, την ίδια στιγμή που γνωρίζουμε ότι οι κατασκευαστικές εταιρείες στην Κύπρο αδυνατούν να αναλάβουν την υλοποίησή τους. Μπλέκουμε σε ατέρμονες διαδικασίες και στο τέλος το δημόσιο όφελος είναι μηδενικό, όπως και στην ανάπτυξη, που μένει καθηλωμένη.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σίγουρα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε ως κράτος είναι πάρα πολλά και τα προβλήματα αυτά συναρτώνται άμεσα ή έμμεσα και με τα οικονομικά μας μεγέθη και με το εθνικό μας πρόβλημα. Οι συνεχείς προκλήσεις στην περιοχή, αλλά και γενικότερα στην παγκόσμια οικονομία μάς επιβάλλουν να κάνουμε τομές και μεταρρυθμίσεις τόσο στον δημόσιο τομέα όσο και στον τρόπο που λειτουργούμε στην οικονομία. Για να γίνουν όμως όλα αυτά, χρειάζονται εθνικά οράματα και πανεθνική συνεννόηση, που θα χαράξουν τη δική μας αισιόδοξη πορεία μέσα στο παγκόσμιο γίγνεσθαι της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επανενωμένη Δημοκρατία χωρίς ξένους στρατούς και εγγυήσεις από τρίτους. Μια χώρα που όλοι οι πολίτες, Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι, Αρμένιοι, Λατίνοι και Μαρωνίτες θα ζουν ελεύθερα, θα μετακινούνται ελεύθερα, θα κατοικούν όπου θέλουν ελεύθερα και θα εκμεταλλεύονται την περιουσία τους ελεύθερα σε μια ελεύθερη Κύπρο, που κάθε πολίτης της θα απολαμβάνει τα ίδια δικαιώματα, όπως κάθε Ευρωπαίος πολίτης μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οράματα τα οποία ελπίζουμε να απολαύσει και η γενιά των δικών μας παιδιών, των παιδιών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Με αυτά, σας εύχομαι καλά Χριστούγεννα και καλή χρονιά!

Ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε.

Καλά Χριστούγεννα!

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου. Μπορείτε να περάσετε στο βήμα, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαστε ξανά μπροστά σε έναν ετήσιο κρατικό προϋπολογισμό. Έναν προϋπολογισμό ισοσκελισμένο, δημοσιονομικά πειθαρχημένο, με πλεόνασμα 3% για το 2019, έναν προϋπολογισμό που μπορεί να ικανοποιεί τους γραφειοκράτες στις Βρυξέλλες, έναν προϋπολογισμό που πράγματι δε συγχύζει τις αλόγιστες και αστόχευτες δαπάνες με το κοινωνικό κράτος. Την ίδια στιγμή όμως, έχουμε έναν καθαρά ψυχρό και στεγνό άνευ οράματος, άνευ σχεδιασμού προϋπολογισμό. Πρόκειται για μία άσκηση λογιστικής, μία πράξη παντρέματος εσόδων και εξόδων, που μπορεί να είναι κάτι ικανοποιητικό για μία εταιρεία, δεν είναι όμως ικανοποιητικό για ένα κράτος το οποίο θέλει να βάλει γερά θεμέλια για το αύριο και να έχει προοπτική.

Είναι εκπληκτικό ότι στην Κύπρο, κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε και θέλουμε να πιστεύουμε ότι η ισοζυγισμένη προσέγγιση δεν είναι επιλογή. Κάποιοι θέλουν να μας κάνουν να πιστέψουμε ότι είτε θα ξοδεύουμε αλόγιστα σε μία διαστρεβλωμένη έννοια του κοινωνικού κράτους είτε θα πηγαίνουμε από κουρέματα σε ξεπουλήματα με την επίφαση της σύγχρονης οικονομίας και της ικανοποίησης των δεικτών. Δεν περνά δυστυχώς από το μυαλό των κυβερνώντων ότι είναι πιθανόν και δυνατόν να έχουμε μία ισοζυγισμένη, εξορθολογισμένη οικονομική πολιτική, που να είναι κοινωνικά ευαίσθητη και ταυτόχρονα δημοσιονομικά υπεύθυνη. Αυτή είναι η δική μας φιλοσοφία, κύριε Πρόεδρε, με την οποία, τον καιρό που εφαρμόστηκε, ο τόπος και ο λαός μας είδε πολλαπλάσια οφέλη.

Μου προκάλεσε εντύπωση, όταν άκουσα τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού να μιλά για δημοσιονομική πειθαρχία και συγκράτηση των δημοσίων δαπανών, όταν η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού έχει εκτοξεύσει τον αριθμό των δημοσίων υπαλλήλων στις 52 476, αριθμό μεγαλύτερο απ' αυτό του 2009, όταν την προεδρία του κράτους είχε ο Δημήτρης Χριστόφιας και το ΑΚΕΛ. Είναι η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού που συντηρεί τη διαστρεβλωμένη έννοια ότι ένας νέος μπορεί να έχει μέλλον μόνο σε αυτόν τον τόπο, εάν βρει δουλειά στο δημόσιο.

Μου προκαλεί εντύπωση, κύριε Νεοφύτου, να ακούω για τους συνετούς και για τους νοικοκυρέους, όταν αυτή η κυβέρνηση, η οποία κούρεψε τους συνετούς και τους νοικοκυρέους, δεν έφερε καμία πρόταση και αρνείτο πεισματικά να λάβει οποιοδήποτε μέτρο υπέρ των κουρεμένων συνεντών και νοικοκυρέων, εκτός παρά μόνο όταν αναγκάστηκε μετά από πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Κόμματος για δημιουργία Ταμείου Αλληλεγγύης.

Εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, μου προκαλεί να ακούω το κυβερνών κόμμα να μιλά για νέα κίνητρα, για νέους επιχειρηματίες, όταν κατά τη διάρκεια της δικής σας διακυβέρνησης, κύριε Νεοφύτου, έχουμε τη μεγαλύτερη φυγή των αριστών από την Κύπρο. Προφανώς, η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού επιθυμεί να αποκρύψει τις επισημάνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην έκθεσή της που εξέδωσε για την οικονομία της Κύπρου τον Φεβρουάριο του 2019. Τι λέει αυτή η έκθεση; Η έκθεση λέει ότι το 11,1% των νέων της Κύπρου δε βρίσκονται σε εκπαίδευση, δε βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση, δε βρίσκονται σε εργοδότηση. Το 11,1% των νέων της Κύπρου είναι παντελώς ανενεργοί και αυτό είναι κατά τη διάρκεια της δικής σας διακυβέρνησης.

Κρύβετε από τον κυπριακό λαό ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για την απουσία ευκαιριών για τους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, για τη σχεδόν παντελή απουσία προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης για τους νέους κατά τη διάρκεια της δικής σας διακυβέρνησης. Αυτοί που κόπτονται για τους νέους και για τις νέες επιχειρήσεις δε συνεχίζουν να πουν στον κόσμο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισημαίνει στην έκθεσή της ότι η πρόσβαση σε χρηματοδότηση για νέες επιχειρήσεις μικρού ή μεσαίου μεγέθους είναι σχεδόν αδύνατη και αυτό είναι κατά τη διάρκεια της δικής σας διακυβέρνησης.

Κρύβετε από τον κόσμο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τονίζει με τον πιο εμφαντικό τρόπο ότι η συγκέντρωση των επενδύσεων στον κατασκευαστικό τομέα δεν ευνοεί την μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ορθολογιστική ανάπτυξη και την παραγωγικότητα, αλλά με τον τρόπο που γίνεται δημιουργεί κινδύνους και αυτό είναι κατά τη διάρκεια της δικής σας διακυβέρνησης.

Κρύβετε από τον κόσμο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει τονίσει την αποτυχία της Κυπριακής Δημοκρατίας για την απλοποίηση των διαδικασιών της διοίκησης, την αποτυχία να εισαγάγουμε την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ότι αποτύχατε να μεταρρυθμίσετε τη δημόσια υπηρεσία και για την παντελή απουσία των όρων «παραγωγικότητα» και «ανταγωνιστικότητα» κατά τη διάρκεια της δικής σας διακυβέρνησης.

Κρύβετε από τον κόσμο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισημαίνει ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δε θα ικανοποιήσει τους περιβαλλοντικούς στόχους το 2020 και ότι εκτός από τα πρόστιμα των δεκάδων εκατομμυρίων που θα φορτώσετε στον Κύπριο φορολογούμενο θα φορτώσετε και ταρίφες στον Κύπριο φορολογούμενο, διότι κάθε χρόνο θα πρέπει να πληρώνουμε, για να αγοράζουμε το περιθώριο εκπομπών ρύπων από άλλες χώρες που έχουν συμμορφωθεί. Αυτά έγιναν ή δεν έγιναν κατά τη διάρκεια της δικής σας διακυβέρνησης;

Είναι ξεκάθαρο, κύριε Πρόεδρε, για εμάς ότι αυτή η κυβέρνηση ενδιαφέρεται μόνο για την παρούσα κατάσταση των ολίγων και των εκλεκτών. Ενδιαφέρεται μόνο για τα πρόσκαιρα οφέλη του σήμερα σε αυτούς που τη στήριξαν. Δε σας ενδιαφέρει το αύριο, δε σας ενδιαφέρει η νέα γενιά, δε σας ενδιαφέρει αν ο τόπος και ο λαός μας θα μπει σε νέες περιπέτειες εξαιτίας των δικών σας σημερινών αποφάσεων και χειρισμών.

Δε σας ενδιαφέρει αν οι συνταξιούχοι μας δεν μπορούν να επιβιώσουν αξιοπρεπώς. Δε σας ενδιαφέρει ότι οι γυναίκες συνταξιούχες λαμβάνουν κατά 48,7% λιγότερη σύνταξη από τους άνδρες, επειδή αναγκάζονται οι γυναίκες να σταματήσουν την εργοδότησή τους, για να φροντίσουν τα παιδιά. Επειδή διαχρονικά, αλλά και ιδιαίτερα τα τελευταία επτά χρόνια κανένα πρόγραμμα δεν υπήρξε για τη φροντίδα των παιδιών, έτσι ώστε να μπορούν οι γυναίκες να απελευθερωθούν και να εργαστούν.

Δε σας ενδιαφέρει αν η Κύπρος πήρε χρυσό μετάλλιο στα επίπεδα διαφθοράς. Δε σας ενδιαφέρει για την τελευταία έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας, η οποία λαμβάνεται υπόψη από κυβερνήσεις και από επενδυτές. Δε σας ενδιαφέρει ότι έχουμε καταγράψει τη μεγαλύτερη αύξηση την τελευταία πενταετία όχι μόνο στα επίπεδα διαφθοράς, αλλά έχουμε καταγράψει και καθοδικούς δείκτες στην αποτελεσματικότητα του κράτους, αλλά και στο κράτος δικαίου. Δε σας ενδιαφέρει η αξιοπιστία της χώρας μας.

Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα, κύριε Πρόεδρε, είμαστε έτοιμοι, ακόμα και ως αντιπολίτευση, να παλέψουμε και να υπερασπιστούμε τη χώρα μας, είτε από κακοπροαίρετους είτε από τους ανταγωνιστές μας στο εξωτερικό. Δεν μπορούμε όμως να το πράξουμε, όταν η δική μας ανευθυνότητα και η δική μας προχειρότητα έχει καταρρακώσει την εικόνα της Κύπρου διεθνώς.

Το επενδυτικό πρόγραμμα έπρεπε να ήταν ένα σωστό εργαλείο για τη σωστή ανάπτυξη της οικονομίας. Το έχετε πλήξει όμως ανεπανόρθωτα, ακολουθώντας τη λογική του σήμερα, του εφήμερου και του πρόσκαιρου. Εμείς καλούσαμε την κυβέρνηση από το 2017 να φέρει κανονισμούς για την έκδοση των υπηκοοτήτων, ακριβώς επειδή εμείς θέλαμε και θέλουμε να έχουμε ένα αξιόπιστο πρόγραμμα, που θα προσελκύει τους μεσοπρόθεσμα και μακροχρόνια παρόντες επενδυτές στην Κύπρο, τους καλύτερους και εκείνους που θα μείνουν για τον περισσότερο χρόνο. Η κυβέρνηση όμως έκλεισε τα αυτιά της. Μετά τον διασυρμό της χώρας μας διεθνώς, ανακοίνωσε η κυβέρνηση ότι θα φέρει κανονισμούς τον Ιανουάριο. Πολύ αργά και πολύ λίγο. Η ζημιά ήδη έγινε. Και η ζημιά θα μείνει και θα μεγαλώνει, επειδή η Κύπρος στο μέλλον θα χάνει επενδυτές, που θα επιλέγουν άλλους προορισμούς, αξιόπιστους και σοβαρούς.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θέλουμε να είμαστε περήφανοι για τη χώρα μας και η πολιτική μας από τη θέση της αντιπολίτευσης είναι να διεκδικούμε και να πετυχαίνουμε για τον τόπο και τον λαό μας. Όλα αυτά τα οποία καταφέραμε να πετύχουμε στον κρατικό προϋπολογισμό ήδη έχουν αναφερθεί από συναδέλφους και δε θα επεκταθώ σε αυτά, δε θα τα επαναλάβω.

Προειδοποιούμε όμως την κυβέρνηση για το έτος 2020 ότι θα επιμένουμε να συνεχίζουμε και να διεκδικούμε, πρώτον, τη μεταρρύθμιση στον τομέα της δικαιοσύνης και, κατά δεύτερο λόγο, τη σωστή εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Προειδοποιούμε την κυβέρνηση ότι θα μας βρει απέναντί της, εάν δεν προχωρήσει άμεσα στην αυτονόμηση των δημοσίων νοσηλευτηρίων, εάν επιτρέψει τις δαπάνες για την υγεία να είναι μέσο πλουτισμού για κάποιους, αφήνοντας τον Κύπριο ασθενή στον αναπνευστήρα. Προειδοποιούμε την κυβέρνηση ότι δε θα επιτρέψουμε το ξεπούλημα των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών.

Προειδοποιούμε την κυβέρνηση ότι θα απαιτήσουμε την ενίσχυση, με έμπυχο και άψυχο υλικό, της αστυνομικής δύναμης, επειδή ο Κύπριος πολίτης δε νιώθει ασφάλεια.

Προειδοποιούμε ότι θα συνεχίσουμε και θα επιμένουμε και θα διεκδικούμε τον μηχανισμό επίλυσης διαφορών της Κεντρικής Τράπεζας, τον οποίο αναμένουμε στη Βουλή εντός του Ιανουαρίου, μετά από διαβεβαιώσεις που πήραμε από την Κεντρική Τράπεζα για την εξέταση των παράνομων και καταχρηστικών ρητρών.

Προειδοποιούμε για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας με τις έννοιες της παραγωγικότητας, έτσι ώστε εκείνοι που πραγματικά παράγουν να επιβραβεύονται και να ενθαρρύνονται.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα επιθυμούμε μία Κύπρο σύγχρονη, μία Κύπρο δίκαιη, μία Κύπρο που να τη θαυμάζουν στο εξωτερικό, αντί να τη συγκρίνουν.

Και επειδή άκουσα με πολλή προσοχή όλους τους συναδέλφους που μίλησαν πριν από εμένα, εξεπλάγην ακούγοντας τον πρόεδρο του κυβερνώντος κόμματος, τον κ. Νεοφύτου, να αναφέρεται και να λέει ότι κάποιιοι βολεύονται με την κατοχή. Μα ποιοι βολεύονται με την κατοχή; Αυτοί που βολεύονται με την κατοχή είναι αυτοί που έχουν παραδοθεί στα τελεσμένα της κατοχής και είναι έτοιμοι να τα αποδεχτούν. Αυτοί που βολεύονται με την κατοχή... Είπε ο κ. Νεοφύτου ότι πρέπει να είμαστε στην Κερύνεια. Πώς θα είμαστε στην Κερύνεια, όταν η δική σας κυβέρνηση, μαζί βεβαίως με την υποστήριξη και άλλων κομμάτων, έχει αποδεχτεί ότι ο χρήστης ο έπαικτος του σπιτιού του Κερυνειώτη θα έχει τον πρώτο λόγο; Ποιοι είναι αυτοί που βολεύονται με την κατοχή;

Άκουσα να μιλούν πολλοί για τους έποικους και έχουμε μάλιστα σήμερα, μετά από τον προϋπολογισμό, και ψήφισμα ενώπιόν μας, ένα σωστό ψήφισμα από την πλευρά του ΑΚΕΛ, που αφορά τους παράνομους ισραηλινούς εποικισμούς στα παλαιστινιακά εδάφη. Πολύ σωστά. Διερωτώμαι όμως: Υιοθετούμε την ίδια πολιτική για τους παράνομους Τούρκους έποικους; Γιατί δε διαμορφώνετε το ψήφισμά σας, έτσι ώστε οι έποικοι οι Ισραηλίτες στα παλαιστινιακά εδάφη να μετονομαστούν σε εποχιακούς εργάτες; Άρα, τότε δε θα υπάρχει πρόβλημα! Αυτό αποδεχθήκαμε για την Κύπρο! Γιατί δηλαδή το αποδεχόμαστε για την Κύπρο, αλλά διαμαρτυρόμαστε για κάτι που γίνεται στο εξωτερικό;

Άκουσα επίσης τον εκπρόσωπο τύπου, τον φίλτατο τον κ. Στεφάνου, του ΑΚΕΛ να μιλά και να επισημαίνει, και πολύ ορθά, ότι ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ επαινεί την Τουρκία. Πολύ σωστή επισήμανση. Έχει απόλυτο δίκαιο. Όμως ποιοι στήριζαν την πολιτική και τους χειρισμούς του νυν Προέδρου της Δημοκρατίας όλα αυτά τα χρόνια, μέχρι να φθάσουμε στις κακές εκθέσεις του γενικού γραμματέα; Διότι δε γίνεται κάποιος να είναι δίπλα από τον καπετάνιο του καραβιού, να του λέει «σωστή είναι η πορεία που ακολουθείς, από την ώρα που σαλπάρεις από το λιμάνι», την ώρα όμως που βουλιάζει το πλοίο, να πηδά από το κατάρτωμα και να δακτυλοδείχνει τον καπετάνιο, ότι αυτός φταίει που μόνο αυτός δεν είδε το παγόβουνο!

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, επιθυμούμε και θα αγωνιζόμαστε πάντοτε με σύνεση και με ρεαλισμό για μια Κύπρο ελεύθερη, πραγματικά ελεύθερη από τον κατοχικό στρατό, μία χώρα ανεξάρτητη από το μακρύ χέρι του κ. Ερντογάν. Κάποιοι περιγράφουν τις τελευταίες ενέργειες του κ. Ερντογάν ως έξαρση της τουρκικής επιθετικότητας, υπονοώντας βεβαίως ότι μετά από την κορύφωση της επιθετικότητας θα έρθει και η υποχώρησή της. Αυτό είναι μία ρομαντική, μη ρεαλιστική προσέγγιση που βασίζεται πάνω σε ευσεβείς πόθους και όχι στη συγγνή πραγματικότητα. Βασίζεται πάνω στην προσέγγιση ότι θα δελεάσουμε την Τουρκία, δένοντας στο άρμα της τον ενεργειακό πλούτο της Κύπρου.

Αυτοί που ενστερνίζονται ένθεν και ένθεν τα πιο πάνω, εκτός από το λανθασμένο της προσέγγισής τους, αδιαφορούν για τη ζημιά που μπορούν να προκαλέσουν στην Κύπρο, τον κυπριακό λαό και τα συμφέροντά του. Αγνοούν ότι αυτή η προσέγγιση υποσκάπτει την αξιοπιστία της χώρας μας προς άλλες χώρες της περιοχής, οι οποίες με συνέπεια και με εφαρμογή των κανόνων δικαίου υπέγραψαν διεθνείς συμφωνίες με την Κυπριακή Δημοκρατία.

Το να λες «όχι», κύριε Νεοφύτου, σε όλα, χωρίς να έχεις εναλλακτικές προτάσεις, σίγουρα δεν είναι ορθό και θα συμφωνήσω μαζί σας ότι κάποιος πρέπει να έχουν εναλλακτικές προτάσεις. Όμως η εναλλακτική πρόταση της δικής σας κυβέρνησης είναι ο East Med. Είναι επίσημη εναλλακτική, είναι επίσημη πολιτική, είναι επίσημη θέση της κυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη και, θεωρώ, και του Δημοκρατικού Συναγερμού. Γιατί δε μιλάτε για αυτή την εναλλακτική πρόταση; Γιατί κάποιος θέλουν τον κυπριακό λαό να πιστεύει ότι η μοναδική εναλλακτική πρόταση που έχει ενώπιόν του είναι ο αγωγός προς την Τουρκία. Εμείς δεν είμαστε έτοιμοι να χαϊδέψουμε τα αυτιά του κόσμου και εμείς θα λέμε τις αλήθειες στον κόσμο και θα βάζουμε ενώπιόν του τις πραγματικές εναλλακτικές προτάσεις. Εμείς δεν είμαστε έτοιμοι να εμπιστευτούμε τον κ. Ερντογάν.

Δεν έχουμε καμία αναστολή να πούμε ότι δεν πρόκειται να αποδεχθούμε το μακρύ χέρι της Τουρκίας συνταγματικά, ενεργειακά, οικονομικά, θεσμικά και κοινωνικά να στραγγαλίζει εσαεί την Κύπρο και τον κυπριακό λαό. Και δε θα βαφτίσουμε μία κακή λύση «επανάωση της Κύπρου», γιατί θα μας κρατούν υπόλογους και οι παρούσες και οι μελλοντικές γενιές.

Ήταν αναμενόμενο, κύριε Πρόεδρε, ότι η συνάντηση στο Βερολίνο θα έληγε με αρνητικό πρόσημο για την πλευρά μας. Επειδή η πολιτική του καλού παιδιού, η πολιτική των υποχωρήσεων δεν αποδίδει, απλώς συσσωρεύει τις διαχρονικές υποχωρήσεις από την πλευρά μας. Δε θα αλλάξει κάτι στα κατεχόμενα μετά από τις παράνομες εκλογές της άνοιξης του 2020. Σήμερα κουμάντο στα κατεχόμενα, αυτοί που είναι ρεαλιστές θα πρέπει να εντοπίσουν ότι κουμάντο κάνει ο κ. Ερντογάν. Μετά τις παράνομες εκλογές στα κατεχόμενα, πάλι κουμάντο θα κάνει ο κ. Ερντογάν. Δε θα αλλάξει κάτι μετά την άνοιξη του 2020. Η μοναδική περίπτωση που θα μπορούσε να είχε αλλάξει κάτι με την επιλογή οποιουδήποτε Τουρκοκύπριου ηγέτη είναι εάν ήταν ρεαλιστικό κάποιος να πιστεύει ότι οποιοσδήποτε Τουρκοκύπριος ηγέτης είχε ή έχει, είτε τη θέληση είτε την ικανότητα, να αλλάξει, να διαφοροποιήσει τις πολιτικές του κ. Ερντογάν. Δεν υπάρχει· και δυστυχώς είναι καιρός κάποιος να ζυπήσουν από τον λήθαργο του ρομαντισμού και να περάσουν στον ρεαλισμό.

Πρέπει επίσης κάποιος να διερωτηθούν εάν, με δεδομένα τα πλάνα του κ. Ερντογάν για την Τουρκία, εάν είναι συνετό και εάν είναι λογικό να εισηγούνται την οριοθέτηση της ΑΟΖ της Κύπρου με την Τουρκία μετά τη λύση του Κυπριακού. Αυτό θα είναι καταστροφικό, αφού, ακόμα και με τη δική τους φιλοσοφία, η οποιαδήποτε μετεξλιγμένη Κυπριακή Δημοκρατία σε οποιαδήποτε συμφωνία τυχόν καταλήξει με την Τουρκία, εάν δεν είναι κομμένη και ραμμένη στα μέτρα της Τουρκίας, θα προσκρούσει στη μία θετική ψήφο, την οποία εσείς αποδεχθήκατε.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, με σύνεση, ρεαλισμό και προνοητικότητα δηλώνουμε ότι στόχος και επιδίωξη και πολιτική μας είναι η υπεράσπιση, η ενίσχυση και η συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτά για μας δεν είναι αόριστες έννοιες, αλλά άξονες πολιτικής που περιλαμβάνουν και τη δημιουργία μίας ισχυρής οικονομίας, αλλά και ένα σταθερό αξιοσέβαστο κράτος στο εξωτερικό.

Διόρθωση της πορείας και των χειρισμών στο Κυπριακό. Προτεραιότητα και επιδίωξη της ελληνοκυπριακής πλευράς πρέπει να είναι η συζήτηση της εξωτερικής πτυχής του Κυπριακού σε διεθνή διάσκεψη, αυτής των εγγυήσεων και της αποχώρησης των τουρκικών στρατευμάτων, όχι της επικύρωσης παραμονής αγημάτων εσαεί.

Αντίδραση στους τουρκικούς σχεδιασμούς. Ακόμα και η καθυστέρηση στην εκταμίευση κονδυλίων από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Τουρκία δημιουργεί κάποιο κόστος, η οποία Τουρκία σήμερα δεν έχει κανένα κόστος για την επιθετικότητά της και άρα ανέξοδα εφαρμόζει την πολιτική της.

Επιτάχυνση, επίστευση και διεύρυνση του ενεργειακού προγράμματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και ενίσχυση και περαιτέρω σύσφιξη των δεσμών και σχέσεων Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ-Αιγύπτου, αλλά και άλλων χωρών της περιοχής, όπως είναι ο Λίβανος και η Ιορδανία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα παραμένει σταθερό σε αρχές και αξίες. Έτσι κερδίζεται η αξιοπιστία, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Εμείς στεκόμαστε πάντοτε με αίσθημα ευθύνης απέναντι στην κορυφαία αυτή νομοθετική πράξη της ψήφισης των προϋπολογισμών, έστω και αν κάποιοι κρύβονται πίσω από την ασφάλεια που τους παρέχει η δική μας υπευθυνότητα. Το Δημοκρατικό Κόμμα υπερψηφίζει μέσω των προϋπολογισμών τη λειτουργία του κράτους. Αυτό σε τίποτε δεν έχει να κάνει με την έντονη αντίθεσή μας στις πρακτικές της κυβέρνησης, που οδήγησαν σε απαξίωση των θεσμών, καθώς και στο ήθος και στο ύφος της εξουσίας, που έχουν καταστήσει δυστυχώς την Κύπρο αντικείμενο αρνητικού σχολιασμού σε ολόκληρο τον κόσμο.

Καλά Χριστούγεννα και εύχομαι το νέο έτος να φέρει ελευθερία για την Κύπρο μας, ευημερία και δικαιοσύνη. Να μου επιτρέψετε να ευχαριστήσω την επιτροπή Οικονομικών, όλες τις υπηρεσίες της Βουλής, τις υπηρεσίες της επιτροπής Οικονομικών, αλλά και τις υπηρεσίες της επιτροπής Νομικών, τους κοινοβουλευτικούς συνεργάτες, την ομάδα των κοινοβουλευτικών συνεργατών του Δημοκρατικού Κόμματος και ιδιαίτερα την κ. Αθανασία Αμπίζα, η οποία με ανέχεται με πολλή υπομονή και επιμονή τα τελευταία τρισήμισι χρόνια. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε πολύ.

Ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης έχει τώρα τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτρέψτε μου και αυτή τη χρονιά να ξεκινήσω με μια παρατήρηση. Έβλεπα σήμερα σε κάποια ημερήσια εφημερίδα ότι η συζήτηση εδώ του προϋπολογισμού τις τελευταίες δυο μέρες επήρε ποσοστά τηλεθέασης κοντά στο μηδέν, μηδέν κόμμα κάτι. Και το λέω τούτο, όχι γιατί μέμφομαι τους πολίτες, οι οποίοι οφείλουν βεβαίως και οι ίδιοι έχουν προσωπική ευθύνη να είναι ενεργοί, αλλά για να δούμε συνολικά τα θέματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το πολιτικό σύστημα, αλλά και ειδικά να δούμε τον τρόπο διεξαγωγής των συνεδριάσεων της ολομέλειας χωρίς ψευδαισθήσεις για το πόσο μπορούν να αλλάξουν τα πράγματα, όμως νομίζω ότι χρειάζεται να κάνουμε αυτόν τον προβληματισμό.

Τις τελευταίες τρεις μέρες, της σημερινής συμπεριλαμβανομένης, πολλοί ομιλητές, συνάδελφοι, συναδέλφισσες, επέλεξαν να αναφερθούν σε γνωμικά, σε αναφορές, σε ποιητές, σε φιλοσόφους κ.ο.κ. Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω τη δική μου ομιλία επίσης επικαλούμενος κάποιο πολιτικό πρόσωπο το οποίο έχει πολύ σημαντικό ρόλο στην πολιτική ζωή του τόπου μας. Σε μερικές παραγράφους, τρεις παραγράφους συγκεκριμένα, δηλώσεών του είπε πολλά. Δε θα τις διαβάσω. Θα διαβάσω μόνο αποσπάσματα, εννοείται. Ξεκινά η δήλωση ως εξής, είναι η αρχή της δήλωσης αυτή: «Οι νοσηροί εγκέφαλοι θλίβομαι να πω ότι χάριν σκοπιμοτήτων...» και συνεχίζει. Κρατήστε το «νοσηροί εγκέφαλοι». «Είναι θλιβερό το κατάντημα και διερωτώμαι πού οδηγείται ο τόπος με ανάλογα ανεγκέφαλους ηγέτες» πρόσθεσε. Και προσθέτει: «Κάποιοι αχρείοι ας περιοριστούν στις ευθύνες τους και ας επιτέλουν τις αναλάβουν!». Και τελειώνει: «Στις επικρίσεις γύρω απ' αυτήν τη συνάντηση», είπε, «ας αφήσουν τις συνομισίες οι συνωμότες και ας αφήσουν τα πραξικοπήματα!». Νομίζω εκαταλάβατε σε ποιο πολιτικό πρόσωπο αναφέρομαι. Καμία σχέση με τοξικό κλίμα! Αν δεν καταλάβατε, επειδή μπορεί κάποιοι απ' εμάς να ακούν, 'που τζιέινον το μηδέν κόμμα κάτι, πρόκειται βεβαίως για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Οκτώβρης του 2011. Και το καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Λουκαΐδης καταθέτει στη γραμματεία το σχετικό έγγραφο.)

Βέβαια, και άλλοι συνάδελφοι μας εστόλιζαν. Μας είπαν τότε «παράφρονες». Μας είπαν «λαμόγια», μας είπαν «αχάπαρους» και πολλά άλλα όμορφα επίθετα! Και ο κ. Νεοφύτου ξεκίνησε την ομιλία του λέγοντάς μας ότι εμείς με την τεκμηριωμένη κριτική που εκάμαμεν από τον γενικό γραμματέα του κόμματος μέχρι και τον τελευταίο -δεν έχει τελευταίο!- μέχρι και όλους τους συναδέλφους και συναδέλφισσες βουλευτές, δεν

εχρησιμοποίησαμεν καμία ύβρη, κανέναν χαρακτηρισμό. Τεκμηριωμένη κριτική. Μπορεί σκληρή σε κάποια πράγματα; Ναι. Τεκμηριωμένη όμως και πάλι!

Όταν ήσασταν αντιπολίτευση λοιπόν, καλλιεργήσατε το πολιτικό μίσος. Καλλιεργήσατε πρωτόγνωρο αντιακελισμό, που μόνο στην περίοδο πριν από το πραξικόπημα παραπέμπει και συγκρίνεται. Το εκμεταλλευτήκατε δεόντως βέβαια αυτό το πολιτικό μίσος και τον αντιακελισμό που καλλιεργήσατε, και για να αναρριχηθείτε στην εξουσία, αλλά και για να δικαιολογήσετε τους «καλύτερους τραπεζίτες» στον κόσμο και να φορτώσετε αμέσως μετά την τραπεζική ληστεία στους ώμους της αριστεράς, για να την αποδυναμώσετε, ώστε να μπορέσετε να φορτώσετε και τα βάρη της κρίσης στη συνέχεια σε αυτούς που καμία ευθύνη είχαν για την κρίση. Αλλά επιτρέψτε μου να πω ότι συνεχίζετε! Το τοξικό κλίμα είναι από τη δική σας πλευρά που συνεχίζεται. Δεν είναι εμείς που αποκαλέσαμε εσάς «μηδενικά», αλλά εσείς εμάς. Και δεν άκουσα, συνάδελφοι, να βγειτε και να καταδικάσετε ως απαράδεκτη τη δήλωση αυτή του κ. Αναστασιάδη. Δε σας άκουσα, όταν μας αποκαλούσε ούτε λίγο ούτε πολύ «προδότες», ότι σε καμία περίπτωση δεν εκφράζουμε τα συμφέροντα των Ελληνοκυπρίων, αλλά προφανώς αλλότρια ξένα, τούρκικα είτε, ξέρω 'γώ, ποια συμφέροντα, τζιαι πρέπει να ξεκινήσουμε να εκφράζουμε και τους Ελληνοκύπριους.

Ρώτησα τον Υπουργό Εξωτερικών στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή να μας πει την άποψή του πέραν από την ηγεσία του Συναγερμού. Θα απαντήσει ακόμα! Εάν συμμερίζεται αυτές τις απόψεις του κ. Αναστασιάδη. Θέλετε να πω τζιαι άλλα; Νομίζω εν χρειάζεται. Ο αντιακελισμός συνεχίζεται λοιπόν μέχρι σήμερα και το τοξικό κλίμα από εσάς.

Να ρωτήσω και κάτι άλλο. Άκουσα τώρα και τη συνάδελφο τη Χριστιάνα την Ερωτοκρίτου, άκουσα τον Νικόλα τον Παπαδόπουλο, τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ, να λένε ότι το success story σας συγκρούεται με την πραγματικότητα και να ασκούν κριτική, όπως και συνάδελφοι της ΕΔΕΚ και συνάδελφοι της Αλληλεγγύης, που θα ψηφίσουν επίσης τον προϋπολογισμό, δριμεία κριτική! Δεν απαντήσατε σε κανέναν ουσιαστικά! Μόνο στα αριστερά βλέπετε! Γιατί επιλέγετε να μας απαντάτε μόνο εμάς και όχι όλους τους υπόλοιπους που λεν παρόμοια πράγματα; Μήπως για να καταφέρετε, αντί ο κόσμος να κρίνει το περιεχόμενο, να κρίνει την πηγή αυτού που εκφράζει τη θέση του; Από ποιον προέρχεται, την προέλευση δηλαδή; Και να την απορρίπτει λόγω προέλευσης;

Μας είπατε γιατί δε λέμε μια καλή λέξη. Εμείς δε χρειάζεται να λέμε καλές λέξεις, εμείς μιλούμε με τις πράξεις μας. Και τι λένε οι πράξεις μας; Ότι εκεί που εκτιμούμε ότι εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον, η κοινωνία, ο λαός μας, ο τόπος μας, στηρίζουμε πολιτικούς. Και δηλώνουμε και σήμερα, όπως και κάθε μέρα το πράττουμε, ότι, όποτε συμβαίνει κάτι ανάλογο, θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε πολιτικές, όποιος και αν είναι Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Ακόμα και αυτού που μας βρίζει! Τόσο ασύστολα! Και το αποδείξαμε στην πράξη και στο Κυπριακό και με τα θέματα του ΓΕΣΥ και με πολλά άλλα θέματα, που δεν είναι της ώρας να αναφέρω. Όπως το αποδεικνύουμε όχι απλώς ασκώντας κριτική, αλλά σε όλα ανεξαιρέτως των ζητημάτων, από το Κυπριακό μέχρι όλα τα θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης. Τα είπαν οι συνάδελφοι και τα επανέλαβαν στις ομιλίες τους. Καταθέτουμε και προτάσεις, δημιουργικές προτάσεις. Πού τον βρίσκετε τον μηδενισμό και τη στείριότητα; Σε όλα καταθέτουμε προτάσεις.

Κάμνετε πως δεν μας ακούτε βέβαια και μένετε εσείς στους αφορισμούς και κυρίως επιχειρείτε με αυτό τον τρόπο είτε να μας φιμώσετε είτε να μας περιορίσετε κατά το δυνατό σε αυτά που λέμε. Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση. Δεν είναι απλά δικαίωμά μας αναφαίρετο, που δεν μας το αποστέρησε κανένας, ακόμα και τον καιρό που ήμασταν στην παρανομία επί αποικιοκρατίας, στην περίοδο της εοκαβίτικης τρομοκρατίας, αλλά θεωρούμε ότι είναι καθήκον και υποχρέωσή μας να λέμε τα σύκα και τη σκάφη σκάφη. Αλλιώς, θα σημαίνει ανοχή αυτή μας η στάση, αλλά θα σημαίνει και συνενοχή. Εκτός και αν τα πράγματα εξελίσσονται όλα θαυμάσια, όλα περίφημα στο πλαίσιο της ωραιοποιημένης εικόνας που επιχειρήσατε να παρουσιάσετε σε όλο το φάσμα της συζήτησης που κάμνουμε τις τελευταίες τρεις μέρες.

Είναι έτσι τα πράγματα όμως; Όταν ο Πρόεδρος Αναστασιάδης φλερτάρει με λύση δύο κρατών και συνομοσπονδία βοηθά στο να φτάσουμε πιο κοντά σε λύση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Όταν ο κ. Αναστασιάδης μας λέει -όταν ερωτάται επίσημα σε συνεντεύξεις για την κριτική που του ασκείται για το φλερτ του με τη συνομοσπονδία και τα δύο κράτη- το εξής: «θέλουμε διζωνική δικοινοτική αλλά, αν δεν τα καταφέρουμε τζιαι τωρά, δεν πρέπει να σκεφτούμε εναλλακτικές;». Συμφωνάτε, κυρίες και κύριοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, ότι ο Πρόεδρος είναι ορθό να λέει ότι δεν παρέλαβε κράτος, για να παραδώσει κοινότητα, όταν πριν κάποια χρόνια θεωρούσε ότι, όταν τα έλεγε ο μακαρίτης ο Τάσος ο Παπαδόπουλος, τούτο σήμαινε συνομοσπονδία και δύο κράτη; Νιώσατε όμορφα, όταν ήρθε στην εκδήλωσή σας, κύριε Σοφοκλέους, για τον Γλαύκο Κληρίδη, και σας είπε «εννά μείνουμε κολλημένοι σε τζιείνα που συμφωνήσαμε το '74 μετά 'πού σαράντα χρόνια;».

Θέλουμε να το υπογραμμίσουμε ακόμα μια φορά ότι δε συζητούμε ούτε διανοούμαστε να συζητήσουμε λύση δύο κρατών και συνομοσπονδίας. Δε συζητούμε καμία μορφή διχοτόμησης. Όχι για συναισθηματικούς και μόνο λόγους, και για συναισθηματικούς λόγους, γιατί εμείς δε χαρίζουμε πατρίδες. Ούτε την Κερύνεια χαρίζουμε ούτε την Αμμόχωστο ούτε την Καρπασία ούτε τη Μόρφου. Γιατί αυτό σημαίνει συνομοσπονδία και δύο κράτη. Το απορρίπτουμε με τον πιο έντονο τρόπο και από πολιτικό ρεαλισμό. Γιατί καμία μορφή διχοτόμησης δεν είναι βιώσιμη. Καμία απολύτως μορφή διχοτόμησης, είτε συνομοσπονδία είτε δύο κράτη είτε διαιώνιση του σημερινού στάτους κβο είτε οποιοδήποτε άλλο μοντέλο θέλει κάποιος να σκεφτεί. Δεν είναι με ρεαλιστικούς όρους βιώσιμη

επιλογή. Αντίθετα, θα αποτελέσει την απαρχή καινούριων χειρότερων δεινών για τον τόπο. Εγκυμονεί θανάσιμους κινδύνους η συνέχιση της παρούσας κατάστασης ή πολύ περισσότερο με βούλα δική μας να τους δώσουμε το 37% της Κύπρου. Και αυτό δε θα σταματήσουμε ποτέ να το λέμε.

Όπως δε θα σταματήσουμε ποτέ να λέμε ότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος, για να απελευθερώσουμε την Κύπρο, να επανενώσουμε την πατρίδα μας πέραν από τη λύση της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας. Και όσοι εντός αυτής της αίθουσας και έξω από αυτή την αίθουσα συνεχίζουν να ισχυρίζονται με έναν -επιτρέψτε μου να πω- παράλογο τρόπο ότι συμφέρει στην Τουρκία η λύση διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας παρά τα δύο κράτη, τους εγκαλούμε και τους λέμε να ακούσουν επιτέλους τον κ. Τσαβούσογλου, ιδιαίτερα από το Κραν Μοντανά και εντεύθεν, ο οποίος συνεχώς προσπαθεί να επιβάλει -πρώτα στην τουρκοκυπριακή κοινότητα και μετά βεβαίως στη διαδικασία συνολικά- λύση έξω από τις παραμέτρους του ΟΗΕ, λύση δύο κρατών, λύση συνομοσπονδίας. Αυτός είναι ο υπέρτατος στόχος της Τουρκίας. Και άμα τα καταφέρει βεβαίως, δεν πρέπει να έχουμε καμιά αμφιβολία ότι θα πρόκειται για μια τεράστια ποιοτική διαφορά από τη σημερινή κατάσταση που θα ανοίξει τις ορέξεις της Τουρκίας τζιαι για τα παρακάτω. Ας σκεφτεί κάποιος μόνο, αν έχουμε επίσημα σύνορα με την Τουρκία, σπíti μας, πόσο εύκολο είναι να δημιουργήσει ένα θερμό επεισόδιο τζιαι πόση ζημιά μπορεί να μας κάμει και στην οικονομία. Επίσημα σύνορα όπως αυτά που έχει με τη Συρία σήμερα. Είναι μεγάλη και ποιοτική η διαφορά με αυτό που έχουμε σήμερα, που λειτουργεί ως ένα μεγάλο βαθμό αποτρεπτικά, διότι είναι παράνομα η Τουρκία στην Κύπρο. Αν είναι νόμιμα, τα πράγματα αλλάζουν πλήρως.

Μπορούμε να πούμε πάρα πολλά. Τα έχουν πει οι συνάδελφοι, ο γενικός γραμματέας του κόμματος στην εισαγωγική του ομιλία για το Κυπριακό τζιαι για το τι πρέπει να κάμει ο κ. Αναστασιάδης, πέρα από το να εγκαταλείψει το φλερτ του με τη συνομοσπονδία και τα δύο κράτη. Για να μπορέσει να ανακτήσει η πλευρά μας την αξιοπιστία της, πρέπει να σταματήσει τις παλιωνδιες και τις αντιφάσεις, να σταματήσει άλλα να λέει, αλλά να εννοεί τζιαι άλλα να κάμνει και στο Κυπριακό. Να ξεκινήσει να κτίζει κουλτούρα λύσης διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας μέσα στον κόσμο, όπως τον εγκαλεί ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, ο οποίος τον επικρίνει ότι κάμνει το αντίθετο και αυτός και ο κ. Ακκιντζί. Πρέπει να πείσει πάνω απ' όλα για την πλήρη ετοιμότητά του, την αποφασιστικότητά του, για να συνεχιστεί η διαδικασία από εκεί που έμεινε στο Κραν Μοντανά, όπως το ζητά ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, αλλά και να ολοκληρωθεί η διαδικασία. Γιατί αυτό αποτελεί την καλύτερη πολιτική μας θωράκιση απέναντι στις τουρκικές επιδιώξεις, τελελεσμένα και τυχοδιωκτισμούς. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να τερματίσει ο κ. Αναστασιάδης και η κυβερνώσα παράταξη και τις αυταπάτες που καλλιεργεί και προτάσσει και τις ψευδαισθήσεις και με ρεαλισμό να πολιτευθεί στην εξωτερική μας πολιτική. Δεν μπορεί να συνεχίσετε με τη λογική ότι η Κύπρος ανήκει στη Δύση και έτσι να διαμορφώνουμε την πολιτική μας, συνάδελφοι, πρώτα και πάνω απ' όλα.

Εμείς θα συνεχίσουμε να υπογραμμίζουμε ότι η Κύπρος ανήκει στο λαό της και είναι με βάση τα συμφέροντα του λαού μας που πρέπει να διαμορφώνουμε εξωτερική πολιτική όχι των όποιων τρίτων. Και άρα δεν μπορείτε να μας καλείτε με ψήφισμα εδώ στη Βουλή να εγκωμιάσουμε τον νόμο Μενέντεζ-Ρούμπιο, που με έναν σαφή και ξεκάθαρο τρόπο επιδιώκει να μετατρέψει τη χώρα μας σε προτεκτοράτο των ΗΠΑ και στην πλήρη από-Ρωσοποίηση βέβαια της Κύπρου. Το κάθε άρθρο του το ξεχωριστό. Δεν μπορείτε να καλλιεργείτε ψευδαισθήσεις και αυταπάτες που έχουν καταρρεύσει ως χάρτινος πύργος για τις στρατιωτικές συνεργασίες οι οποίες επίσης έχουν καταρρεύσει ως χάρτινος πύργος. Οι στρατιωτικές συνεργασίες που μας είπε ο κ. Αναστασιάδης σε εκπομπή του ΡΙΚ ότι μας θωρακίζουν απέναντι στην αμφισβήτηση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, οι στρατιωτικές συνεργασίες -και ας μην υπάρχει διαστρέβλωση- το ξαναλέω, με ΗΠΑ, Ισραήλ, Γαλλία και εξάγγειλε και με Λονδίνο αντίστοιχη -εν τους κανούν οι βάσεις των Εγγλέζων- θέλουμε τζιαι άλλη στρατιωτική συνεργασία.

Βέβαια, θέλω να υπογραμμίσω ότι εμείς ήμασταν εξ υπαρχής και συμβάλαμε καθοριστικά σε κάποιες περιπτώσεις για την όσο το δυνατό μεγαλύτερη βελτίωση των σχέσεών μας σε διμερές επίπεδο με τα κράτη της περιοχής μας, αλλά και στο πλαίσιο των τριμερών σχέσεων. Γιατί εμείς βλέπουμε ότι μέσα από αυτή τη συνεργασία η Κύπρος μπορεί και πρέπει να μετατραπεί σε γέφυρα ειρήνης στην περιοχή μας, όχι σε ορμητήριο πολέμου ή αβύθιστο αεροπλανοφόρο μέσα από τις στρατιωτικές συνεργασίες. Και μπορούμε να τις αξιοποιούμε. Αν κάμνουμε εξωτερική πολιτική όχι για εσωτερική κατανάλωση, αλλά για να έχουμε αποτελέσματα, μπορούμε να έχουμε ακόμα καλύτερα αποτελέσματα από αυτές τις συνεργασίες. Αλλά βαυκαλιζόμαστε για τις τριμερείς τζιαι ούτε μια συμφωνία συνεκμετάλλευσης δεν μπορέσαμε να κάμουμε με το Ισραήλ και τώρα μας απειλούν να μην προχωρήσουμε με την εκμετάλλευση του κοιτάσματος «Αφροδίτη». Στην επικοινωνία είναι πρώτη η κυβέρνηση. Όχι μονάχη της πρέπει να πω. Στις πράξεις υστερεί πάρα πολύ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Θέλω να πω τζιαι δκυο κουβέντες -δεν το είχα, αλλά αφού η συνάδελφος η Χριστίνα έκαμε αναφορά- και να υπενθυμίσω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα στήριζε μέσα από την κυβέρνηση μέχρι τον Φλεβάρη του '14 τον κ. Αναστασιάδη, μέχρι να διαφωνήσετε και να αποχωρήσετε τον Φλεβάρη του '14. Ουσιαστικά, από τον Μον Πελεράν 1 σε αρκετά ζητήματα καθοριστικής σημασίας δυστυχώς είχατε ταυτιστεί με επιλογές του κ. Αναστασιάδη. Για μεγάλη διάρκεια δείχνατε ανοχή την ώρα που εμείς συγκρουόμασταν με τον κ. Αναστασιάδη σε πλείστα τόσα ζητήματα, από τον Μον Πελεράν 1, σε σχέση με το Κυπριακό.

Όποταν δε χρειάζεται να τα συζητούμε αυτά. Μπορούμε να συζητούμε αυτά που κάμνει ο κ. Αναστασιάδης και ζημιώνουν την Κύπρο. Είμαστε κόμματα της αντιπολίτευσης άλλωστε και νομίζω έτσι πρέπει

να ενεργούμε. Εμείς το κάμνουμε πάντως με συνέπεια και θέλω να πιστεύω ότι αυτό που είδαμε τις τελευταίες τρεις μέρες στη Βουλή θα συνεχιστεί ευρύτερα και για όλους τους άλλους.

Οι κυβερνώντες ήθελαν να πάρουν τα εύσημα, να πούμε έναν καλό λόγο, όπως είπα τζιαι προηγουμένως. Θέλατε να επιδοκιμάσουμε την έκθεση της OCCRP του Διεθνούς Παρατηρητηρίου για τη Διαφθορά και το Έγκλημα που εμπλέκει τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, συνάδελφοι; Περιμένουμε απαντήσεις γιατί, ενώ μας ζητάτε περίπου να μη μιλούμε ή να μην ασκούμε κριτική, εσείς χάσετε λίγο πολύ τη μιλιά σας. Θα μας δώσετε απαντήσεις; Θα δώσετε στον κυπριακό λαό, αν όχι σε μας, απαντήσεις για την εμπλοκή του γραφείου του κ. Αναστασιάδη σε υποθέσεις ξεπλύματος βρώμικου χρήματος, αφού δόθηκαν στοιχεία και τεκμήρια από αυτό το διεθνές παρατηρητήριο; Θέλατε να σιωπήσουμε και να είμαστε συνένοχοι με τον διασυρμό της χώρας μας για τη δυσφήμιση της χώρας μας, για την απώλεια της αξιοπιστίας μας σε σχέση με το πρόγραμμα των πολιτογραφήσεων; Και είναι ένα πράγμα, συνάδελφε Ανδρέα Κυπριανού, να έχεις ένα μετρημένο πρόγραμμα πολιτογραφήσεων -που θα μπορούσε να λειτουργεί σωστά και ευεργετικά και για την οικονομία- τζιαι είναι άλλο πράμα να το μετατρέπεις σε εμπόριο και βιομηχανία, όπου αναπόφευκτα θα κάμεις και Μαλαισιανούς και Καμποτζιανούς και ανθρώπους που προέρχονται από αυταρχικά καθεστώτα και τόσους άλλους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ήταν αναπόφευκτο να συμβεί, όταν το μετέτρεψες σε εμπόριο και να υπονομεύσεις και το ίδιο το πρόγραμμα τελικά, να το υπονομεύσεις με τη διαχείριση που του έχεις κάμει, διότι αυτό πετύχατε, πέραν από τον διασυρμό της χώρας μας βέβαια, για την οποία δεν μπορούμε δυστυχώς να σας επιδοκιμάσουμε.

Ούτε μπορούμε να επιδοκιμάσουμε τα ιδιωτικά ταξίδια στις Σευχέλλες με το τζετ του Σαουδάραβα πολιτογραφημένου Κυπρίου. Περιμένουμε επίσης να ακούσουμε απαντήσεις. Δε μας λέτε τίποτε. Απλώς, μας λέτε εμείς να μη μιλούμε. Πολλά άλλα μπορούν να λεχθούν. Εκτός του ότι δε μας λέτε τίποτε εννοείτε ότι δεν αναλαμβάνετε τζιαι καμία ευθύνη για τίποτε. Ο πήχης της πολιτικής σας ευθιξίας ήταν στο ταβάνι, όταν ήσασταν αντιπολίτευση, τώρα είναι στο δάπεδο τζιαι ούτε καν να σηκώσετε το πόδι σας εν χρειάζεται, για να περάσετε 'πού πάνω. Καμιά ανάληψη πολιτικής ευθύνης.

Συνεργατισμός. Μας λέγατε τη μια ημέρα ότι πάει εξαιρετικά, ότι συγκρίνεται ευνοϊκά με τις υπόλοιπες κυπριακές τράπεζες, ότι θα τον επιστρέψετε στους πολίτες και ότι υπάρχει απόφαση δικαστηρίου. Ειρωνεύσασταν τον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων, όταν σας έλεγε ότι πρέπει να πάτε στις Βρυξέλλες να πάρετε άδεια. Ο κ. Γεωργιάδης τον ειρωνεύοταν εδώ στη Βουλή και του είπε «να πάει τζιαιίνος να γυρευτεί στις Βρυξέλλες», γιατί μπορούμε να δώσουμε πίσω στους πολίτες τον συνεργατισμό. Ενώ τα λέγατε αυτά στους πολίτες, τι δώσατε; Τους φορτώσατε με οκτώ χιλιάδες εκατομμύρια ευρώ υποχρεώσεις. Αυτό δώσατε στους πολίτες. Καμιά ανάληψη ευθύνης, παρά το ομόφωνο ψήφισμα, συγγνώμη, το κατά πλειοψηφία ψήφισμα και της Βουλής των Αντιπροσώπων και πολύ περισσότερο το πόρισμα που είχε εκδοθεί πριν. Βέβαια, είπα κατά πλειοψηφία, γιατί Δημοκρατικός Συναγερμός και ΕΛΑΜ εννοείται ότι δεν στήριξαν το ψήφισμα.

Υπήρξε ανάληψη οποιασδήποτε ευθύνης για τον θεσμικό ρατσισμό που επέτρεψε τη δολοφονία εφτά αθώων γυναικών και παιδιών; Που αν δεν είχαμε την τύχη να βρεθεί το πρώτο πτώμα στο πηγάδι από τους τουρίστες τυχαία, μπορούσε ο κατά συρροήν δολοφόνος να δρα μέχρι σήμερα ανενόχλητα; Καμιά ανάληψη ευθύνης. Καμιά ανάληψη ευθύνης σε ό,τι αφορά τη θεσμική ανεπάρκεια στην κοινωνική προστασία των ευάλωτων ομάδων.

(Κουδούνι)

Πού είμαστε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρία λεπτά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επιτρέψτε μου να πω -τζιαι πρέπει να κλείσω βασικά- δκυο λόγια σε ό,τι αφορά την οικονομία. Πρώτον, όταν μιλούμε για την οικονομία, και σε αυτή την περίπτωση η καλύτερη επένδυση είναι η λύση του Κυπριακού που μπορεί να απελευθερώσει τεράστιες δημιουργικές δυνατότητες για τον λαό μας. Δεύτερον, η καλύτερη επένδυση είναι στους ανθρώπους μας για την οικονομία.

Έχουν λεχθεί πολλά και ανακριβή στις προηγούμενες δύο μέρες. Δεν υπάρχει χρόνος να τα αναφέρω. Αρκετά 'πού τούτα έχουν λεχθεί από συναδέλφους, όμως επιτρέψτε μου να πω μόνο τούτο: Σε όλη τη διάρκεια των τελευταίων χρόνων η πολιτική του Δημοκρατικού Συναγερμού -που έγινε ύστερα κυβερνητική πολιτική- στόχευε να εξυπηρετήσει τους ελάχιστους προνομιούχους σε βάρος των πολλών μη προνομιούχων.

Είπε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην παρέμβασή του για τους μισθούς και για την ΑΤΑ. Προς μεγάλη σας απογοήτευση, κύριε Νεοφύτου, η ΑΤΑ δεν καταργήθηκε και προς ακόμα μεγαλύτερη απογοήτευσή σας πιστεύουμε ότι σύντομα θα επανέλθει όπως την είχαμε, ενώ ζητούσατε να καταργηθεί. Θέλω να σας θυμίσω ότι ήταν τα δύο θέματα -μαζί με τις ιδιωτικοποιήσεις- που αποτέλεσαν την αφορμή να στείλει επιστολή ο κ. Αναστασιάδης με προειδοποίηση για ποινικές διώξεις στον Πρόεδρο Χριστόφια, γιατί ήθελε να διαπραγματευθεί αυτά τα δύο ζητήματα. Ιδιωτικοποιήσεις και ΑΤΑ. Δε σας πέρασε. Αλλά τότε εσείς τι εισηγείστω για τους μισθούς που όντως μειώθηκαν; Εισηγείστω -θέλω να σας θυμίσω- οριζόντια αποκοπή από όλους στο ίδιο ποσοστό τζιαι,

για να το διευκολύνουμε είχατε πει να καταργήσουμε από όλους τον δέκατο τρίτο μισθό. Δίκαιη κατανομή των βαρών πραγματικά!

Όπως δίκαιη κατανομή των βαρών είναι και αυτό που μας είπατε χθες σε σχέση με τη φορολογική μεταρρύθμιση. Φορολογική μεταρρύθμιση με αναδιανομή από τα κάτω προς τα πάνω. Να τα παίρνουμε 'πού τους πολλούς, πάλαι να τα δώσουμε στους λίγους. Εισηγηθήκατε ενιαίο συντελεστή, ενιαίο συντελεστή όχι μόνο στη φορολογία εισοδήματος, τζιαι πάνω στα κέρδη, τζιαι πάνω στον φόρο κεφαλαιουχικών κερδών από την ακίνητη ιδιοκτησία. Ενιαίο συντελεστή που στην πράξη σημαίνει ότι τα παίρνουμε από τους πολλούς και τα δίνουμε στους λίγους. Όπως πράξετε βέβαια με τη φορολογία του πλούτου που αφορούσε την ακίνητη ιδιοκτησία, όπως πράξετε εξυπηρετώντας τους λίγους με την πλήρη φιλελευθεροποίηση, την απορρύθμιση του ωραρίου των καταστημάτων.

Όπως θέλατε να πράξετε τζιαι με το ΓΕΣΥ -τζιαι να τελειώσω με τούτο- για να δώσω τζιαι κάποιες απαντήσεις. Κοινωνικός φιλελευθερισμός. Για να αντιληφθώ δηλαδή εσείς που θέλατε το πολυασφαλιστικό, θέλατε σοσιαλιστικό σύστημα τζιαι εμείς υποστηρίζαμε το ανάποδο; Υποστηρίζατε αριστερό προοδευτικό σύστημα και τελικά το φέραμε κομμένο ραμμένο στα μέτρα της δικής σας ιδεολογίας; Ένα σύστημα που έχει ως βασική αρχή του ότι ο καθένας συνεισφέρει ανάλογα με τις δυνατότητές του τζιαι παίρνει πίσω υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με βάση τις ανάγκες του, όχι με βάση το εισόδημά του. Επειδή έγινε και συζήτηση χθες, να το πω τζιαι τούτο. Τριάντα ευρώ στοιχίζει η κάθε επίσκεψη σε προσωπικό γιατρό. Έναν εκατομμύριο διακόσιες επισκέψεις. Αν δεν υπήρχε η κατά κεφαλή αμοιβή των γιατρών και υπήρχε και κατάχρηση, υπολογίστε ότι με τις ίδιες πράξεις θα ήμασταν αναγκασμένοι να πληρώνουμε €40 ανά ιατρική πράξη και όχι €30 που πληρώνουμε σήμερα. Και επειδή θα υπήρχε κατάχρηση από κάποιους γιατρούς, θα ήταν πολύ περισσότερα που θα στοίχιζε, αν πηγαίναμε σε αμοιβή των γιατρών ανά επίσκεψη. Σε ό,τι αφορά δε τον ίδιο τον θεσμό του προσωπικού γιατρού, το κόστος είναι αναλλοίωτο. Όπως είναι σήμερα πληρώνουμε με βάση τον πληθυσμό, τους εγγεγραμμένους ασθενείς στο ΓΕΣΥ. Δεν μπορεί να αλλάξει το ποσό που πληρώνουμε, είναι καθορισμένο όταν είναι κατά κεφαλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, σας παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τέλειωσα, αγαπητέ Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το σημείο σας το θίξετε. Θα έχουμε χρόνο να μιλήσουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ και για την ανοχή σας για τα τρία-τέσσερα λεπτά.

Καλή συνέχεια σε όλους, καλές γιορτές σε όλες τις συναδέλφισσες και τους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού, κ. Νίκος Τορναρίτης, έχει τώρα τον λόγο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για να μην πει οποιοσδήποτε ότι ευλογούμε μόνο τα γένια μας, θα πω ότι θα ήταν καλύτερα οι υπουργοί της διακυβέρνησης -όπως συμβαίνει κάθε χρόνο την ημέρα της ψήφισης του προϋπολογισμού- να ήταν εδώ να άκουγαν τους βουλευτές. Ο σεβασμός ανάμεσα στις εξουσίες πρέπει να υπάρχει, για να λειτουργεί καλύτερα το πολίτευμα.

Άκουσα με προσοχή και την κ. Ερωτοκρίτου και τον κ. Λουκαΐδη και παρ' όλο που έγραψα σε ένα κομμάτι χαρτί το τι ήθελα να σας πω και δεν ήθελα να μπω σε έναν προεκλογικό, γιατί περί αυτού πρόκειται, τουλάχιστον έτσι ψηλαφώ το κλίμα, όμως, να μου επιτρέψετε δυο-τρία λόγια.

Μίλησε η κ. Ερωτοκρίτου για τους δημόσιους υπαλλήλους. Αυξηθήκαν λέει και άφησε υπονοούμενα. Πρώτα απ' όλα να πω ότι υπάρχουν διαδικασίες. Δε ζούμε την εποχή τότε που οι δημόσιοι υπάλληλοι διορίζονταν, όταν είχαν την κομματική ταυτότητα ενός συγκεκριμένου κόμματος, κυρία Ερωτοκρίτου. Σήμερα υπάρχουν διαδικασίες, σήμερα δεν μπορεί κάποιος να διοριστεί, αν δεν περάσει συγκεκριμένες εξετάσεις.

Ταμείο Αλληλεγγύης. Κόπτεται η κ. Ερωτοκρίτου για τους κουρεμένους καταθέτες. Κι εμείς το ίδιο λέμε. Όμως, κυρία Ερωτοκρίτου, αν δεν υψώνετε τότε τα λάβαρα του όχι και αν δε ρίχνατε στον κάλαθο των αχρήστων την πρόταση του Προέδρου της Δημοκρατίας, προσέξτε, για μερική αποκοπή μερικών τόκων -αυτό ήταν το

αποτέλεσμα και να το ακούσουν οι πολίτες- τότε είμαι σίγουρος ότι δε θα συζητούσαμε για ταμεία αλληλεγγύης, γιατί δε θα υπήρχε κούρεμα.

Φυγή των αρίστων λέει η κ. Ερωτοκρίτου. Μα, ξέχασε ότι συγκυβερνούσε το ΔΗΚΟ με την κυβέρνηση των αρίστων; Ξέχασε ότι συγκυβερνούσε το ΔΗΚΟ με την κυβέρνηση, όπως είπε ο κ. Λουκαΐδης, των ελαχίστων προνομιούχων; Ξέχασε το ΔΗΚΟ ότι συγκυβερνούσε με τη διακυβέρνηση των ελαχίστων προνομιούχων, που είχε τη φαινή ιδέα να διορίσει όχι έναν, όχι δύο, αλλά τρεις τραπεζίτες, για να διαχειριστούν τα οικονομικά μας; Και γνωρίζουμε όλοι πού τα οδήγησαν. Ο λαός ξέρει και δεν ξεχνά. Παρ' όλο το ρητό που μας διάβασε ο κ. Δίπλαρος του Στάλιν ότι ο κόσμος ξεχνά εύκολα. Προφανώς, δεν ξεχνά τόσο εύκολα.

Συμφωνώ απόλυτα ότι τα επίθετα και οι χαρακτηρισμοί δεν έχουν καμιά απολύτως θέση στην πολιτική μας ζωή. Όμως πρέπει να παραδεχτούμε ενώπιος ενωπίω ότι μέσα από τα υπονοούμενά σας και τις ατεκμηρίωτες κατηγορίες σας ενοχοποιήσατε πρόσωπα και καταστάσεις. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Προσπαθήσατε δηλαδή να στήσετε μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα. Για ποιο πράγμα; Για το πρόγραμμα των διαβατηρίων. Που δημιουργήθηκε -προσέξτε τώρα- από τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Συλικιώτη επί Τάσσου Παπαδόπουλου του μακαριστού, βελτιώθηκε και προστέθηκαν νέοι κανόνες ξανά από τον κ. Συλικιώτη επί Δημήτρη Χριστόφια. Δεν άκουσα την όποια κατηγορία, δεν άκουσα την όποια πρόταση που είπε η κ. Ερωτοκρίτου ότι κατατέθηκε. Προσωπικά δε γνωρίζω, δεν ασχολήθηκα με το θέμα, αλλά αυτό που μπορώ να πω σήμερα είναι «ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθο βαλέτω» στο συγκεκριμένο θέμα, γιατί όπως ακούτε εσείς πολλά ακούμε κι εμείς, πάρα πολλά, και είμαστε σίγουροι ότι, αν οι άλφα έκαμαν τόσα διαβατήρια, οι βήτα έκαμαν άλλα τόσα και άλλως πως.

Όποταν έχω την εντύπωση ότι, παρά να προσπαθούμε να κερδίσουμε μικροπολιτικά οφέλη από αυτό το θέμα, είναι αλήθεια ότι τις κρίσιμες ώρες, τις ώρες των κοινωνικών παντοπωλείων, τις ώρες της μεγάλης δυστυχίας αυτού του λαού που τον οδήγησαν κάποιοι -και μένω ως εδώ- αυτό το πρόγραμμα ήρθε να στηρίξει την κατάσταση πραγμάτων. Τότε δεν άκουσα τίποτα. Τώρα υπάρχει κριτική. Καλύτερα να είμαστε Προμηθείς παρά να είμαστε Επιμηθείς. Καλύτερα να μην τρέχουμε να σβήνουμε φωτιές, ειδικότερα φωτιές που ανάψαμε κι εμείς οι ίδιοι. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, όχι μόνο για σας, για όλους μας.

Να πω ότι πριν από δύο χρόνια ακριβώς ο λαός αποφάσισε. Και μάλιστα, αν θυμάμαι καλά, μόνος του ο Δημοκρατικός Συναγερμός τότε στήριξε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και επανεκλέγηκε για δεύτερη φορά. Τα επιχειρήματα, τα περισσότερα επιχειρήματα που άκουσα χτες, ήταν τα ίδια που άκουγα και πριν πέντε χρόνια στην προηγούμενη προεκλογική εκστρατεία. Ερώτημα: Τελικά ποιος αποφασίζει; Ο κυρίαρχος λαός με την ψήφο του ή εμείς όλοι με τις διαφόρων ειδών αιτιάσεις ή τοποθετήσεις; Πρέπει να υπάρχει κριτική; Μα, και βεβαίως πρέπει να υπάρχει κριτική. Πρέπει να γίνει προσπάθεια να φιμώσουμε κανένα; Όχι, βεβαίως. Αντίθετα, θέλουμε να μιλάτε και βεβαίως αυτό ενισχύει τη δημοκρατία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προχωρώ στο γραπτό μου κείμενο, να σας πω ότι η συζήτηση και η ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί μια κορυφαία πολιτική διεργασία, που αναδεικνύει τον θεσμικό ρόλο της Βουλής των Αντιπροσώπων. Μέσα από αυτή ακριβώς τη διαδικασία η Βουλή ασκεί την ελεγκτική της αρμοδιότητα, συμβάλλοντας έτσι στη διαμόρφωση της εκάστοτε οικονομικής κυβερνητικής πολιτικής. Ο νομοθετικός αυτός έλεγχος δημιουργεί ένα τεράστιο βάρος ευθύνης, γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο κάθε χρόνο τέτοια μέρα οφείλαμε ο καθένας να κάνει τις δικές του εκτιμήσεις με όσο το δυνατόν περισσότερη νηφαλιότητα και αντικειμενικότητα, πράγμα το οποίο -και πρέπει να το παραδεχτούμε όλοι- δυστυχώς δεν έγινε. Το χρωστάμε και το χρωστούσαμε στον θεσμό που εκπροσωπούμε, το κύρος του οποίου δυστυχώς καταρρακώνεται από τις λαϊκίστικες εξάρσεις και τις μικροπολιτικές σκοπιμότητες. Το χρωστάμε στους πολίτες, που μας τοποθέτησαν σε αυτά εδώ τα έδρανα με την ψήφο τους και απαιτούν από εμάς να ανταποκριθούμε εποικοδομητικά, για να βελτιώσουμε το επίπεδο ζωής τους. Το χρωστάμε στην ευρύτερη κοινωνία, που κουράστηκε να ακούει μόνο για άσπρο και για μαύρο, που ανέμενε από εμάς έναν γόνιμο πολιτικό διάλογο και σύνθεση απόψεων προς επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει.

Σήμερα, έξι και πλέον χρόνια από την κορύφωση της άνευ προηγουμένου κρίσης που βιώσαμε ως κράτος και ως οικονομία, μπορούμε ρεαλιστικά να προσβλέπουμε σε καλύτερες μέρες και να ατενίζουμε το μέλλον με περισσότερη αισιοδοξία. Μπορούμε να πούμε ότι η χώρα μας έχει πλέον ορθοποδήσει. Βρισκόμαστε στον σωστό δρόμο. Τα στοιχεία είναι αδιαμφισβήτητα. Δείχνουν μια σημαντική βελτίωση της οικονομίας γενικά και των δημοσίων οικονομικών ειδικότερα. Το 2019 θα είναι η πέμπτη συνεχόμενη χρονιά ισχυρής ανάπτυξης για τη χώρα μας και θα έχουμε την καλύτερη δημοσιονομική επίδοση στην Ευρωζώνη, με την Κύπρο να έχει φέτος το μεγαλύτερο δημοσιονομικό πλεόνασμα και την ίδια ώρα πρωτογενές πλεόνασμα που ανέρχεται στο εντυπωσιακό 6,1% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. Για το 2019 ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να συνεχίσει τη θετική του πορεία και να κυμανθεί γύρω στο 3,2%, από τους υψηλότερους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ως εκ τούτου, η βελτίωση στην αγορά εργασίας είναι εμφανής, με την ανεργία να παρουσιάζει πτωτική πορεία, ενώ οι κοινωνικοί δείκτες και οι δείκτες κατανομής εισοδήματος έχουν καταγράψει πλήρη διόρθωση και είναι κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Το ποσοστό ανεργίας βρίσκεται πλέον κάτω από τον μέσο όρο της

Ευρωζώνης και αναμένεται να σημειώσει περαιτέρω πτώση, ενώ σε ετήσια βάση για το 2019 αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 7% του εργατικού δυναμικού, πλησιάζοντας τις συνθήκες πλήρους απασχόλησης.

Η ακολουθούμενη δημοσιονομική πολιτική και η ισχυρή ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας επέφερε σημαντική βελτίωση και στο δημοσιονομικό ισοζύγιο, το οποίο παραμένει πλεονασματικό. Το δημόσιο χρέος κρίνεται πλέον ως βιώσιμο. Η Κύπρος είναι τοποθετημένη στην επενδυτική βαθμίδα. Υπάρχει άνετη πρόσβαση στις διεθνείς αγορές, ενώ οι αποδόσεις των κυπριακών ομολόγων παραμένουν σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Όλα αυτά δεν είναι απλά αριθμοί. Όλα αυτά δείχνουν ότι η οικονομία της Κύπρου ακολουθεί συνεχή ανοδική πορεία και μπορεί πλέον ολοένα και περισσότερο να ικανοποιεί τις προσδοκίες των συμπολιτών μας.

Η προσπάθεια όμως δε σταματά εδώ. Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν ακόμη προβλήματα και πολλά περιθώρια βελτίωσης. Κάναμε ήδη πολλά, αλλά χρειάζονται ακόμη πολύ περισσότερα. Χρειάζεται να εφαρμόσουμε κι άλλες πολιτικές με πραγματικό όφελος για τον πολίτη. Είναι γι' αυτό που θεωρούμε ότι οφείλουμε σήμερα να στηρίξουμε ακόμη περισσότερο τις πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι οι μονογονεϊκές οικογένειες, οι χαμηλοσυνταξιούχοι, οι πολύτεκνοι, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι άνεργοι νέοι, οι κάτοικοι απομακρυσμένων ορεινών περιοχών, αλλά και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις και σοβαρά προβλήματα υγείας.

Στο σημερινό σκληρό εργασιακό περιβάλλον πρέπει να στηρίξουμε και τους νέους μας, που μπαίνουν στην αγορά εργασίας με πολλά προσόντα, αλλά και όνειρα για μια πετυχημένη επαγγελματική πορεία. Η παροχή κινήτρων προς τις μεγάλες επιχειρήσεις και τον ιδιωτικό τομέα, με σκοπό τη δημιουργία ποιοτικών και καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας, θα πρέπει να βρεθεί στο επίκεντρο των προσπαθειών μας, έτσι ώστε η νέα γενιά να βρει τη χαμένη αυτοπεποίθησή της. Γενικότερα, οφείλουμε να ανεβάσουμε τον πήχη της ευημερίας για όλους τους συμπολίτες μας και να συμβάλουμε στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στη χώρα μας.

Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να στηρίξουμε και τον προσφυγικό μας κόσμο, που μέσα σε μια μέρα το 1974 είδε την περιουσία του να χάνεται, είδε την περιουσία του να κουρεύεται. Όπως έχω πολλές φορές τονίσει, έφτασε η ώρα για απονομή -έστω και μερικής- δικαιοσύνης στους πρόσφυγές μας. Μετά από σαράντα πέντε χρόνια είναι επιβεβλημένη η αποζημίωση για στέρηση χρήσης της περιουσίας τους, ενώ θα πρέπει να μελετηθεί πολύ σοβαρά το ενδεχόμενο παραχώρησης χαλίπικης και εκκλησιαστικής γης. Και αυτό ειδικότερα το λέω, εάν και εφόσον τα πράγματα παρ' ελπίδα δεν ευοδωθούν και δεν παν εκεί που θέλουμε να πάμε όσον αφορά το κυπριακό πρόβλημα, αυτό πλέον πρέπει να είναι μία από τις πρώτες προτεραιότητες της διακυβέρνησης Αναστασιάδη.

Όλα αυτά πρέπει να γίνουν με στοχευμένο και ορθολογιστικό τρόπο. Οφείλουμε να μείνουμε μακριά από τις ανεύθυνες πρακτικές του παρελθόντος και από τις πολιτικές της μεμφιμοιρίας και της άρνησης. Πρέπει υπεύθυνα να διαχειριστούμε κάποιες σημαντικές εκκρεμότητες, όπως είναι η οριστική απαλλαγή του τραπεζικού συστήματος από τα εναπομείναντα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, η διαχείριση των δικαστικών αποφάσεων για το κρατικό μισθολόγιο και η διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του Γενικού Συστήματος Υγείας, με τις απαραίτητες αλλαγές, που είναι επιβεβλημένες.

Και επειδή άκουσα τον αγαπητό φίλο, τον Γιώργο τον Λουκαΐδη, να μιλά για το Γενικό Σύστημα Υγείας, απλά να υπενθυμίσω ότι ήταν μια συζήτηση που ενένητο τουλάχιστον όλα τα χρόνια που είμαι εγώ στα έδρανα της Βουλής. Όλο το εσυζητήσαμε, όλο εκαταθέσαμε προτάσεις· ένα κόμμα, μία κυβέρνηση το εφήρμοσε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Κυρίως όμως πρέπει να συνεχίσουμε την προσπάθεια για αλλαγές και μεταρρυθμίσεις στο κράτος και την οικονομία, εάν θέλουμε να εδραιώσουμε ακόμη περισσότερο την αναπτυξιακή προοπτική στη χώρα μας. Δεν επιτρέπεται ο εφησυχασμός. Απαιτείται εγρήγορση και διορατική στρατηγική. Εκτός από τους παραδοσιακούς τομείς ανάπτυξης, όπως είναι ο τουρισμός και η ναυτιλία, πρέπει να στηρίξουμε με ουσιαστικό τρόπο και νέους τομείς ανάπτυξης, όπως είναι η τριτοβάθμια εκπαίδευση, η έρευνα, η καινοτομία, η ενέργεια, οι νεοφυείς επιχειρήσεις. Η επέκταση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο με την ίδρυση των ιδιωτικών πανεπιστημίων έχει ήδη συνεισφέρει σημαντικά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου, δημιουργώντας χιλιάδες θέσεις εργασίας και φέρνοντας επενδύσεις εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ από το εξωτερικό. Επιπρόσθετα, οφείλουμε ως πολιτικό σύστημα να προχωρήσουμε τάχιστα στις μεγάλες μεταρρυθμίσεις που θα βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και θα καταστήσουν το κράτος πιο φιλικό προς τον πολίτη.

Στο αμέσως επόμενο διάστημα θα κληθούμε ως Βουλή να τοποθετηθούμε για τα μεταρρυθμιστικά νομοσχέδια που αφορούν τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, τη μεταρρύθμιση στον τομέα της απονομής της δικαιοσύνης, τον επενδυτικό νόμο, τη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας και τη δημιουργία του Υφυπουργείου Ψηφιακού Μετασχηματισμού και Καινοτομίας. Μπροστά μας βρίσκονται κι άλλες προκλήσεις, όπως είναι η πλήρης εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, η περαιτέρω ενίσχυση της έρευνας και καινοτομίας, η προώθηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η εφαρμογή μιας νέας στεγαστικής πολιτικής και ένα δικαιότερο φορολογικό σύστημα. Τα βλέμματα είναι ήδη στραμμένα σε εμάς. Πρέπει να ανταποκριθούμε στις σημερινές προσδοκίες των πολιτών, που επιζητούν ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό κράτος.

Με συναίνεση και συνεννόηση μπορούμε να συμβάλουμε στην επίτευξη των μεταρρυθμίσεων και των διαρθρωτικών αλλαγών που ο τόπος μας έχει ανάγκη. Μόνο έτσι θα εδραιώσουμε συνθήκες κοινωνικής προόδου και ευημερίας και θα καταστήσουμε την κυπριακή οικονομία πιο ανταγωνιστική και πιο παραγωγική. Η προσπάθεια για ανάπτυξη, δημιουργία και πρόοδο δεν έχει κομματικό χρώμα. Έχουμε την υποχρέωση να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις με συλλογικότητα και αποφασιστικότητα. Το έχουμε ήδη κάνει πρόσφατα με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Είμαι βέβαιος πως μπορούμε να το κάνουμε ξανά, αρκεί να μην παρασυρθούμε από τον λαϊκισμό και τα μικροκομματικά συμφέροντα. Οφείλουμε να δούμε τη μεγάλη εικόνα και το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον. Αυτό χρωστάμε στους συμπολίτες μας, αυτό χρωστάμε και στις νεότερες γενιές, που τους αξίζει να ζήσουν και να προκόψουν σε μια καλύτερη Κύπρο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η οποιαδήποτε συζήτηση για το μέλλον της Κύπρου μας δεν μπορεί να γίνει με πληρότητα και εγκυρότητα, αν δεν απαντήσουμε πρώτα στο κορυφαίο: Τι θα γίνει με τον τόπο μας; Τι θα γίνει με το κυπριακό πρόβλημα; Θα τερματίσουμε την τουρκική κατοχή; Θα απελευθερώσουμε την πατρίδα μας;

Ο 21^{ος} αιώνας έφερε μαζί του τεράστιες τεχνολογικές αλλαγές και μεγάλες δυνατότητες για τη νέα γενιά. Δεν μπορούμε να πορευθούμε όμως ως μια φυσιολογική χώρα και να αναπτύξουμε τις προοπτικές μας, όσο παραμένουμε αλυσοδεμένοι από την τουρκική κατοχή του 36% της πατρίδας μας. Καθημερινά σπαταλάμε δυνάμεις και ενέργεια σε περιορισμένο ορίζοντα, που δεν μας επιτρέπει να διαδραματίσουμε πρωταγωνιστικό ρόλο στην περιοχή μας.

Γι' αυτό και για εμάς δεν υπάρχει άλλη επιλογή. Η Κύπρος του μέλλοντος πρέπει να είναι μια ευρωπαϊκή, επανενωμένη και ειρηνική Κύπρος, γη ελεύθερη, γη της προόδου και της ευημερίας για όλους τους νόμιμους κατοίκους της. Το σημερινό στάτους κβο δημιουργεί μια επίπλαστη ασφάλεια, αλλά η διεθνής κοινότητα την ίδια ώρα προειδοποιεί ανοιχτά ότι δεν είναι βιώσιμο. Τη διαπίστωση αυτή, που κάνει ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, την έχουν συνυπογράψει στη δήλωσή τους στο Βερολίνο ο Πρόεδρος Αναστασιάδης και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης Μουσταφά Ακιντζί.

Αντίθετα, η παράταση του αδιεξόδου στο Κυπριακό φαίνεται να τρέφει την αυθαιρεσία της Τουρκίας και τις έκνομες ενέργειές της για επιβολή κανόνων ισχύος αντί του διεθνούς δικαίου. Η Τουρκία παίζει στρατηγικά στο γήπεδο της όξυνσης και συντηρεί την αντιπαράθεση, γιατί ξέρει ότι η αστάθεια στη Μέση Ανατολή της προσφέρει χώρο, για να επιβάλει τον νόμο του ισχυρού στη θάλασσα, που είναι καταφανώς σε βάρος της δικής μας πλευράς.

Η προσπάθεια επανένωσης μέσω της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας είναι ο μόνος ρεαλιστικός δρόμος προς τα εμπρός. Θυμίζω ότι αυτός ο δρόμος μάς οδήγησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση στα κρίσιμα χρόνια που το τιμόνι οδηγούσε ο Γλαύκος Κληρίδης. Αυτός ο δρόμος της συνέπειας και της προσήλωσης στην ομοσπονδία απέκρουσε τότε την προκλητική στάση της Τουρκίας, που απειλούσε, προσέξτε, για αντίδραση, χωρίς όρια.

Καλώ τις πολιτικές δυνάμεις να δούμε τη μεγάλη εικόνα, την επίλυση του Κυπριακού κάτω από αυτό τον φακό και να μην παρασυρθούμε σε άλλες περιπέτειες με τακτικισμούς που αποδυναμώνουν το συμφωνημένο πλαίσιο λύσης. Στρατηγικές επιδιώξεις των τελευταίων χρόνων, όπως η αξιοποίηση του φυσικού αερίου, η μετατροπή της Κύπρου σε ενεργειακό κόμβο μπορούν να επιτευχθούν, αν μείνουμε προσηλωμένοι στον κεντρικό πολιτικό στόχο, που ταυτόχρονα είναι και ο μόνος δρόμος που μπορεί να αποτρέψει την οριστική και μόνιμη διχοτόμηση της πατρίδας μας.

Γι' αυτό και είμαστε σήμερα συγκρατημένα αισιόδοξοι, μετά από την πρόσφατη τριμερή συνάντηση στο Βερολίνο. Ναι, υπάρχουν βήματα που θα μπορούσαν να γίνουν και δεν έγιναν λόγω της στάσης της Τουρκίας. Η διαδικασία όμως έχει διαφυλαχθεί, όπως και το πλαίσιο που καθόρισε το Συμβούλιο Ασφαλείας. Θα χρειαστεί ολοκλήρωση των όρων αναφοράς, άτυπη πενταμερής και ο σχεδιασμός του ΟΗΕ για επίτευξη και επιτυχή εξέλιξη των διαπραγματεύσεων κατά τη διάρκεια του 2020. Παρ' όλα αυτά όμως, κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει το γεγονός ότι η συνάντηση στο Βερολίνο έσπασε την ακινησία και προκάλεσε ρωγμή στο παρατεταμένο αδιέξοδο των τελευταίων δυόμισι χρόνων μετά από το Κραν Μοντανά.

Το θετικό αυτό βήμα μάς επιτρέπει να επανεκκινήσουμε τη διαδικασία, εάν και εφόσον η εμπλοκή του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών φέρει αποτελέσματα. Όλα συνηγορούν πάντως στο άνοιγμα ξανά του παράθυρου ελπίδας για το Κυπριακό. Η συνάντηση στο Βερολίνο επαναβεβαιώνει τον στρατηγικό μας στόχο για διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία και την ανάκτηση του συνόλου του διαπραγματευτικού κεκτημένου που είχαμε επιτύχει όλα αυτά τα χρόνια, την κοινή διακήρυξη της 11^{ης} Φεβρουάριου, τις μέχρι σήμερα συγκλίσεις, το πλαίσιο των έξι σημείων που παρουσίασε ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ. Αποσαφίνισε επίσης και τον όρο «πολιτική ισότητα», με την παραπομπή στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, περιλαμβανομένης της παραγράφου (4) του ψηφίσματος 716 του 1991. Αυτά τα σημεία δεν μπορεί πλέον παρερμηνευτούν από κανέναν. Αναφέρομαι ξεκάθαρα πρώτα στην Τουρκία και τον Μεβλούτ Τσαβούσογλου, που ήθελε να μπουν στο τραπέζι κι άλλες μορφές λύσης, όπως και σε ορισμένους στην τουρκοκυπριακή ηγεσία

που αναπολούν το όραμα του Ντενκτάς για διχοτόμηση. Έχοντας πετύχει τη διατήρηση του κεκτημένου των διαπραγματεύσεων στο Κραν Μοντανά, όπου για πρώτη φορά μεταξύ άλλων μπήκαν στο τραπέζι με συγκεκριμένη κατεύθυνση τα ζητήματα ασφάλειας και εγγυήσεων, μπορούμε να επικεντρωθούμε σε μια τελική διαπραγμάτευση με αυτοπεποίθηση. Στόχος μας πρέπει να είναι και παραμένει -τουλάχιστον εμάς στον Δημοκρατικό Συναγερμό- η άμεση επανέναρξη ενός στοχευμένου και δημιουργικού διαλόγου, που θα μας οδηγήσει σε μια συνολική λύση, μια λύση η οποία θα εξελίξει την Κυπριακή Δημοκρατία σ' ένα βιώσιμο και λειτουργικό ομοσπονδιακό κράτος, απαλλαγμένο από ξένες εξαρτήσεις, ξένα στρατεύματα και δικαιώματα επέμβασης από τρίτες χώρες, μια λύση, η οποία δε θα αποκλίνει από τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και τις αξίες και τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι σε όλους μας κατανοητό ότι το παράθυρο ευκαιρίας για ομοσπονδιακή επίλυση του Κυπριακού δε θα μείνει για πάντα ανοικτό. Θα τολμήσω απόψε να πω ότι η διαφαινόμενη νέα προσπάθεια επίλυσης θα είναι η τελευταία με την ομοσπονδία πάνω στο τραπέζι. Σε λίγους μήνες είναι πολύ πιθανόν να βρεθούμε και πάλι ενώπιον πολύ κρίσιμων αποφάσεων. Μέσα στο 2020 ενδεχομένως να υπάρξουν καταλυτικές εξελίξεις, που θα καθορίσουν αμετάκλητα την πορεία της Κύπρου. Αυτό το κρίσιμο διάστημα θεωρώ πρωτεύον να μείνουμε απόλυτα προσηλωμένοι στον στόχο της ομοσπονδιακής επίλυσης χωρίς παλινδρομήσεις και αντιφάσεις, που μπορεί να δίνουν την εντύπωση ότι δεν εννοούμε αυτά που λέμε.

Το Κυπριακό δεν προσφέρεται για πολιτικά και επικοινωνιακά τεχνάσματα. Η λύση μέσω διαπραγματεύσεων είναι ο μόνος τρόπος να απαλλαγούμε οριστικά από την τουρκική κατοχή και τις απειλές της Άγκυρας σε βάρος του λαού μας. Είναι ο μόνος δρόμος για την ελευθερία και την επανένωση του τόπου μας, τη δικαίωση τριών γενεών αλύτρωτων Κυπρίων, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Μπορεί να έχουμε διαφωνίες, εσωτερικές τριβές, ακόμα και πικρίες στο εσωτερικό μέτωπο, αλλά σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αποσπάσουμε την προσοχή μας από την εξυπηρέτηση του κορυφαίου αυτού στόχου. Ας επικεντρωθούμε λοιπόν στον μεγάλο μας στόχο, χωρίς αγκυλώσεις, χωρίς εμμονές. Δεν έχουμε δικαίωμα στην αποτυχία. Εμείς θέλουμε τη λύση περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο. Είναι η δική μας η πατρίδα που χάνεται μέρα με την ημέρα. Είναι η δική μας η πατρίδα που χάνεται με την πάροδο του χρόνου. Είναι οι δικοί μας άνθρωποι, που μαραζωμένοι και αδικαίωτοι αφήνουν την ψυχή τους στην προσφυγιά.

Σε περίπτωση που έχουμε μία ακόμα αποφασιστική προσπάθεια επίλυσης από τον ΟΗΕ, θα ήθελα η ηγεσία μας ως σύνολο μαζί με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να επιχειρήσουμε να έχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, μια λογική και λειτουργική λύση ομοσπονδίας, που με τη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα διασφαλίσει τα συμφέροντα των επόμενων γενεών των Κυπρίων, των παιδιών μας δηλαδή. Θα γίνει σκληρή διαπραγμάτευση και πρέπει να δώσουμε τη μάχη με διεκδικητικότητα, καθαρό μυαλό και στόχευση, χωρίς συναισθηματισμούς, χωρίς φοβικά σύνδρομα. Θα πρέπει να ενεργήσουμε με τη μέγιστη δυνατή ενότητα και να είμαστε έτοιμοι να πάρουμε αποφάσεις με ορθολογισμό και ευθύνη απέναντι στον λαό μας, που θα έχει και τον τελευταίο λόγο. Γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά ότι η ευθύνη της ηγεσίας να ενημερώσει τον λαό νηφάλια και πάνω σε πραγματικά γεγονότα παραμένει πλήρης και πάνω σε αυτήν επιμένει εδώ και αρκετό καιρό ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ. Θεωρώ χρήσιμο και αναγκαίο ότι, με τη συνομολόγηση των όρων αναφοράς αυτή τη φορά, θα εκκινήσει παράλληλα και η ενημέρωση των πολιτών, για να αποτραπούν φαινόμενα που θα καταστρέφουν τον δημόσιο διάλογο, καλλιεργώντας ένα περιβάλλον φόβου και διχασμού. Αυτή τη φορά η ηγεσία είναι υπεύθυνη να ενημερώσει τον λαό. Και από τη στιγμή που θα το κάνει, θα κερδίσει αξιοπιστία και θα πάρει δύναμη για το τελικό στάδιο της διαπραγμάτευσης.

Καλώ τις πολιτικές δυνάμεις να δουλέψουμε μαζί, γιατί αυτή θα είναι ίσως η τελευταία ελπίδα για την Κύπρο μας. Σας διαβεβαιώ ότι εμείς στον Δημοκρατικό Συναγερμό αυτό θα πράξουμε και θα το πράξουμε, διότι γνωρίζουμε το διακύβευμα της μη λύσης. Η διχοτόμηση δε σημαίνει μόνο δυο κράτη. Δε σημαίνει μόνο την οριστική απώλεια εδαφών με τρισχιλιετή ελληνική ιστορία. Σημαίνει ότι η τωρινή ελεύθερη Κύπρος στον νότο θα έχει εις το διηνεκές δίπλα της, ως σκληρό σύνορο της δηλαδή, την Τουρκία. Την ίδια ώρα θα είναι περικυκλωμένη από την Τουρκία, από τις εντάσεις στη θάλασσα. Αυτές οι συνθήκες θα δημιουργούν ένα περιβάλλον έντονης αβεβαιότητας, που γίνεται ακόμα πιο ρευστό, αν συνδεθεί με τα πολύπλοκα προβλήματα στη Συρία και τη Μέση Ανατολή.

Η Κύπρος θέλει τη λύση, γιατί με την επέκταση του ευρωπαϊκού κεκτημένου σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας θα βγει οριστικά από την κινούμενη άμμο που μας περιβάλλει και καταδυναστεύει τον λαό μας για μισό αιώνα, γιατί με τον τρόπο αυτό μπορούμε να υλοποιήσουμε με πιο στέρεα βήματα τις επιδιώξεις μας στην Ανατολική Μεσόγειο σε τομείς πολύ υποσχόμενους, όπως δείχνουν έρευνες και ο εντοπισμός υποθαλάσσιου πλούτου. Με τη λύση η Κύπρος θα αποτελέσει φάρο ειρηνικής συνύπαρξης σε μια ταραγμένη γειτονιά και να ενισχύσει τον ρόλο της ως γέφυρα μεταξύ της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. Θα είναι ο πλέον ευνοϊκός χώρος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με τις γειτονικές χώρες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι ομιλίες για τον κρατικό προϋπολογισμό μάς προσφέρουν την ευκαιρία για έναν ευρύτερο απολογισμό της μέχρι τώρα πορείας μας και μια ανασκόπηση της πολιτικής ζωής στον τόπο μας. Βέβαια, το πώς ο καθένας μας περιγράφει την πολιτική ζωή είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται την πολιτική. Η πολιτική για μένα είναι μια περιπέτεια ιδεών. Η πολιτική της νέας εποχής πρέπει να στηρίζεται σε αρχές και αξίες. Η πολιτική δεν είναι για να τακτοποιεί τις εκκρεμότητες των λίγων, δεν είναι για να εκβιάζει την ψήφο, εξαγοράζοντας συνειδήσεις με εφάπαξ φακελάκια ή διορισμούς.

Πιστεύω στην πολιτική που ανοίγει νέους δρόμους, που αφουγκράζεται την κοινωνία, στην πολιτική που είναι συντονισμένη με το μέλλον και με τον κόσμο που έρχεται, γιατί αυτός ο κόσμος της νέας εποχής προβάλλει προβλήματα και ανάγκες που δεν αντιμετωπίζονται με παλιές συνταγές. Χρειάζονται νέες προσεγγίσεις, νέες ιδέες, νέες απαντήσεις. Χρειάζονται τομές και ρήξεις με τις εστίες του τέλματος και της παρακμής, με τα μικρά και τα μεγάλα που συμβαίνουν γύρω μας και, ναι, μας ενοχλούν.

Και σε αυτό το σημείο οφείλουμε να κάνουμε όλοι μας την αυτοκριτική μας. Μεγάλη κουβέντα η αυτοκριτική. Πρέπει να διερωτηθούμε γιατί χάσαμε την επαφή με την ευρύτερη κοινωνία και να εντοπίσουμε τους λόγους για τους οποίους συνέβη το συγκεκριμένο. Γιατί είναι άραγε με τις δικές μας πράξεις και συμπεριφορές που απομακρύνουμε τους πολίτες, που στείλαμε τους πολίτες στην αποχή; Οι πολίτες περιμένουν πολλά από εμάς και απ' ό,τι φαίνεται τους απογοητεύσαμε. Πρέπει να είμαστε παράδειγμα προς μίμηση, όχι παράδειγμα προς αποφυγή. Πρέπει να αποτελέσουμε το πρότυπο για μια καλύτερη κοινωνία και να συμβάλουμε στη δημιουργία πιο ενεργών πολιτών, έστω κι αν αυτό μπορεί να μη συμφέρει σε κάποιους, γιατί ο ενεργός πολίτης με κριτική σκέψη είναι το κλειδί που θα μας οδηγήσει σε όλα αυτά που ονειρευόμαστε, σε μια καλύτερη Κύπρο. Αυτό χρειαζόμαστε σήμερα, για να πάμε ακόμα πιο μπροστά, για να πάρουμε την Κύπρο μας ακόμα πιο μπροστά: ανοιχτά μυαλά, περήφανους ανθρώπους, που δε θα εκβιάζονται και δε θα χειραγωγούνται, ανθρώπους που θα μπορούν και κυρίως θα θέλουν να πάρουν την Κύπρο στις πλάτες τους και να την οδηγήσουν στον αστερισμό της νέας εποχής.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή είναι η Κύπρος που οραματιζόμαστε, η Κύπρος που βρίσκει τον δρόμο της στον 21^ο αιώνα ως γη ελεύθερη, με ελεύθερους και ανοιχτούς ορίζοντες, με ανοιχτούς ορίζοντες που οδηγούν σε μια ανοιχτή κοινωνία, σε μια κοινωνία όπου οι πολίτες απολαμβάνουν ίσα δικαιώματα, ίσες ευκαιρίες χωρίς διακρίσεις βάσει φύλου, εθνικότητας, φυλής, γλώσσας, σεξουαλικού προσανατολισμού, χρώματος και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων. Είμαστε κοσμικό κράτος, να το ξεκαθαρίσουμε, σε μια κοινωνία όπου δίνεται έμφαση στα άτομα με αναπηρίες και στο δικαίωμά τους για αυτονομία, επαγγελματική ένταξη και πλήρη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική, πολιτική και πολιτιστική ζωή του τόπου μας, σε μια κοινωνία όπου η ανάπτυξη είναι συνώνυμη με την προστασία της βιοποικιλότητας και δεν προκαλεί οικολογικές καταστροφές, σε μια κοινωνία όπου το παρόν δεν υποθηκεύει το μέλλον, όπου επικρατούν η ορθολογιστική διαχείριση των φυσικών πόρων και η υιοθέτηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας και όχι αλόγιστες και ενεργοβόρες καταναλωτικές συμπεριφορές, σε μια κοινωνία τέλος όπου η αξιοκρατία και η διαφάνεια ελαχιστοποιούν τη διαφθορά και αυξάνουν την εμπιστοσύνη της κοινωνίας προς τους συντεταγμένους θεσμούς της πολιτείας. Αυτή είναι η καλύτερη Κύπρος που θέλουμε να δούμε. Αυτή την πατρίδα θέλουμε να κληροδοτήσουμε στα παιδιά μας.

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητοί συνάδελφοι, φίλε Πρόεδρε, που μας ακούσατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Να υποθέσω ότι εδώ ολοκληρώθηκε η συζήτηση;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Από την αρχή, να ξεκινήσουμε ανάποδα!

Κύριε Τορναρίτη, επειδή υπάρχει μια εισήγηση από το ΑΚΕΛ να ξεκινήσουμε τη συζήτηση ξανά, αλλά από την ανάποδη, να 'ρτετε να ξαναπείτε τα ίδια, να ακολουθήσει ο κ. Λουκαΐδης, η κ. Ερωτοκρίτου και να πάμε πίσω!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Είμαι έτοιμος να δώσω, με την έγκριση της ομάδας μου, όλο τον χρόνο στο ΑΚΕΛ να πει ό,τι θέλει, γιατί όσο μιλούν τόσο μας ενισχύουν και τους ευχαριστούμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου, ξεκινά η συζήτηση τωρά, ορίστε!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εκάλυψέν μας ο κ. Τορναρίτης, ειδικά εκείνο για το κοσμικό κράτος!

(Γέλια)

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εν είπα χρόνια πολλά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννοούνται, θα τα πω εγώ εκ μέρους όλων ξανά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2020 και μάλιστα πολύ ομαλά όσον αφορά στον χρόνο, και είμαι βέβαιος ότι οι νυχτερινές ψηφοφορίες έχουν μείνει για τα καλά στο παρελθόν. Όχι μόνο θα τελειώσουμε, ελπίζω, αρκετά έγκαιρα, αλλά πιστεύω ότι θα έχουμε και χρόνο να βρεθούμε και στο Αίθριο να συνεχίσει η συζήτηση σε φιλικό πλέον επίπεδο, για να λυθούν όλες οι απορίες.

Θα προχωρήσουμε τώρα στο στάδιο της ψηφοφορίας. Το μόνο που έχουμε καινούριο απ' ό,τι βλέπω εδώ στα email μου, στο τηλέφωνό μου, είναι μια τροπολογία από το Δημοκρατικό Κόμμα, μια πρόταση νόμου μάλλον, γι' αυτό που είχαμε πει ότι τελικά δε θα συζητηθεί σήμερα, κυρία Μαύρου, αλλά είναι απλώς κατάθεση. Δεν είναι, για να συζητηθεί σήμερα. Οπότε δεν υπάρχει ένσταση, φαντάζομαι. Θα το δούμε όμως στις καταθέσεις.

Λοιπόν, το σώμα έχει ενώπιόν του τον προϋπολογισμό του 2020, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία. Στον προϋπολογισμό έχουν επίσης ενσωματωθεί, μετά από συζήτηση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, τριάντα τέσσερις τροπολογίες τις οποίες κατάθεσε η κυβέρνηση μετά την κατάθεση του προϋπολογισμού. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην ολομέλεια έχουν κατατεθεί επίσης σειρά τροπολογιών από όλα τα κόμματα και την ανεξάρτητη βουλευτή. Θα προχωρήσουμε τώρα θέτοντας πρώτα σε ψηφοφορία τις τροπολογίες των κομμάτων. Υπάρχουν κοινές τροπολογίες και τροπολογίες από μεμονωμένα κόμματα και βουλευτή. Οι τροπολογίες θα τεθούν σε ψηφοφορία, σύμφωνα με τη σειρά που καταγράφονται, όπως σας έχουν δοθεί.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάζει μία μία τις τροπολογίες και τις σχετικές επεξηγήσεις και μετά να ακολουθεί ηλεκτρονική ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δώστε μου ένα λεπτό, κύριε Γιωργάλλα, και μετά θα σας δώσω τον λόγο.

Επίσης, θα παρακαλούσα, αν κάποια κόμματα επιθυμούν, αν κάποιοι βουλευτές επιθυμούν να υποστηρίξουν κάποιες συγκεκριμένες τροπολογίες και θέλουν να το αναφέρουν, να το αναφέρουν, που δεν περιλαμβάνονται εννοώ, την ώρα της ψηφοφορίας της συγκεκριμένης τροπολογίας. Δεν υπάρχει λόγος να γίνεται μια γενική τοποθέτηση. Έτι περαιτέρω, σας ενημερώνω ότι ως αποτέλεσμα της ενσωμάτωσης στο κείμενο του προϋπολογισμού των τροπολογιών -που θέλω και γι' αυτό να ευχαριστήσω και την επιτροπή και την κ. Ιερωνυμίδου και τον Κωνσταντίνο και όλους- στο κείμενο του προϋπολογισμού που θα εγκριθεί θα μπουν σε αυτό και θα γίνουν μετά οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις. Αλλά είναι ενσωματωμένες. Και αυτό έχει μια τεράστια διαδικαστική σημασία η οποία έγινε προσπάθεια πολλών ετών, για να επιτευχθεί.

Ο κ. Γιωργάλλας κάτι ήθελε να πει.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πριν από την έναρξη αυτής της διαδικασίας θέλω εκ μέρους του Κινήματος "Αλληλεγγύη" να σημειώσω, για σκοπούς πρακτικών, ότι η Αλληλεγγύη δεν έχει καταθέσει και δεν έχει συνυπογράψει καμία τροπολογία για σταύρωμα του οποιουδήποτε ποσού του προϋπολογισμού. Αυτό το κάνουμε όχι γιατί διαφωνούμε με τον έλεγχο που πρέπει να ασκείται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για την υλοποίηση του προϋπολογισμού. Ίσα ίσα θεωρούμε ότι αυτός ο έλεγχος πρέπει να θεσμοθετηθεί και να γίνεται, αν είναι δυνατόν, από κάποια υποεπιτροπή της επιτροπής Οικονομικών, κάποια υποεπιτροπή προϋπολογισμού, για να γίνεται σωστά. Απλά, με την εμπειρία των τελευταίων χρόνων τουλάχιστον η δική μας θέση είναι ότι με το μαζικό σταύρωμα που θα γίνει και απόψε επιφορτίζεται η επιτροπή Οικονομικών, με έναν τεράστιο όγκο δουλειάς, σοβαρής δουλειάς και ελέγχου, που προστίθεται στην ήδη μεγάλη έκταση των υποχρεώσεων της επιτροπής Οικονομικών, με αποτέλεσμα πολλές φορές να μη γίνεται ο απαραίτητος έλεγχος, έτσι όπως όλοι οι συνάδελφοι και η επιτροπή θα ήθελαν, διότι υπό την πίεση να αποδεδμευτούν οι δαπάνες, και πολλές φορές με μία πίεση χρόνου, δε δίνεται η ευκαιρία,

για να γίνεται σωστά ο έλεγχος. Γι' αυτό, γι' αυτό τον λόγο αρχής γενομένης τουλάχιστον από φέτος εμείς δεν καταθέσαμε καμιά τροπολογία για σταύρωμα ούτε θα ψηφίσουμε οποιεσδήποτε από τις τροπολογίες που υπάρχουν από τους συναδέλφους για δέσμευση του οποιοδήποτε ποσού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Νομίζω να προχωρήσουμε τώρα με αυτή τη διευκρίνιση της Αλληλεγγύης.

Αρχίζουμε με την πρώτη κοινή τροπολογία των κομμάτων ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός αποσύρεται από την τροπολογία, γιατί υπήρξαν εξελίξεις τις τελευταίες μέρες με τις οποίες από τη δημοτική αρχή η εγκατάλειψη της διαχωριστικής λωρίδας για τον δρόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ωραία. Μένουν οι άλλοι τρεις.

Να παρακαλέσω τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία και να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	571	16.08 Υπουργείο Εσωτερικών Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	08200/ 08380	Δρόμοι/ Πρωταρχικοί Δρόμοι Δήμων	€4.250.080

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά «Βελτίωση του κύριου δρόμου από την Πάφο προς Πόλη Χρυσοχούς (Λεωφόρος Ελλάδος)», να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Ένα λεπτό, σας παρακαλώ. Η ψηφοφορία να σταματήσει.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Απλώς, μια διευκρίνιση. Δεν αφορά κονδύλι για τον δρόμο Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς. Αφορά αστικό δρόμο εντός των δημοτικών ορίων της Πάφου, τη λεωφόρο Ελλάδας, που ουσιαστικά έχει κατεύθυνση προς την Πόλη Χρυσοχούς. Απλώς, επειδή είχαν γίνει και κάποιες αναφορές από μέσα μαζικής ενημέρωσης και είχε συγχυστεί ο κόσμος, είναι για να διευκρινιστεί ότι πρόκειται για τη λεωφόρο Ελλάδας που σταυρώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, είναι για τη λεωφόρο Ελλάδας.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Συνεχίζουμε με δύο κοινές τροπολογίες των κομμάτων ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Συμμαχίας Πολιτών και Οικολόγων.

Διαβάστε την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, της Συμμαχίας Πολιτών και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.		Όλα	03550	Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Έρευνες	

Γίνεται εισήγηση για:

1. Αποκοπή από την πιο πάνω ομάδα ποσοστού ύψους 5%, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν:
  - α. τη ΔΕΑ, τις Τεχνικές Επιτροπές, το Τμήμα Εξωτερικής Πολιτικής και Κυπριακού, το έργο της ανάπτυξης του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας, την αγορά υπηρεσιών παροχής επιστημονικής εξέτασης αστυνομικών τεκμηρίων από το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου, την αγορά υπηρεσιών για την επίδοση κλήσεων ποινικών υποθέσεων, τη διενέργεια ελέγχων δέουσας επιμέλειας για τους αιτούντες απόκτησης κυπριακής υπηκοότητας,
  - β. την κατ' οίκον εκπαίδευση μαθητών, τη διδασκαλία της τουρκικής γλώσσας σε τουρκοκυπρίους μαθητές στο Γυμνάσιο Αγίου Αντωνίου Λεμεσού, την αμοιβή διαμεσολαβητών για τα σχολεία στα οποία φοιτούν μαθητές με μεταναστευτική βιογραφία, την αγορά υπηρεσιών για επιμόρφωση λειτουργών στην Ανάπτυξη Αναλυτικών Προγραμμάτων για Ενήλικες (εσπερινά σχολεία), αγορά υπηρεσιών διερμηνέα, αγορά υπηρεσιών Ψυχολόγων και Νηπιαγωγών (εσπερινά σχολεία) και άλλα έκτακτα περιστατικά, τα μουσικά και αθλητικά λύκεια και γυμνάσια, την Οικονομική-Εμπορική Σχολή Ειδικού Ενδιαφέροντος, τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης, την Ενισχυτική και Υποστηρικτική Διδασκαλία, το Πρόγραμμα Μαθητών Μεταναστευτικής Βιογραφίας, τον Αλφαριθμητισμό, τις αμοιβές εκπαιδευτών για το μάθημα κομμωτικής (εννέα μήνες), αισθητικής, οινοπαραγωγής και γαλακτοκομίας, τα βραδινά μαθήματα της Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, την αμοιβή του Τουρκοκυπρίου εκπαιδευτικού για εκτέλεση διδακτικών και άλλων καθηκόντων στο ΙΗ΄ Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού, καθώς και το επίδομα οδοιπορικών ή ενοικίου αυτού, την αμοιβή διερμηνέων κυπριακής νοηματικής γλώσσας και διερμηνέων για τις ανάγκες αξιολόγησης παιδιών Δημοτικής Εκπαίδευσης, την αμοιβή των εικαστικών καλλιτεχνών κατά τη συνεργασία τους με δημοτικά σχολεία, τις ανάγκες για επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και επιμορφωτών, καθώς και την επιμόρφωση των επιμορφωτών στο εξωτερικό, την παρουσίαση και έκθεση έργων τέχνης μαθητών/τριών στο εξωτερικό, την αγορά μέσων και υλικών για το μάθημα των εικαστικών τεχνών, την αμοιβή των εκπαιδευτικών που εργάζονται με το καθεστώς της αγοράς υπηρεσιών στα ενιαία ολοήμερα σχολεία, στα θερινά δημόσια σχολεία, στα προαιρετικά ολοήμερα σχολεία και στα προαιρετικά σχολεία STEM, την αμοιβή των εκπαιδευτών στα επιμορφωτικά κέντρα και την αμοιβή των τοπικών υπευθύνων που εργάζονται με το καθεστώς της αγοράς υπηρεσιών, το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, το Μεταλλυκειακό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, καθώς και τη φρούρηση σχολικών μονάδων Μέσης Εκπαίδευσης, Δημοτικής Εκπαίδευσης και των κεντρικών κτιρίων του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και την επιχορήγηση της φρούρησης σχολικών μονάδων και

2. ένθεση σημείωσης, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για όλες τις εναπομείνουσες δαπάνες, εκτός αυτών που εξαιρούνται σύμφωνα με το (Α) πιο πάνω, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το 1, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ και τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ και τρεις εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Ψηφίστε για το 2, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα οκτώ ψήφοι υπέρ και τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα οκτώ ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Συνεχίζουμε με δύο κοινές τροπολογίες των κομμάτων ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ και Οικολόγων.

Διαβάστε την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	316	12.01 Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	04200/ 04260	Άλλες Επιχορηγήσεις	€240.000
	435	14.01 Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας			
	467	15.01 Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	08950/ 089551	Άλλα Έργα	€25.000
	521	16.01 Υπουργείο Εσωτερικών			
	750	20.01 Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	04450	Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας	€320.000
	854	21.01 Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων			
		22.01 Υπουργείο Υγείας	08950/ 08951	Άλλα Έργα	€1.450.000
			08950/ 08951	Άλλα Έργα	€70.000
			08950/ 08951	Άλλα Έργα	€500.000

	937		08950/ 08951	Άλλα Έργα	€20.000
--	-----	--	-----------------	-----------	---------

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι των πιο πάνω ομάδων/υποομάδων, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες.

Σημείωση:

Αφορά πιστώσεις οι οποίες βρίσκονται στη διάθεση των υπουργών για διάφορους σκοπούς και έργα.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κυρία Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για διαδικαστικούς λόγους, δεν είμαστε πενήντα δύο παρόντες. Είμαστε πενήντα τέσσερις, αλλά το σύστημα μας βγάζει πενήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί κάποιος να μην πατά το κουμπί...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κάποιοι δεν ψηφίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρέπει να πατάς το κουμπί ένα και την ψήφο σου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Θα έπρεπε όμως να είναι ξεκάθαρο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για μένα είναι πολύ ξεκάθαρο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κάποιοι δε θέλουν να ψηφίσουν.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Μα, είναι αποχή, όταν δεν ψηφίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι.

Ο καθένας δικαιούται να χρησιμοποιήσει το χέρι του όπως θέλει.

Λοιπόν, ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ και τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Να θεωρήσω ότι θα ψηφίσετε και για την άλλη το ίδιο;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, οι ίδιοι αριθμοί ισχύουν και για την επόμενη.

(Η τροπολογία θεωρείται αναγνωσθείσα)

(Η σχετική τροπολογία)

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	722	18.30 Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	07400/ 07580	Αγορά Σταθερών και Κινητών Μηχανημάτων Άλλα Κινητά Μηχανήματα	€4.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει τις δαπάνες αγοράς νέων οχημάτων για αξιωματούχους του κράτους, καθώς και αγορά οχημάτων για κάλυψη των αναγκών της δημόσιας υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακολουθούν τέσσερις κοινές τροπολογίες των κομμάτων ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, Συμμαχίας Πολιτών και Οικολόγων.

Διαβάστε την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, της Συμμαχίας Πολιτών και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.		Όλα	Όλα		

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή οποιωνδήποτε δαπανών σε σχέση με αποκρατικοποίηση/ιδιωτικοποίηση δημόσιων οργανισμών και κρατικών επιχειρήσεων, κυβερνητικών τμημάτων και υπηρεσιών:

Νοείται ότι από την αποκοπή εξαιρούνται οι δαπάνες που αφορούν το έργο της ανάπτυξης του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας, την ανάπτυξη της περιοχής Τροόδους, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, καθώς και οποιαδήποτε πράξη αφορά το Ταμείο Αλληλεγγύης:

Νοείται περαιτέρω ότι σε σχέση με τα κονδύλια που αφορούν την ανάπτυξη της περιοχής Τροόδους, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, καθώς και οποιαδήποτε άλλη δαπάνη που αφορά αποξένωση κρατικών περιουσιακών στοιχείων ουδεμία δαπάνη διενεργείται, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν ψηφίσετε, ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θα ψηφίσουμε την τροπολογία, αλλά θέλουμε να εκφράσουμε την αντίθεσή μας με το γεγονός ότι περιλαμβάνεται στις εξαιρέσεις η μαρίνα της Λάρνακας, ένα τμήμα της οποίας όμως θα ιδιωτικοποιηθεί μέσα από την ανάπτυξη των οικιστικών μονάδων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ειδική τοποθέτηση. Ξεκαθάρισμα.

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς στο προηγούμενο που είπατε ότι θα ήταν η ίδια η ψηφοφορία, εμείς θα ψηφίζαμε

ναι στο δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, δε θα έκαμνε διαφορά, οπότε...

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπάρχει διαφορά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σημειωθεί στα πρακτικά.

Λοιπόν, ψηφίστε για την τροπολογία, όπως την έχει διαβάσει η Γραμματέας, συμπεριλαμβανομένης της μαρίνας Λάρνακας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εξαιρείται η μαρίνα Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, εξαιρείται η μαρίνα Λάρνακας.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, είκοσι εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και είκοσι εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.		Όλα	03000	Λειτουργικές δαπάνες	

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 5% από την πιο πάνω ομάδα, εξαιρουμένων των δαπανών που αφορούν αγορά ύδατος, φαρμάκων και άλλων ιατρικών προμηθειών, καταβολή ενοικίων, φωτισμού και θέρμανσης και καύσιμα μη γραφειακών χώρων, τον Εθνικό Μηχανισμό για τα Δικαιώματα της Γυναίκας και το πλαίσιο προώθησης και εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πενήντα ψήφοι υπέρ και τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με πενήντα ψήφους υπέρ και τρεις εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην τρίτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	673	1801 Υπουργείο Οικονομικών	04300/ 04450	Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας	€55.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, αφότου δαπανηθεί το 50% του συνολικού προβλεπόμενου ποσού για το μέρος που αφορά δαπάνες που προορίζονται να καλύψουν το σχέδιο «Εστία» ύψους €33.000.000, ουδεμία δαπάνη να διενεργείται για το εναπομείναν 50%, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι δεν είναι λογικό να γίνει η δαπάνη του 50% του ποσού και μετά να γίνει ο έλεγχος για υπόλοιπο 50%. Ή γίνεται έλεγχος από την αρχή για το σύνολο του ποσού ή δε γίνεται κανένας έλεγχος. Γι' αυτό εμείς απέχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα έξι ψήφοι υπέρ, τέσσερις εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην τέταρτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
4.	770	20.02 Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Ανώτερη Εκπαίδευση	04300 04301	Κοινωνικές Παροχές/ Παροχές Παιδείας	€50.800.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας ως ακολούθως:

«Από το Κεφάλαιο 20.02-04301-Παροχές Παιδείας οποιοδήποτε μη δαπανηθέν ποσό αντιστοιχεί στις πιστώσεις ύψους €50.800.000 μετά την καταβολή της φοιτητικής χορηγίας διατίθεται για την παραχώρηση φοιτητικών επιδομάτων μέχρι εξαντλήσεως του ποσού με βάση κριτήρια και διαδικασίες που καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού προηγουμένως ενημερωθεί σχετικά η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού:

Νοείται ότι στο πλαίσιο της διάθεσης των σύμφωνα με τα πιο πάνω μη δαπανηθέντων κονδυλίων δύναται να είναι δικαιούχοι και αλλοδαποί φοιτητές υπήκοοι χωρών οι οποίες έχουν διακρατικές συμφωνίες με τη Δημοκρατία, στο πλαίσιο των οποίων τυγχάνουν αντίστοιχης στήριξης Κύπριοι φοιτητές στις χώρες αυτές».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα οκτώ ψήφοι υπέρ και πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα οκτώ ψήφους υπέρ και πέντε εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η επόμενη είναι κοινή τροπολογία εκ μέρους του ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, Οικολόγων και ανεξάρτητης βουλευτού.

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άνας Θεολόγου.

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	199	01.05 Δικαστική Υπηρεσία	03300/ 03301	Συντηρήσεις και Επιδιορθώσεις/ Συντηρήσεις Κτιρίων και Γραφείων	€811.100

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα δαπανών, ώστε, αφότου δαπανηθεί το 50% του συνολικού προβλεπόμενου ποσού, ουδεμία δαπάνη να διενεργείται για το εναπομείναν 50%, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεση της.

Σημείωση:

Κάτω από την υποομάδα αυτή περιλαμβάνονται προτεινόμενες πιστώσεις ύψους €811.100 που προορίζονται να καλύψουν τη δαπάνη για τη διαμόρφωση του κτηρίου «Φιλοξενία» σε Δευτεροβάθμιο Εφετείο και Εμπορικό Δικαστήριο].

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα ψήφοι υπέρ, είκοσι μία ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακολουθούν τώρα τέσσερις κοινές τροπολογίες των κομμάτων ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, Οικολόγοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.		Όλα	03025 03055	Ενοίκια	

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από τα σχετικά κονδύλια, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της:

Νοείται ότι από την πιο πάνω δέσμευση εξαιρούνται ενοίκια που καταβάλλονται από το Υπουργείο Εξωτερικών για πρεσβείες και διπλωματικές αποστολές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Άριστος Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αφορά το ζήτημα για το οποίο ενημερώσαμε, για μια διευκρίνιση. Δεν είναι υποτροπολογία. Ουσιαστικά, όπως είναι διατυπωμένη η τροπολογία, η εισήγησή μας είναι να γίνει μια προσθήκη σε ό,τι αφορά νέα ενοίκια που να λείπει το εξής: «Νοείται περαιτέρω ότι η πιο πάνω δέσμευση περιλαμβάνει οποιαδήποτε νέα συμβόλαια ενοικίασης». Για λόγους που στην επιτροπή Οικονομικών συζητήσαμε κατά κόρον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξηγήστε μου το τούτο, γιατί μπορεί, εάν συμφωνούν όλοι, να προστεθεί. Αν συμφωνούν όλοι να προστεθεί, είναι ένα πράγμα. Αν δε συμφωνούν όλοι, θα πρέπει να μπει ως υποτροπολογία και να ψηφιστεί.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Συμφωνούμε και εμείς και οι Οικολόγοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμπεριλαμβάνεται.

Ψηφίστε τότε, παρακαλώ, μ' αυτή την προσθήκη, η οποία να διορθωθεί στα πρακτικά.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, είκοσι μία ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, είκοσι μία ψήφους εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται.

Πάμε τώρα στη δεύτερη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.		Όλα	02000/ 02001	Αξιωματούχοι της Δημοκρατίας/ Μισθοδοσία αξιωματούχων (Άρθρο 02007 Πολιτικοί διορισμοί)	

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την αμοιβή ειδικών συμβούλων-συνεργατών του Προέδρου της Δημοκρατίας, των υπουργών, των υφυπουργών, του Υφυπουργού παρά τω Προέδρω και του Κυβερνητικού Εκπροσώπου, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δικαιολογώ την ψήφο μου μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, είκοσι τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, είκοσι τέσσερις ψήφους εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται.

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πω αυτό που είπα πέρσι και κάθε χρονιά. Έγινε μια συμφωνία μεταξύ εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας όσον αφορά τους συμβούλους τόσο της προεδρίας όσο και της εκτελεστικής εξουσίας. Σέβομαι όμως τη διαφοροποίηση από κάποιες πολιτικές ομάδες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τώρα πάμε στην τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	433	14.01 Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	03500/ 03520	Συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα	€3.854.556

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την εκπαίδευση σε θέματα υδρογονανθράκων ύψους €3.360.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Δαπάνη που αφορά την εκπαίδευση και βελτίωση των δεξιοτήτων των δημόσιων υπαλλήλων της Δημοκρατίας ή άλλων προσώπων που ορίζει ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, περιλαμβανομένης και της αγοράς τυχόν απαραίτητου εξοπλισμού. Η ισόποση δαπάνη καταβάλλεται από τους αδειούχους έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, τρεις ψήφους εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
4.	438	14.01 Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας/ Υπηρεσία Εμπορίου	03650/ 03730	Εκδόσεις και δημοσιότητα/ Συμμετοχή σε εκθέσεις	€2.910.010

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες.

Σημείωση:

Οι πιστώσεις αφορούν μεταξύ άλλων συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις στο εξωτερικό στις οποίες το υπουργείο συμμετέχει με κρατικό περίπτερο, διοργάνωση εμπορικών αποστολών σε συνεργασία με ΚΕΒΕ, ΟΕΒ για την προβολή και διείσδυση των κυπριακών προϊόντων σε αγορές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και σημαντικές προοπτικές, διάφορες δραστηριότητες προβολής και προώθησης των κυπριακών προϊόντων από το υπουργείο και τα εμπορικά κέντρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πενήντα ψήφοι υπέρ και τρεις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με πενήντα ψήφους υπέρ, τρεις ψήφους εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται.

Έχουμε τώρα ΑΚΕΛ, ΕΔΕΚ, Οικολόγοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	443	14.01 Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας - Έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους	8830/ 8920	Άλλα κατασκευαστικά έργα	€40.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Κάτω από την υποομάδα αυτή περιλαμβάνονται προτεινόμενες πιστώσεις ύψους €40.000.000, που προορίζονται να καλύψουν τις δαπάνες που αφορούν στην υλοποίηση των απαραίτητων υποδομών για έλευση υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) στην Κύπρο.

Τα κυριότερα έργα υποδομής που θα υλοποιηθούν αφορούν τα πιο κάτω:

- α. Πλωτή μονάδα εισαγωγής, αποθήκευσης και επαναεριοποίησης του ΥΦΑ (FSRU).
- β. Προβλήτα (jetty) πάνω στην οποία θα είναι μόνιμα προσδεδεμένη η πλωτή μονάδα, καθώς και οι εγκαταστάσεις πρόσδεσης.
- γ. Αγωγός επί της προβλήτας και βραχίονες φόρτωσης.
- δ. Χερσαίος αγωγός μέχρι το σύνορο του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού Βασιλικού.
- ε. Σύστημα αποθήκευσης φυσικού αερίου (ΦΑ) για αύξηση της αδράνειας για ασφάλεια εφοδιασμού (buffer).
- στ. Επίγειες εγκαταστάσεις ΦΑ (ρυθμιστικός και μετρητικός σταθμός ΦΑ) παρά του σημείου παράδοσης του ΦΑ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα ψήφοι υπέρ, είκοσι δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με τριάντα ψήφους υπέρ, είκοσι δύο ψήφους εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται.

Η δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
-----	--------	----------	--------------------	-----------	------

2.	673	18.01 Υπουργείο Οικονομικών	04260	Άλλες επιχορηγήσεις	€51.000.020
----	-----	-----------------------------------	-------	---------------------	-------------

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά δαπάνες που προορίζονται να καλύψουν το Σχέδιο Προώθησης Οπτικοακουστικής Βιομηχανίας ύψους €25.000.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Σκοπός του σχεδίου είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και η ενθάρρυνση νέων τομέων οικονομικής δραστηριότητας μέσω της προσέλκυσης επενδύσεων στον τομέα των κινηματογραφικών παραγωγών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι ψήφοι υπέρ, τριάντα δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με τριάντα δύο ψήφους εναντίον, είκοσι ψήφους υπέρ και καμία αποχή, δεν εγκρίνεται.

Είναι η πρώτη μέχρι στιγμής που δεν εγκρίνεται.

Πάμε τώρα στην τροπολογία ΑΚΕΛ, Συμμαχίας Πολιτών, Οικολόγων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, της Συμμαχίας Πολιτών και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του τίτλου του άρθρου 04491 «Οικονομική βοήθεια προς κατοίκους κοινοτήτων με υψόμετρο 600 μέτρα και άνω» με τον τίτλο «Οικονομική βοήθεια προς κατοίκους κοινοτήτων ορεινών περιοχών».

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
520	16.01 Υπουργείο Εσωτερικών	04300/ 04450	Κοινωνικές παροχές/ Παροχές κοινωνικής πρόνοιας	€7.500.000

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πενήντα δύο ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με πενήντα δύο ψήφους υπέρ, μια ψήφο εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται.

Πάμε στην τροπολογία ΑΚΕΛ-ΔΗΚΟ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/	Επεξήγηση	Ποσό
--------	----------	--------	-----------	------

		Υποομάδα		
	Όλα	03500	Εκπαίδευση προσωπικού/ Συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα	

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 5% από την πιο πάνω ομάδα από όλα τα υπουργεία, ανεξάρτητες υπηρεσίες και γραφεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα επτά ψήφοι υπέρ και πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα επτά ψήφους υπέρ, πέντε ψήφους εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται.

Πάμε στην τροπολογία ΑΚΕΛ-ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ

Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
673	18.01 Υπουργείο Οικονομικών	04300/ 04450	Κοινωνικές παροχές/ Παροχές κοινωνικής πρόνοιας	€75.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για το μέρος που αφορά τη χρηματοδότηση του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης, ύψους €40.000.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, τριάντα τρεις ψήφοι εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με τριάντα τρεις ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και καμία αποχή, δεν εγκρίνεται.

Πάμε στις τροπολογίες ΑΚΕΛ-Οικολόγων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	270	03.21 Υφυπουργείο Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής			€10

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Συμβολική πρόνοια ύψους €10 για τη δημιουργία Υφυπουργείου Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, η οποία κρίνεται αναγκαία, σε περίπτωση ψήφισης του «περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και Διορισμού Υφυπουργού παρά τω Πρόεδρω σε θέματα Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και Συναφών Θεμάτων Νόμου».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεννέα ψήφοι υπέρ και τριάντα δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με τριάντα δύο ψήφους εναντίον, δεκαεννέα ψήφους υπέρ και καμία αποχή, δεν εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	274	03.2200 Υφυπουργείο Τουρισμού	04200/ 04260	Επιχορηγήσεις/ Άλλες επιχορηγήσεις	€6.749.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για το μέρος που αφορά την παροχή χορηγιών σε δικαιούχους με βάση το Σχέδιο Χορηγιών Επενδύσεων Εμπλουτισμού και Εκσυγχρονισμού του τουριστικού προϊόντος για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, ύψους €3.000.000 (κυβερνητική τροποποίηση αρ. 3), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι επτά ψήφοι υπέρ και είκοσι πέντε ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, είκοσι πέντε ψήφους εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται.

Πάμε στην τρίτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	373	12.10 Μεταλλεία	08830/ 08920	Κατασκευαστικά έργα/ Άλλα κατασκευαστικά έργα	€220.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα δαπανών, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για το μέρος που αφορά πιστώσεις ύψους €110.000 που παραχωρούνται στην Ιερά Μονή Σταυροβουνίου, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Πιστώσεις ύψους €110.000 οι οποίες παραχωρούνται στην Ιερά Μονή Σταυροβουνίου με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.262, ημερ. 15.12.1993, για οχλήσεις που υφίσταται από τις δραστηριότητες των παρακείμενων λατομείων Πυργών της επαρχίας Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεφτά ψήφοι υπέρ, τριάντα πέντε εναντίον, ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον, δεκαεφτά ψήφους υπέρ και καμία αποχή, απορρίπτεται.

Πάμε στην τέταρτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
4.	671	18.01 Υπουργείο Οικονομικών	03650/ 03700	Εκδόσεις και δημοσιότητα/ Εκστρατείες διαφήμισης	€245.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για το μέρος που αφορά την προώθηση και προβολή της Κύπρου ως διεθνούς επιχειρηματικού κέντρου, ύψους €95.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Αφορά παραχώρηση στο ΚΕΒΕ ετήσιας χορηγίας στο πλαίσιο ίδρυσης γραφείου ΚΕΒΕ στις Βρυξέλλες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα μία ψήφοι υπέρ, είκοσι δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με τριάντα μία ψήφους υπέρ, είκοσι δύο ψήφους εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται.

Πάμε τώρα στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
5.	735	19.02 Γενικό Λογιστήριο	04000/ 04120	Μεταβιβάσεις εσωτερικού/ Άλλες μεταβιβάσεις εσωτερικού	€1.100.010 €10

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για το μέρος που αφορά τις γενόμενες δαπάνες σε σχέση με άλλες συνεισφορές ύψους €509.040.

Σημείωση:

Η δέσμευση αφορά μόνο τις πιστώσεις που βρίσκονται στη διάθεση του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας για σκοπούς παραχώρησης χορηγιών και συνεισφορών οι οποίες δεν καθορίζονται. Για ποσά πέραν των €20.000 είναι απαραίτητη η λήψη απόφασης του υπουργικού συμβουλίου (άρθρο 04135.2, «Διάφορες συνεισφορές εσωτερικού»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα πέντε ψήφοι υπέρ και δεκαοκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, δεκαοκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
6.	746	20.01 Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	04000/ 04001	Μεταβιβάσεις εσωτερικού/ Ημικρατικοί οργανισμοί	€42.003.600

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για το μέρος που αφορά τη χορηγία για τη διοργάνωση του Ράλι Κύπρου, ύψους €500.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Προτεινόμενες πιστώσεις ύψους €500.000 που προορίζονται να καλύψουν τη χορηγία για τη διοργάνωση του Ράλι Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεφτά ψήφοι υπέρ, τριάντα τέσσερις εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με τριάντα τέσσερις ψήφους εναντίον, δεκαεφτά υπέρ και μία αποχή, δεν εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η έβδομη τροπολογία. Έχουμε ακόμα μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακόμα μία; Διάβασ' την.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
7.	1197	18.07 Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού/ Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης	02100	Παράρτημα Μισθολογικές Θέσεις	

- α. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή του διπλού σταυρού που αφορά την κατάργηση με την κένωσή τους δύο (2) θέσεων Λειτουργού Επιμόρφωσης (Κλίμακα Α8, Α10 και Α11) και αντικατάσταση αυτών με

ισάριθμες θέσεις Λειτουργού Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (Κλίμακα Α8, Α10 και Α11) κάτω από το εδάφιο 40 του Κεφαλαίου 180700 «Κεντρικά Γραφεία».

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, είκοσι εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην τροπολογία του ΔΗΚΟ και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
736	19.02 Γενικό Λογιστήριο	06220	Τραπεζικές Επιβαρύνσεις	€6.870.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, αφότου δαπανηθεί το 50% του συνολικού προβλεπόμενου ποσού για το μέρος που αφορά δαπάνες που προορίζονται να καλύψουν την προμήθεια προς την εταιρεία «JCC Payment Systems» για εισπράξεις οφειλόμενων ποσών με πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες από τους ταμίες όλων των κυβερνητικών τμημάτων ύψους €5.000.000, ουδεμία δαπάνη να διενεργείται για το εναπομείναν 50%, χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν συμφωνούν και οι συνάδελφοι, εισήγησή μας είναι το 50% να γίνει 75% και θα πω και τον λόγο. Γιατί θεωρώ ότι η κυβέρνηση πρέπει να επαναδιαπραγματευτεί, αλλά και να ανοίξει εκεί που της δίδεται η δυνατότητα ανοικτό διαγωνισμό. Όταν έγινε η συμφωνία αυτή, ήταν μονοπώλιο η JCC. Και ποια είναι η JCC; Για να ξέρουν και οι σύντροφοι. Είναι οι τράπεζες.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είναι ποια;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Οι μέτοχοι της JCC είναι οι τράπεζες. Σήμερα υπάρχουν και πολλές άλλες επιλογές που μπορεί, αν γίνει ένας διαγωνισμός, να είναι συμφερότερο προς το κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί δεν το διαγράψατε όλο, να ψηφίσουμε κι εμείς;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δε θέλουμε να δυσκολέψουμε τους συναδέλφους, αλλά, αν δέχονται την εισήγηση να πάει στο 75%...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γίνεται αποδεκτή από όλους η εισήγηση του 75%;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Γίνεται αποδεκτή, για να κόβουμε δρόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γίνεται αποδεκτή, για να κόβουμε δρόμο.

Άρα, ψηφίζουμε για 75%.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα οκτώ ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Η τροπολογία της ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	523	16.01 Υπουργείο Εσωτερικών Ταμεία Εσωτερικών Υποθέσεων	05000/ 05500	Έργα και Σχέδια Συγχρηματοδοτούμενα από Κοινοτικούς Πόρους/ Δράσεις Ταμείων Αλληλεγγύης και Εσωτερικών Υποθέσεων	€12.625.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για το μέρος που αφορά τις γενόμενες δαπάνες σε σχέση με τα Έργα που Συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία Εσωτερικών Υποθέσεων.

Σημείωση: Αφορούν δαπάνες που συμβάλλουν στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έτσι, για να διευκρινίσουμε, μιλούμε για ενημέρωση. Όχι για σταύρωμα κονδυλίου, για ενημέρωση.

Ευχαριστώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και τα επόμενα δύο είναι για ενημέρωση.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Να πάν' μαζί με τα επόμενα δύο...

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Όι, όι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα ένα, να μη συγχυστούμε.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε. Πενήντα μία ψήφοι υπέρ και δύο ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Η δεύτερη τροπολογία από την ΕΔΕΚ και τους Οικολόγους.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	596	16.11 Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών	03650/ 03700	Εκστρατείες Διαφώτισης	€1.260.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για το μέρος που αφορά τις γενόμενες δαπάνες για προβολή και ενημέρωση ύψους €960.000:

Νοείται ότι εξαιρούνται δαπάνες για υλικά απαραίτητα για σκοπούς προβολής και ενημέρωσης, δαπάνες για την παρακολούθηση εγχώριου και διεθνούς τύπου, συνδρομές σε διεθνή ΜΜΕ, δαπάνες για διαδικτυακή ενημέρωση και απρόβλεπτες δαπάνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, είκοσι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη τροπολογία, στην τρίτη τροπολογία από την ΕΔΕΚ και τους Οικολόγους.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	936	22.01 Υπουργείο Υγείας	04000/ 04120	Μεταβιβάσεις Εσωτερικού/ Άλλες Μεταβιβάσεις Εσωτερικού	€3.200.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες.

Σημείωση: Αφορά πιστώσεις που θα καλύψουν συνεισφορές του Υπουργείου Υγείας με βάση κριτήρια που έχουν καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο προς συνδέσμους που επιτελούν εθελοντική εργασία στον τομέα της υγείας, καθώς και προς άλλους φορείς που σχετίζονται με τον τομέα της υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και δεκαεννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε τώρα στην τροπολογία του ΔΗΣΥ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
834	20.08 Πολιτιστικές Υπηρεσίες 200816 Άλλα Σχέδια Πολιτιστικής Ανάπτυξης	04300 04350	Κοινωνικές Παροχές Πολιτιστικές Παροχές	- €2.749.000
671	18.01 Υπουργείο Οικονομικών	0400 04001	Μεταβιβάσεις Εσωτερικού Ημικρατικοί Οργανισμοί	+ €2.749.000

Γίνεται εισήγηση για μεταφορά από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας στη διοίκηση του Υπουργείου Οικονομικών των πιστώσεων που αφορούν παροχές προς τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έν' τζι η μόνη που εβάλαμεν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Καυκαλιά.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Να σχολιάσω τη συγκεκριμένη τροπολογία.

Παρά το ότι, κύριε Αβέρωφ, μπορεί να έν' η μόνη που βάλατε, έχουμε να κάνουμε το εξής σχόλιο: Διερωτόμαστε κατά πόσο αυτή η τροπολογία είναι η απάντησή σας στις καταγγελίες του ίδιου του Υπουργείου Παιδείας προς το διοικητικό συμβούλιο του Ιδρύματος Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου για άκυρες και παράτυπες αποφάσεις του ιδρύματος και διερωτόμαστε κατά πόσο αυτό σκοπεύει στο να αποφευχθεί ο οποιοσδήποτε έλεγχος προς το διοικητικό συμβούλιο και το ίδρυμα.

Είναι προφανές, κύριε Πρόεδρε, ότι θα καταψηφίσουμε τη συγκεκριμένη τροπολογία.

Και έχουμε ακόμα ένα στοιχείο να καταθέσουμε στον προβληματισμό μας, το κατά πόσο αυτή η τροπολογία είναι συνταγματικά ορθή, γιατί ασφαλώς και η Βουλή, προφανώς η Βουλή, παρεμβαίνει στη διοικητική διάρθρωση της εκτελεστικής εξουσίας. Αυτό είναι το δεύτερο σημείο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτον, αν υπάρχει οποιοδήποτε σκάνδαλο, οτιδήποτε έχει σχέση δε θα είναι ο ελέγχων λειτουργός για το κονδύλι και την αποδέσμευση. Και εμείς ζητούμε, αν έγιναν οποιαδήποτε σκάνδαλα ή παρατυπίες, να εξεταστούν και οι αρμόδιοι να πάρουν...

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Άρα, ποια είναι η λογική της τροπολογίας;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μην ανησυχείτε. Υπάρχει μία στρέβλωση... Μόνο μία στρέβλωση! Είναι οι κρατικοί προϋπολογισμοί και είναι και οι προϋπολογισμοί πανεπιστημίων, ημικρατικών οργανισμών, ρυθμιστικών αρχών. Είναι η μόνη εξαίρεση από όλον αυτόν τον κανόνα όπου το κονδύλι ενός συμβουλίου, όπως είναι η Συμφωνική Ορχήστρα, με ένα ανεξάρτητο συμβούλιο που διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο έχει ελέγχων λειτουργό ένα κυβερνητικό τμήμα. Ο ΘΟΚ έχει δικό του προϋπολογισμό, ο ΚΟΑ... Να σας απαριθμήσω εκατόν οργανισμούς και υπηρεσίες. Και η προσωρινή αυτή τροποποίησή μας είναι και ένα πολιτικό μήνυμα, γι' αυτό και ζήτησα τον λόγο. Η κυβέρνηση πρέπει τάχιστα, όπως γίνεται με τους άλλους οργανισμούς, να έρθει στους επόμενους προϋπολογισμούς με τον προϋπολογισμό για τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Έν' σ' ένα υπουργείο που πάει η Συμφωνική Ορχήστρα τζιαι μάλιστα σε ένα άσχετο υπουργείο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή ακριβώς πάλι αναποδογυρίσαμε την αλήθεια και την πραγματικότητα, την ευθύνη για όλους αυτούς τους οργανισμούς που περιέγραψε ο κ. Νεοφύτου την έχει το Υπουργείο Παιδείας τζιαι μιλούμε για έναν οργανισμό πολιτισμικό, το Ίδρυμα Συμφωνικής Ορχήστρας, που κατά έναν παράδοξο και σκανδαλώδη τρόπο, σε αντίθεση με το τι συμβαίνει με όλους τους άλλους οργανισμούς που, είτε λειτουργούν με νόμο είτε όχι, είναι κάτω από το αρμόδιο υπουργείο, θέλουμε να τους φύουμεν 'πού το αρμόδιο υπουργείο τζιαι να τους πάρουμε στο Υπουργείο Οικονομικών! Αυτό είναι που πάτε να κάμετε και...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έντζεν στο αρμόδιο...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...βεβαίως αυτό συμβαίνει κατά παράξενη και παράδοξη σύμπτωση πάλι...

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κάμετε τροπολογία!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...κατά παράδοξη σύμπτωση, ακριβώς με τη στάση του διευθυντή Πολιτιστικών Υπηρεσιών και του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας, που έχουν ασκήσει την κριτική που περιέγραψε ο κ. Καυκαλιάς. Κατά έναν παράδοξο τρόπο! Έχει ιστορία η Συμφωνική Ορχήστρα, όχι η Συμφωνική Ορχήστρα, έχει θετική ιστορία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, ένα λεπτό!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...αλλά έχει και πράγματα τα οποία αφορούν πρόσωπα και όχι τη Συμφωνική Ορχήστρα, τα οποία δημιουργούν εύλογη υποψία για τη σκοπιμότητα μετακίνησης του κονδυλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα διαδικαστικά όμως, κύριοι, τι είπαμε να κάμουμε; Ξεκίνησε η ψηφοφορία, δεν έχει συζήτηση. Μια έτσι απλή εξήγηση την αντιλαμβάνομαι. Εδώ πάτε να κάμετε συζήτηση μες στη συζήτηση.

Να παρακαλέσω τον κ. Λιλλήκα, νομίζω με κατανοεί, και τον κ. Θεοπέμπτου, νομίζω, να το τερματίσουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συμφωνώ μαζί σας, κύριε Πρόεδρε. Εγώ θέλω να πω απλώς στον κ. Νεοφύτου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ είμαι σίγουρος ότι πολλοί μπορείτε να πείτε πολλά, αλλά αυτή τη διαδικασία θέλετε; Να την ξεκινήσουμε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Όχι!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, απλώς θέλω να πω ότι οι ημικρατικοί οργανισμοί διέπονται από ξεχωριστούς, ιδιαίτερους νόμους και τους υπάγει ο νόμος κάτω από το Υπουργείο Οικονομικών, όχι όλους. Το συγκεκριμένο συμβούλιο δεν έχει ειδικό νόμο που ρυθμίζει τις λειτουργίες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν εγείρετε βαθιά θεσμική ιστορία και συζήτηση, νομίζω να την κάμετε αλλού, όχι εδώ.

Κύριε Θεοπέμπτου, έκκληση να αφήσουμε τα πράγματα, διότι δεν είναι η σωστή διαδικασία. Ανέχτηκα μian ελαφριά επεξήγηση, ξεκινήσαμε συζήτηση τζαι τώρα εννά ξεκινήσουμε να μιλούμε για τον πολιτισμό φαντάζομαι!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κοιτάξετε, το θέμα το μεγάλο με τη Συμφωνική Ορχήστρα είναι ότι στο διοικητικό συμβούλιο της Συμφωνικής Ορχήστρας λαμβάνουν μέρος οι δύο λειτουργοί των Πολιτιστικών Υπηρεσιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, τούτα δεν τα είδατε στην επιτροπή; Γιατί τα συζητούμε τώρα;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Έντζιεν εμείς που το φέραμεν, Πρόεδρε, έν' ο Δημοκρατικός Συναγερμός, που δεν ξέρω γιατί προσπαθεί να φύγει τον έλεγχο του Υπουργείου Παιδείας. Για να μπορούν να συμβαίνουν διάφορα πράγματα που συμβαίνουν στη Συμφωνική Ορχήστρα!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Νεοφύτου, πραγματικά σας παρακαλώ! Είπαμε να τελειώσουμε στην ώρα μας και είπα 6.45 μ.μ. να τελειώσουμε. Αν ξεκινήσουμε, εννά πάμε πίσω πίσω πάλε!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τριάντα δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είναι ανακρίβειες και λυπούμαι μέλη της Βουλής να μην είναι πληροφορημένα! Έχει αλλάξει το καταστατικό της Συμφωνικής Ορχήστρας και δεν υπάρχει κανένας λειτουργός ex officio στο συμβούλιο της Κρατικής Ορχήστρας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ψηφίσουμε και να κάμετε τη συζήτηση αλλού, την ώρα που πρέπει!

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ και είκοσι ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε τώρα στην τροπολογία του ΔΗΚΟ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά, αν γίνεται να μπει η δεύτερη τροπολογία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε γίνεται. Τα έχουμε μέσα. Εννά μας κάμετε μεγάλη σύγχυση.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Δε θα έχει σημασία η πρώτη, αν εγκριθεί η δεύτερη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα έχει σημασία η πρώτη...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Η πρώτη λέει «σταύρωμα», η δεύτερη λέει «αποκοπή».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Αν περάσει η αποκοπή, δε θα έχει λόγο να έχει το σταύρωμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω έχει σημασία και θα βγάλουμε συμπέρασμα. Αν έχει πρόβλημα, μετά από τις ψηφοφορίες να το συζητήσουμε. Εντάξει;

Ψηφίστε... Εξηγήστε την τροπολογία πρώτα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
465	15.01 Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	03020	Λειτουργικά Έξοδα Γραφείου	

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για το μέρος που αφορά το Έργο για τη σύσταση και λειτουργία της Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση: Το έργο στοχεύει στην καταπολέμηση της αδήλωτης και παράνομης απασχόλησης, καθώς και στη διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων. Για το έργο αυτό περιλήφθηκαν πιστώσεις στο συγκεντρωτικό κονδύλι των Διαρθρωτικών Προγραμμάτων και Σχεδίων της Γενικής Διεύθυνσης ΕΠΣΑ και θα μεταφέρονται στο άρθρο αυτό ανάλογα με την πρόοδο του έργου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Τι είναι;

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχουμε δύο τροπολογίες που η μια αναφέρεται σε αποκοπή και η άλλη...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Είπαμέν το!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Είπαμέν το.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το είπαμε. Σταυρώστε την και μετά αποκόψτε την, αν θέλετε. Ή μεν τη σταυρώσετε τζιαι αποκόψτε την.

Ψηφίστε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έντζιε πάει έτσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, σας παρακαλώ, αφήστε με να κάμω...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εάν υπάρξει αποκοπή, εκπίπτει η ανάγκη να ψηφίσουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Είπαμέν το!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το είπαμεν. Και δεν το δέχθηκα ως διαδικασία.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την πρώτη.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ, είκοσι τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, εγκρίνεται το σταύρωμα.

Τώρα πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ζαχαρία Κουλία

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
465	15.01 Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	03020	Λειτουργικά Έξοδα Γραφείου	

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή οποιωνδήποτε κονδυλίων μεταφερθούν στην υποομάδα αυτή και αφορούν στο Έργο για τη σύσταση και λειτουργία της Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων.

Σημείωση: Το έργο στοχεύει στην καταπολέμηση της αδήλωτης και παράνομης απασχόλησης, καθώς και στη διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων. Για το έργο αυτό περιλήφθηκαν πιστώσεις στο συγκεντρωτικό κονδύλι των Διαρθρωτικών Προγραμμάτων και Σχεδίων της Γενικής Διεύθυνσης ΕΠΣΑ και θα μεταφέρονται στο άρθρο αυτό ανάλογα με την πρόοδο του έργου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ και είκοσι δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Θα είναι αποκοπή και σταύρωμα του υπολοίπου. Εντάξει;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Συγγνώμη;

Α, είναι το σύνολο της αποκοπής;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, αποκόπτεται όλο. Άρα, το σταύρωμα δε χρειάζεται. Σωστό. Αποκόπτεται όλο.

Παρακαλώ.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι η προσπάθεια που είχε καταβληθεί εδώ και τρία χρόνια παίρνει σάρκα και οστά. Εδώ και τρία χρόνια αυτό το νομοσχέδιο ήταν έτοιμο στη Βουλή, το φέραμε στην ολομέλεια, ζήτησε ο Δημοκρατικός Συναγερμός να πάει πίσω στην επιτροπή από το '17, ξαναπήγε, ολοκληρώθηκε, ήρθε ξανά στην ολομέλεια, ζήτησε το Δημοκρατικό Κόμμα, ξαναπήγε πίσω. Έχει τρία χρόνια που ταλαιπωρείται αυτό το νομοσχέδιο και τώρα φάνηκε ποια είναι η...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φάνηκε, κύριε Φακοντή, τι θα κάνουμε; Θα κάνουμε συζήτηση;

ΑΝΤΡΕΑΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Ουσιαστικά, μια νομοθεσία η οποία έχει να κάνει με την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων έρχονται και την απορρίπτουν. Με χρήματα τα οποία θα παίρναμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση! Τους αφήνουμε στην κρίση του λαού.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι!

Κύριοι, σας παρακαλώ, δεν μπορεί να ακολουθήσουμε τη διαδικασία σε κάθε τροπολογία να γίνεται συζήτηση πριν ή μετά από αυτή. Δε θα δώσω τον λόγο σε κανέναν πλέον. Σε κανέναν απολύτως! Θέλετε συζήτηση; Όταν τελειώσουμε τους προϋπολογισμούς, να γράψετε θέμα στις επιτροπές σας και να έρθει και στην ολομέλεια, αν θέλετε.

Λοιπόν, πάμε στην ΕΔΕΚ.

Διαβάστε την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	517	16.01 Υπουργείο Εσωτερικών	03000/ 03100	Λειτουργικές δαπάνες/άλλα λειτουργικά έξοδα	€340.867

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά πιστώσεις προς το Συμβούλιο Εγγραφής Λειτουργών Κηδεϊών και Ταριχευτών ύψους €8.440, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ και τριάντα πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον και δεκαοκτώ υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	519	16.01 Υπουργείο Εσωτερικών	04000/ 04080	Μεταβιβάσεις εσωτερικού/ συμβούλια/επιτροπές/ οργανώσεις	€89.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά πιστώσεις προς το Συμβούλιο Ανοικοδόμησης και Επανεγκατάστασης, εξαιρουμένων των πιστώσεων που αφορούν την αποζημίωση και τα έξοδα παραστάσεως του προέδρου του συμβουλίου (€5.000) και λειτουργικά έξοδα και εξοπλισμό (€4.990), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της αναφορικά με μεταβιβάσεις εσωτερικού/συμβούλια/επιτροπές/οργανώσεις του Υπουργείου Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τρεις ψήφοι υπέρ και σαράντα οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα οκτώ ψήφους εναντίον και τρεις υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	774	20.03 Μέση Εκπαίδευση	04300/ 04301	Κοινωνικές παροχές/ παροχές παιδείας	€6.404.551

Γίνεται εισήγηση, ώστε από το μέρος που αφορά χορηγίες προς ξενόγλωσσα ιδιωτικά σχολεία ύψους €1.450.000:

- να αποκοπούν τα κονδύλια που αφορούν διδάκτρα και υποτροφίες Τουρκοκύπριων μαθητών που διαμένουν στα κατεχόμενα και φοιτούν στην Αγγλική Σχολή Λευκωσίας και,
- προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη που αφορά έξοδα φοίτησης (δίδακτρα και έξοδα εγγραφής) Τουρκοκύπριων μαθητών που διαμένουν στις ελεγχόμενες από το κράτος περιοχές και φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία προδημοτικής, δημοτικής, μέσης και ανώτερης εκπαίδευσης, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, έξι ψήφοι υπέρ και σαράντα έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα έξι ψήφους εναντίον και έξι υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
-----	--------	----------	--------------------	-----------	------

4.	937	22.01 Υπουργείο Υγείας	03000/ 03100	Λειτουργικές δαπάνες/ άλλα λειτουργικά έξοδα	€1.000.000
----	-----	------------------------------	-----------------	---	------------

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Οι πιστώσεις προορίζονται για την αναδιοργάνωση και την αυτονόμηση των νοσοκομείων στο πλαίσιο προώθησης και εφαρμογής του γενικού συστήματος υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δύο ψήφοι υπέρ και πενήντα μία εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με πενήντα μία ψήφους εναντίον και δύο υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στις επόμενες τροπολογίες, που είναι του Κινήματος Οικολόγων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του σημείου (i) της σημείωσης 17 του Πρώτου Πίνακα, Δελτία Δαπανών 2020 (σελ.152), ως ακολούθως:

- α. Με την αντικατάσταση του ποσού «€5.100» (πρώτη γραμμή) με το ποσό «€4.590».
- β. Με την αντικατάσταση του ποσού «€3.570» (δεύτερη γραμμή) με το ποσό «€3.213».
- γ. Με την προσθήκη αμέσως μετά τη φράση «31^η Ιουλίου, 1998» (τρίτη γραμμή) της φράσης «μειωμένο κατά δέκα τοις εκατόν (10%)».

Σημείωση:

Μείωση ύψους 10% του επιδόματος φιλοξενίας που παραχωρείται στους διευθυντές τμημάτων/υπηρεσιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τέσσερις ψήφοι υπέρ και σαράντα εννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον και τέσσερις υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή της σημείωσης 17(iii) στον Πρώτο Πίνακα, Δελτία Δαπανών 2020 (σελ. 152), (Πάγιο Ταμείο, Σημειώσεις-Γενικά).

Σημείωση:

Αφορά το κατ' αποκοπήν επίδομα τηλεφώνου που αποδίδεται σε διευθυντές τμημάτων/υπηρεσιών με πάγιο μισθό €89.161 τον χρόνο ή με Κλίμακες Α15 και Α16, καθώς και σε άλλους διευθυντές με Κλίμακα Α15(i) ύψους €595 τον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, επτά ψήφοι υπέρ και σαράντα πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα πέντε ψήφους εναντίον και επτά υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή του προτεινόμενου νέου άρθρου 26 του προϋπολογισμού (κυβερνητική τροποποίηση αρ. 28).

Σημείωση:

Αφορά άρθρο που επιτρέπει την τροποποίηση ψηφισμένων προϋπολογισμών οργανισμών ευρύτερου δημόσιου τομέα χωρίς την έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων. Πρόκειται για διαγραφή της τροποποίησης αρ. 28 όπως έχει ενσωματωθεί στο κείμενο του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πέντε ψήφοι υπέρ και σαράντα επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα επτά ψήφους εναντίον και πέντε υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Κεφάλαιο	Επεξήγηση
4.	Όλα	Επίδομα παραστάσεως

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 10% από το επίδομα παραστάσεως, όπου αυτό παραχωρείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πέντε ψήφοι υπέρ και σαράντα δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα δύο ψήφους εναντίον και πέντε υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Κεφάλαιο	Επεξήγηση
5.	Όλα	Επίδομα φιλοξενίας

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού 10% από το επίδομα φιλοξενίας, όπου αυτό παραχωρείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πέντε ψήφοι υπέρ και σαράντα έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα έξι ψήφους εναντίον και πέντε υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
6.	396	13.01 Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	03000/ 03100	Λειτουργικές δαπάνες/άλλα λειτουργικά έξοδα	€777.500

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά το Συμβούλιο Αποφυλάκισης Κρατουμένων επ' Αδεία ύψους €253.000, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τρεις ψήφοι υπέρ και σαράντα εννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον και τρεις υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
7.	403	13.02 Φυλακές	04000/ 04120	Μεταβιβάσεις εσωτερικού/άλλες μεταβιβάσεις εσωτερικού	€500.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Αφορά πιστώσεις που δεν τυχάνουν επεξήγησης στο επεξηγηματικό μνημόνιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεπτά ψήφοι υπέρ και τριάντα έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με τριάντα έξι ψήφους εναντίον και δεκαεπτά υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
8.	570	16.08 Υπουργείο Εσωτερικών/ Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	08380	Πρωταρχικοί δρόμοι δήμων	€5.050.150

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά βελτίωση της οδού Τσερίου στον Στρόβολο και στο Τσέρι και του κεντρικού δρόμου της κοινότητας, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεπτά ψήφοι υπέρ και τριάντα πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον και δεκαεπτά υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
9.	570	16.08 Υπουργείο Εσωτερικών/ Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	08380	Πρωταρχικοί δρόμοι δήμων	€5.050.150

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την κατασκευή δρόμου πρωταρχικής σημασίας από την Αγλαντζιά μέχρι τη Διεθνή Έκθεση στην Έγκωμη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, έξι ψήφοι υπέρ και σαράντα επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα επτά ψήφους εναντίον και έξι υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
10.	673	18.01 Υπουργείο Οικονομικών	04260	Άλλες επιχορηγήσεις	€5.000.010

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά τη δημιουργία επενδυτικού ταμείου για την παροχή χρηματοδότησης κεφαλαίου, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Αφορά πιστώσεις ύψους €5.000.000 για τη δημιουργία επενδυτικού ταμείου για την παροχή χρηματοδότησης κεφαλαίου. Το επενδυτικό ταμείο, το οποίο θα έχει τη μορφή ενός καταχωρισμένου οργανισμού εναλλακτικών επενδύσεων, προβλέπεται να δημιουργηθεί κατά το πρώτο τρίμηνο του 2020 σε συνεργασία με εξειδικευμένους συμβούλους μέσω της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στόχος του ταμείου θα είναι η χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την κάλυψη του κενού που υπάρχει στη χρηματοδότηση των κυπριακών επιχειρήσεων σε σχέση με χρηματοδοτικά προϊόντα μετοχικού χαρακτήρα. Αρχικά, το κράτος θα συμμετάσχει στο ταμείο με χρηματοδότηση ύψους €5 εκατομ., με πιθανή συνεπένδυση από ιδιώτες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, είκοσι τρεις εναντίον και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με είκοσι επτά ψήφους υπέρ και είκοσι τρεις εναντίον, εγκρίνεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
11.	869	21.02 Υπουργείο Μεταφορών/ Τμήμα Δημοσίων Έργων	08200	Δρόμοι	€7.794.200
	871		08200	Δρόμοι	€11.235.100
	883		08200	Έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους/πρωταρχικοί δρόμοι δήμων	€150.070

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά:

- α. κατασκευή δρόμου πρωταρχικής σημασίας από την Αγλαντζιά μέχρι τη Διεθνή Έκθεση στην Έγκωμη,
- β. δρόμο πρωταρχικής σημασίας από το Δάσος Αθαλάσσης (ΑΤΙ) μέχρι τον κυκλικό κόμβο παρά τω ΣΟΠΑΖ (τέμνει τις λεωφόρους Κερύνειας, Αγλαντζιάς και Λάρνακας),
- γ. διαμόρφωση μεγάλων κυκλοφοριακών κόμβων στη Λευκωσία,

να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, έξι ψήφοι υπέρ και σαράντα έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα έξι ψήφους εναντίον και έξι ψήφους υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
12.	869	21.02	08200	Δρόμοι	€7.794.200
	880	Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων/ Τμήμα Δημοσίων Έργων	08200	Δρόμοι	€8.007.070
	883		8200	Έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους/πρωταρχικοί δρόμοι δήμων	€150.070

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά τον νέο δρόμο Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τρεις ψήφοι υπέρ και σαράντα οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα οκτώ ψήφους εναντίον και τρεις ψήφους υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
13.	672	18.01	04120	Άλλες μεταβιβάσεις εσωτερικού	€1.415.000
		Υπουργείο Οικονομικών			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά ωφελήματα τα οποία παραχωρούνται στον Πρόεδρο της

Δημοκρατίας και στον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, όταν αυτοί παύσουν να ασκούν το λειτουργημά τους, ύψους €315.000 και τα οποία αφορούν:

- α. επίδομα για την απασχόληση ιδιαίτερου/ιδιαιτέρας γραμματέα/γραμματέως,
- β. υπηρεσιακό αυτοκίνητο με οδηγό,

να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, επτά ψήφοι υπέρ, σαράντα τρεις εναντίον, μία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα τρεις ψήφους εναντίον, επτά ψήφους υπέρ και μία αποχή, απορρίπτεται.

Προχωρούμε στις τροπολογίες του ΕΛΑΜ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του ΕΛΑΜ

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	480	15.04 Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	04450	Παροχές κοινωνικής πρόνοιας	€10.125.000

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή του σχετικού κονδυλίου.

Σημείωση:

Πιστώσεις που προορίζονται να καλύψουν τις υλικές συνθήκες υποδοχής των αιτητών διεθνούς προστασίας που διαμένουν στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δύο ψήφοι υπέρ και σαράντα εννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον και δύο ψήφους υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	520	16.01 Υπουργείο Εσωτερικών	04540	Ειδικά ταμεία	€9.500.000

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το σύνολο της πιο πάνω υποομάδας δαπανών ποσού ύψους €94.120, που αφορά τη συντήρηση του μουσουλμανικού τεμένους Κεπήρ στη Λεμεσό.

Σημείωση:

Άρθρο 04550.2, «Χορηγία στον Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δύο ψήφοι υπέρ και σαράντα οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα οκτώ ψήφους εναντίον και δύο υπέρ, απορρίπτεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
3.	523	16.01 Υπουργείο Εσωτερικών	05500	Δράσεις Ταμείων Αλληλεγγύης και Εσωτερικών Υποθέσεων	€12.625.000

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή του πιο πάνω κονδυλίου, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας.

Σημείωση:

Η αποκοπή αφορά το Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, την τεχνική βοήθεια για έργα που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία Εσωτερικών Υποθέσεων, καθώς και τη μετεγκατάσταση και επανεγκατάσταση υπηκόων τρίτων χωρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δύο ψήφοι υπέρ και σαράντα οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα οκτώ ψήφους εναντίον και δύο υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
4.	768	20.02 Ανώτερη Εκπαίδευση/ Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	04000 04001	Μεταβιβάσεις εσωτερικού/ ημικρατικοί οργανισμοί	€43.300.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά την κρατική χορηγία προς το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου για το έτος 2020 (€36.000.0000), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τρεις ψήφοι υπέρ και σαράντα οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα οκτώ ψήφους εναντίον και τρεις υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
5.	774	20.03 Μέση Εκπαίδευση	04301	Παροχές παιδείας	€6.404.551

Γίνεται εισήγηση, ώστε από το μέρος που αφορά χορηγίες προς ξενόγλωσσα ιδιωτικά σχολεία ύψους €1.450.000 να αποκοπούν τα κονδύλια που αφορούν δίδακτρα και υποτροφίες Τουρκοκύπριων μαθητών που διαμένουν στα κατεχόμενα και φοιτούν στην Αγγλική Σχολή Λευκωσίας, καθώς και έξοδα φοίτησης (δίδακτρα και έξοδα εγγραφής) Τουρκοκύπριων μαθητών που διαμένουν στις ελεγχόμενες από το κράτος περιοχές και φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία προδημοτικής, δημοτικής, μέσης και ανώτερης εκπαίδευσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, έξι ψήφοι υπέρ, σαράντα έξι εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα έξι ψήφους εναντίον και έξι υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/ Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
6.	869	21.02 Τμήμα Δημοσίων Έργων	08600	Άλλα οδικά έργα	€4.920.000

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το σύνολο του κονδυλίου της πιο πάνω υποομάδας του μέρους που αφορά τον διακανονισμό τελικού λογαριασμού για τη διάνοιξη του οδοφράγματος Λεύκας-Απλικίου ύψους €50.000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τέσσερις ψήφοι υπέρ και σαράντα έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα έξι ψήφους εναντίον και τέσσερις υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα
7.	Όλα	Όλα

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το σύνολο του κρατικού προϋπολογισμού για το 2020 όλων των κονδυλίων που αφορούν τη διαχείριση παράνομων μεταναστών και αιτητών πολιτικού ασύλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δύο ψήφοι υπέρ και σαράντα οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα οκτώ ψήφους εναντίον και δύο υπέρ, απορρίπτεται.

Πάμε στην τελευταία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα
8.	Όλα	Όλα

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από το σύνολο του κρατικού προϋπολογισμού για το 2020 όλων των κονδυλίων που αφορούν τη διάνοιξη νέων οδοφραγμάτων, καθώς και τη συντήρηση υφιστάμενων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τρεις ψήφοι υπέρ, σαράντα τρεις εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία, με σαράντα τρεις ψήφους εναντίον, τρεις υπέρ και δύο αποχές, απορρίπτεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει συμπληρωθεί η διαδικασία ψηφοφορίας των τροπολογιών.

Θα προχωρήσουμε τώρα στην ψήφιση του προϋπολογισμού στο σύνολό του.

Υπάρχουν οποιαδήποτε κόμματα που θέλουν να κάνουν οποιαδήποτε σύντομη δήλωση;

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου που τιτλοφορείται ο περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμος του 2019.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο ποσού €6.165.377.337 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Μεταφορές πιστώσεων. Άρθρο 4.

Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο. Άρθρο 5.

Μισθολογικές Θέσεις. Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο στα Έσοδα και στις Δαπάνες. Άρθρο 7.

Όροι και άλλη ορολογία. Άρθρο 8.

Διάθεση ειδικώς εισπραττομένων/εμβαζομένων ποσών για υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων/σκοπών. Άρθρο 9.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 10.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Αμυντική Θωράκιση. Άρθρο 12.

Επίλυση προβλημάτων και άρση ανωμαλιών. Άρθρο 13.

Ειδικές μισθοδοτικές ρυθμίσεις. Άρθρο 14.

Ειδικές μισθοδοτικές ρυθμίσεις. Άρθρο 15.

Απαγόρευση προσλήψεων εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου, προσώπων σε τετράμηνη βάση, ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού και οποιασδήποτε άλλης κατηγορίας προσωπικού για κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 16.

Αναστολή πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού, προαγωγής και πρώτου διορισμού και προαγωγής. Άρθρο 17.

Φορολόγηση Επιδομάτων. Άρθρο 18.

Ειδικές Ανεξάρτητες Υπηρεσίες. Άρθρο 19.

Εφαρμογή προνοιών για μείωση απολαβών και μη παραχώρηση προσαυξήσεων σε υπηρετούντες σε νομικά πρόσωπα κ.λπ. που λαμβάνουν κρατική χορηγία. Άρθρο 20.

Εφαρμογή των προνοιών των Σημειώσεων 16 και 29 του Δελτίου Δαπανών του Πρώτου Πίνακα. Άρθρο 21.

Απασχόληση συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 22.

Συντάξιμες Απολαβές. Άρθρο 23.

Επιβάρυνση Υποομάδων. Άρθρο 24.

Καταγραφή φορολογικών δαπανών. Άρθρο 25.

Ειδική διάταξη. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα ψήφοι υπέρ και είκοσι τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ και είκοσι τρεις εναντίον, τα άρθρα 1 έως 26 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2020, Νόμος του 2019.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ και είκοσι τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ και είκοσι τρεις εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.274-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
2. Ο περί της Ασκήσεως της Κτηνιατρικής και της Εγγραφής Κτηνιάτρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.01.060.275-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
3. Οι περί Αποβλήτων (Περιορισμός Χρήσης Ορισμένων Επικίνδυνων Ουσιών σε Ηλεκτρικό και Ηλεκτρονικό Εξοπλισμό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.116-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
4. Οι περί Αποβλήτων (Χώροι Υγειονομικής Ταφής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2019. (Αρ. Φακ. 23.03.056.117-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
Προτάσεις νόμου	Κατάθεση από	Παραπομπή σε
1. Ο περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.147-2019).	Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
2. Ο περί Στοιχημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2019. (Αρ. Φακ. 23.02.060.148-2019).	Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Δεν υπάρχει.

Κεφάλαιο Τέταρτο: Δεν έχουμε εγγραφέντα θέματα για συζήτηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία της ολομέλειας θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή, 17 Ιανουαρίου 2020, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων και Πρόσβαση σε Καταγεγραμμένο Περιεχόμενο Ιδιωτικής Επικοινωνίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.159-2017).
2. Ο περί της Αντιμετώπισης του Αδικαιολόγητου Γεωγραφικού Αποκλεισμού Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.159-2019).
3. Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).

- (Αρ. Φακ. 23.02.060.059-2019).
4. Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Νίκου Νουρή, Γιώργου Γεωργίου, Ευθύμιου Δίπλαρου και Μάριου Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.060-2018).
  5. Οι περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων - Θέση Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.103-2019).
  6. Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας - Θέσεις Ελεγκτή και Ελεγκτή Τεχνικού Ελέγχου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.107-2019).
  7. Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας - Θέσεις Λειτουργού Ελέγχου Α΄ και Λειτουργού Τεχνικού Ελέγχου Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.108-2019).
  8. Ο περί Σχολικού Εκφοβισμού και Ενδοσχολικής Βίας στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση (Μέτρα Αντιμετώπισης) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου των κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, Αννίτας Δημητρίου, Γιώργου Κάρουλλα και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Παύλου Μυλωνά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.070-2019).
  9. Ο περί Προϋπολογισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.235-2019).
  10. Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2020 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.245-2019).
  11. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2014.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.055.079-2014).
  12. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2020 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.272-2019).
  13. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.033-2019).
  14. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).
  15. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τ/Κ Περιουσιών του 2020 Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.248-2019).
  16. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Φεβρουάριο του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.10.002.004).
  17. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για έγκριση κυβερνητικής εγγύησης προς την εταιρεία «Alfa Mediterranean Enterprises Ltd» ύψους €60.185.628 για χρηματοδότηση έργου από την

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στα πλαίσια του ευρωπαϊκού χρηματοδοτικού προγράμματος NER300 (έργα επίδειξης καινοτόμων τεχνολογιών ενέργειας). (Αρ. Φακ. 23.07.004.001).

18. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά τις πρόσφατες κακόβουλες πυρκαγιές στην περιοχή του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα.
(Κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και τον κ. Γιώργο Περδίκη, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.10.001).
19. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με τις πρόσφατες πυρκαγιές του Κρατικού Δάσους Ακάμα και την ανάγκη προστασίας του εθνικού πλούτου της χώρας.
(Κατατέθηκε από τους κ. Κώστα Κωνσταντίνου, Χαράλαμπο Πιττοκοπίτη και Ηλία Μυριάνθους, βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Πάφου).
(Αρ. Φακ. 23.10.001).
20. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων όσον αφορά τη δήλωση των ΗΠΑ σχετικά με τους παράνομους ισραηλινούς εποικισμούς στα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη.
(Κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.10.001).
21. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με το Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ Τουρκίας και κυβέρνησης Σαράτζ της Λιβύης σχετικά με την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας.
(Κατατέθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.10.001).
22. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.170-2019).
23. Ο περί Κτηματομεσιτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015.
(Πρόταση νόμου των κ. Ζαχαρία Ζαχαρίου και Μάριου Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.056.169-2015).
24. Οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Κεντρικό Σύστημα Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.105-2019).
25. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.093-2019).

Αποσύρσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

«Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορεί να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.05.052.002-2019).

Να ευχαριστήσω όλους για την άσφογη συνεργασία στο πλαίσιο της συζήτησης και του φετινού προϋπολογισμού, καθώς και το προσωπικό της Βουλής για τη συμβολή του στην όλη προσπάθεια. Ευχαριστώ όλες και όλους!

Καλά Χριστούγεννα, υγεία και ευτυχισμένος ο καινούριος χρόνος!

Σας καλώ στο Αίθριο, κοπιάστε στο Αίθριο όλοι, και βουλευτές και δημοσιογράφοι και προσωπικό, να πιούμε ένα ποτό. Και ο κ. υπουργός.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.56 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κωνσταντίνου Κώστας
Γεωργίου Γεώργιος	Κωνσταντίνου Ξένια
Δημητρίου Αννίτα	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Δημήτρης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Ορφανίδου Σάβια
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σοφοκλέους Μιχάλης
Κάρουλλας Γιώργος	Σταύρου Ελένη
Κουλλά Ονούφριος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Ανδρέας	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Στεφάνου Στέφανος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κώστα Κώστας	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Λουκαΐδης Γιώργος	

ΔΗΚΟ

Βότσης Άγγελος	Μυλωνάς Παύλος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μουσιούττας Μαρίνος	Προκοπίου Γεώργιος

ΚΣ ΕΔΕΚ

Μυριάνθους Ηλίας	Σιζόπουλος Μαρίνος
------------------	--------------------

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Συλλούρης Δημήτρης (Πρόεδρος Βουλής)	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Γιωργάλλας Μιχάλης	

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος

Περδίκης Γιώργος

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος

Χρίστου Χρίστος

Ανεξάρτητοι

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Συνέχιση της συζήτησης (Άννα Θεολόγου, Λίνος Παπαγιάννης, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Πρόεδρος, Ελένη Μαύρου, Ηλίας Μυριάνθους, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Νίκος Τορναρίτης, Μιχάλης Γιωργάλλας, Αβέρωφ Νεοφύτου, Μαρίνος Σιζόπουλος, Λίνος Παπαγιάννης, Άριστος Δαμιανού, Άγγελος Βότσης, Ευθύμιος Δίπλαρος, Αντρέας Καυκαλιάς, Αντρέας Φακοντής) για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμος του 2019» και ψήφισή του σε νόμο.
2. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Τιμή: €3,50